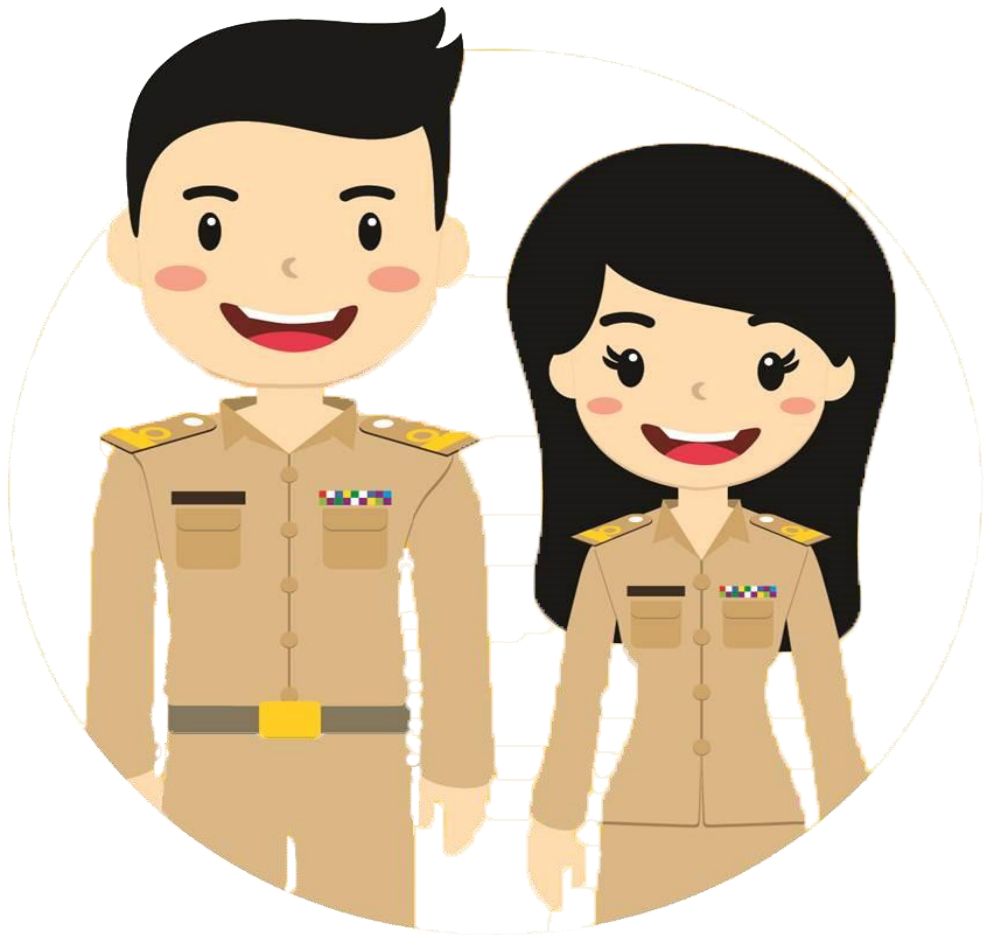

รวมกฎหมายเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน
และอธิบายบทวินัยรายมาตรา

รวบรวมโดย
นายเสมอ กาศภักดี

รวมกฎหมายเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน

และอธิบายบทวินัยรายมาตรา

รวบรวมโดย

นายเสมอ กาฬภักดี

เรื่องในเล่ม

รวมกฎหมายเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนและอธิบายนวินัยรายมาตรา ในเล่มนี้ได้รวบรวมเอกสารที่สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ ซึ่งได้รวบรวมไว้ในเล่มเดียวกันเพื่อสะดวกกับการค้นคว้า อ้างอิง ซึ่งมีอยู่หลายเรื่องด้วยกัน สรุปดังนี้

๑. คำอธิบายนวินัยรายมาตรา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๓. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ (ยกเลิกแล้ว)
๔. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ฉบับภาษาอังกฤษ

หวังว่า “รวมกฎหมายเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนและอธิบายนวินัยรายมาตรา” ที่ได้รวบรวมมาทั้งหมดนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับทุกท่าน

เสมอ กาฬภักดิ์

ผู้รวบรวม

วินัยข้าราชการพลเรือน

ความหมายของวินัย

คำว่า “วินัยข้าราชการพลเรือน” พิจารณาได้เป็น 2 ความหมาย คือ

1. หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ แบบแผนความประพฤติ ที่ทางราชการกำหนดให้ข้าราชการจะต้องยึดถือและปฏิบัติ

2. หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ข้าราชการแสดงออกมาในทางที่ถูกที่ควรอันเป็นการควบคุมตนเองให้แสดงพฤติกรรมที่ถูกระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือแบบแผนที่ทางราชการกำหนดไว้

สรุป วินัยข้าราชการพลเรือน ตามความหมายในพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 จึงหมายถึงแบบแผนความประพฤติ ที่กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนพึงควบคุมตนเองและควบคุมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้ประพฤติหรือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้

ความหมายของวินัยข้าราชการนั้น จะพิจารณาอย่างไรบางครั้งเป็นเรื่องเข้าใจยาก เพราะเป็นเรื่องนามธรรม อย่างไรก็ตามผู้เขียนก็ขออธิบายภาพประกอบเพื่อเข้าใจง่าย ดังนี้

สมมุติให้วงกลมนี้เป็นวงกลมวินัยข้าราชการ เราจะเห็นว่าวินัยข้าราชการมี 2 เรื่อง กล่าวคือ สามารถแบ่งเรื่องวินัยออกได้ 2 เรื่อง

เรื่องที่ 1 เรื่องงานราชการ หมายถึงข้าราชการต้องปฏิบัติราชการด้วยความตั้งใจ มีความรับผิดชอบ ผลงานต้องเป็นที่พึงพอใจของทางราชการ หากไม่ตั้งใจปฏิบัติราชการ ประเทเข้าชามเย็นชามประสิทธิภาพและผลของงานไม่ดี นั่นย่อมหมาความว่าการกระทำเช่นนี้เข้าข่ายผิดวินัยแล้ว

เรื่องที่ 2 เรื่องความประพฤติส่วนตัว ความจริงแล้วเรื่องส่วนตัวไม่น่าจะเกี่ยวกับราชการ แต่หากมองอีกมุมหนึ่งจะเป็นว่าความประพฤติส่วนตัวของข้าราชการนั้นเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะข้าราชการทำงานเพื่อรับใช้ประชาชน หากประพฤติตนเป็นที่ยอมรับของประชาชน ประชาชนก็ยกย่องนับถือ หากประพฤติตนไม่ดีก็จะถูกเหยียดหยามและเกลียดชัง เมื่อคนของทางราชการไม่ดี ไม่ได้รับการยอมรับ ก็จะทำให้ทางราชการเสียภาพพจน์ไปด้วย เช่นข้าราชการชายแต่งกายชุดข้าราชการเต็มสุราจนเมาและครองสติ

ไม่ได้ เดินเข้าไปในตลาดใส่รองเท้าข้างเดียว อีกข้างไม่ทราบว่าจะหลุดหายไปตั้งแต่เมื่อไร เดินแอนหน้าแอนหลัง พูดยาไม่รู้เรื่อง เราลองคิดดู เมื่อประชาชนเห็นข้าราชการเช่นนี้ประชาชนจะมีความรู้สึกอย่างไรต่อราชการ หรือเช่นข้าราชการที่ชอบเป็นนักเลงหัวไม้ชอบคบคนพาลที่ชั่วดึก ๆ คื่น ๆ งานการไม่ค่อยทำ ประชาชนพบเห็นก็หมกศรัทธาและขาดความเชื่อถือเช่นกัน

เรื่องความประพฤติส่วนตัวของข้าราชการนี้ เป็นเรื่องเกียรติ เกียรติคือ ความยกย่อง นับถือ ความมีชื่อเสียง ข้าราชการทุกคนมีเกียรติ หากใครทำให้เกียรติตกต่ำลง ย่อมเข้าข่ายผิดวินัยได้

เรื่องวินัยนั้นบางเรื่องตัดสินยากว่า เรื่องที่เกิดขึ้นนั้นจะผิดวินัยหรือไม่ เช่น ถามว่าข้าราชการไปยืมเงินเขามา เมื่อถึงกำหนดแล้วไม่ยอมใช้หนี้เขา เช่นนี้จะผิดวินัยหรือไม่ เรื่องเช่นนี้บางครั้งตอบยากว่าจะผิดวินัยหรือไม่ ต้องดูเป็นกรณี ๆ ไป เช่น นายผจญ ข้าราชการระดับ 7 เงินเดือน 25,000 บาท ไปยืมเงินชาวบ้านมา 5,000 บาท เมื่อถึงกำหนดชำระหนี้ นายผจญไม่ยอมชดใช้โดยแจ้งกับชาวบ้านว่าถ้าอยากได้ก็ให้ไปฟ้องศาลเอา เช่นนี้ จะเห็นได้ว่า นายผจญ เงินเดือน 25,000 บาท สามารถชำระหนี้ได้ แต่ไม่ยอมชำระกลับให้เจ้าหนี้ไปฟ้องเอา ซึ่งหากพิจารณาไปตามความเป็นจริงแล้ว การฟ้องต่อศาลเพื่อให้ชดใช้หนี้จำนวน 5,000 บาท คั้นนั้น คงไม่มีใครเขาฟ้องกัน เพราะไม่คุ้มกับกับค่าทนายความ พฤติการณ์ของนายผจญเช่นนี้ เห็นได้ว่ามีเจตนาโกง ความประพฤติของข้าราชการเช่นนี้ย่อมเข้าข่ายผิดวินัย ถ้าข้อเท็จจริงเปลี่ยนไปเช่น นายผจญ ยืมเงินชาวบ้านมา 3 ล้านบาท เพื่อลงทุนทำร้านอาหาร ขายอาหารไปได้เพียงเดือนเดียวต้องเลิกกิจการเพราะขาดทุน นอกจากหนี้ 3 ล้านบาทแล้ว ยังมีหนี้อื่น ๆ อีกมาก นายผจญ อยากจะใช้หนี้ให้แต่ไม่มีเงินจะใช้ เพราะจะกินไปวันหนึ่ง ๆ ยังไม่มีเงิน เมื่อเจ้าหนี้มาทวงเงิน 3 ล้านบาท นายผจญ จึงพูดว่าผมอยากจะใช้ให้แต่ไม่มีจะชดใช้ให้จริง ถ้าอยากจะได้ก็ให้ไปฟ้องศาลเอา เช่นนี้ พฤติการณ์ของนายผจญ ยังไม่เข้าข่ายผิดวินัย เพราะไม่มีเจตนาจะโกง

ความสำคัญของวินัย

วินัยข้าราชการพลเรือน มีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. มีความสำคัญต่อรัฐบาล รัฐบาลมีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินเพื่อให้เกิดความผาสุกต่อประชาชนตามนโยบายที่แถลงไว้ การบริหารราชการแผ่นดินรัฐบาลจะใช้ข้าราชการเป็นเครื่องมือสำคัญ ข้าราชการพลเรือนเป็นเจ้าหน้าที่ส่วนหนึ่งของรัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งจะเข้าถึงประชาชนโดยตรง หากข้าราชการพลเรือนไม่มีวินัยจะทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งประชาชนจะขาดความเชื่อถือศรัทธาในตัวข้าราชการ และจะไม่ให้ความร่วมมือแก่รัฐบาลในการบริหารประเทศไปด้วย

2. มีความสำคัญต่อตัวข้าราชการพลเรือนเอง วินัยเป็นเครื่องมือที่นำคนไปในทางที่ดี ดังนั้น ถ้าข้าราชการพลเรือนมีวินัย ย่อมมีความรับผิดชอบมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ทำให้ผลงานมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้มีความดีความชอบ และมีความก้าวหน้าในราชการไปตามลำดับ

3. มีความสำคัญต่อผู้บังคับบัญชา เพราะผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ที่จะต้องสั่งและมอบหมายงานให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติและต้องกำกับ ตรวจสอบ รับผิดชอบงานนั้น รวมทั้งรับผิดชอบในการส่งเสริมและ

ดูแล ระมัดระวังให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามวินัยอีกด้วย หากผู้ใต้บังคับบัญชาไม่มีวินัยดีพอ งานก็จะล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะต้องรับผิดชอบในผลงานนั้นและรับผิดชอบในการที่ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่มีวินัยนั้นด้วย

จุดมุ่งหมายและขอบเขตของวินัย

จุดมุ่งหมายสำคัญทางวินัยข้าราชการพลเรือน คือ บัญญัติไว้เพื่อประโยชน์ของราชการเพื่อความเจริญ ความสงบเรียบร้อยของราชการ เพื่อให้ราชการดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ และเพื่อชื่อเสียงของทางราชการ ดังนั้น ขอบเขตวินัยจึงควรอยู่ภายในกรอบแห่งความมุ่งหมายดังกล่าว การกระทำใดของข้าราชการพลเรือนที่ไม่มีผลกระทบต่อจุดมุ่งหมาย การกระทำนั้นก็ไมควรรจะอยู่ในข่ายผิดวินัย เช่นข้าราชการที่มีภรรยาบ่อย ถ้าเขาอยู่กันอย่างสงบเรียบร้อย ไม่เสียชื่อเสียงหรือเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไม่กระทบกระเทือนถึงความเจริญ ความสงบเรียบร้อยและประสิทธิภาพของราชการ และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งที่ทางราชการต้องการให้ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีพิเศษ ก็ไม่น่าจะอยู่ในข่ายผิดวินัย แต่ถ้าถึงขั้นเสียชื่อเสียง เช่น ไปหึงหวงคบตีในสถานที่ทำงาน หรือมีการร้องเรียนว่าไม่ส่งเสียเลี้ยงดูกัน อย่างนี้ อาจนำความเสื่อมเสียมาสู่วงราชการ ก็เข้าข่ายผิดวินัยได้ หรือตัวอย่างข้าราชการที่ชอบดื่มสุราเป็นอาฉิม คือ ดื่มประจำ ถ้ามิได้ดื่มในขณะที่ปฏิบัติราชการหรือในเวลาราชการ ดื่มแล้วก็ไม่เสียหายต่อราชการ ไม่มีเรื่องวิวาทกับผู้อื่น ดื่มแล้วยังสามารถคล่องสติได้ เช่นนี้ ก็ยังไม่เข้าข่ายผิดวินัย หรือตัวอย่างข้าราชการที่ไปมีเรื่องวิวาทชกต่อยกับประชาชน เช่นนี้ทำให้เสียชื่อมาถึงวงราชการ ทำให้ประชาชนเสื่อมความเชื่อถือศรัทธา ซึ่งจะมีผลกระทบต่อชื่อเสียงและประสิทธิภาพของราชการ จึงถือว่าเข้าข่ายผิดวินัย

สาเหตุของการกระทำผิดวินัย

1. สาเหตุภายนอก พอสรุปได้ดังนี้
 - (1) ความไม่รู้ คือ ไม่รู้กฎหมาย กฎข้อบังคับ ระเบียบ และระเบียบแบบแผนของทางราชการ
 - (2) งานกับคนไม่สมดุลกัน คือ งานมากคนน้อยทำให้การปฏิบัติงานมักผิดพลาด ล่าช้า
 - (3) อบรมมุขต่าง ๆ เช่น สุรา นารี พาชี กีฬาบัตร เมื่อเสียเงินเสียทองไปแล้ว ย่อมก่อให้เกิดการทุจริต หรือประพฤติมิชอบได้ง่าย
 - (4) ตัวอย่างที่ไม่ดี เช่น ผู้บังคับบัญชามักปฏิบัติตนผิดวินัยอยู่เสมอ ๆ หรือมีผู้กระทำผิดวินัยแล้วผู้บังคับบัญชาไม่ดำเนินการ
 - (5) โอกาสเปิดช่องล่อใจ เช่น มอบหมายให้เจ้าหน้าที่เก็บเงินไว้จำนวนมาก ๆ และเป็นเวลานาน หรือให้เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีทำหน้าที่รับเงินและทำบัญชีด้วย
 - (6) การปล่อยปละละเลยของผู้บังคับบัญชา
 - (7) ความขัดแย้งระหว่างบุคคล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัว เรื่องหน้าที่ราชการ เช่น ขัดแย้งกันในเรื่อง 2 ชั้น เรื่องตำแหน่งหน้าที่การงาน

2. สาเหตุภายใน สรุปลงได้ดังนี้

- (1) ไม่เข้าใจ (2) ตามใจ (3) ไม่ใส่ใจ (4) ชะล่าใจ
 (5) เหลอใจ (6) ต่อกใจ (7) ไม่มีจิตใจ (8) จำใจ
 (9) เจ็บใจ (10) ตั้งใจ

หลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาว่าการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งผิดวินัยหรือไม่

จากจุดมุ่งหมายและขอบเขตของวินัยดังกล่าวมาแล้ว สามารถสรุปลักษณะที่ใช้พิจารณาว่าการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง จะผิดวินัยหรือไม่ดังนี้

1. การกระทำนั้นกระทบต่อประสิทธิภาพ หรือประสิทธิผลของทางราชการหรือไม่
2. กระทบต่อความมั่นคงของชาติหรือไม่
3. กระทบต่อความผาสุกของประชาชนหรือไม่
4. กระทบต่อภาพพจน์ ชื่อเสียงของทางราชการหรือไม่

หน้าที่ของผู้บังคับบัญชาในเรื่องวินัย (มาตรา 87)

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ได้มองเห็นความสำคัญของวินัย ข้าราชการพลเรือนเป็นอย่างมาก โดยในมาตรา 87 และมาตรา 90 ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องวินัยต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในทุก ๆ ด้านมิได้มุ่งเน้นแต่เฉพาะในเรื่องปราบปรามอีกต่อไป แต่ได้มุ่งเน้นในเรื่องการเสริมสร้างให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย และมุ่งเน้นการป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยอีกด้วย สรุปลงผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องวินัย ดังนี้

1. เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย

การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย มาตรา 87 กำหนดให้ผู้บังคับบัญชากระทำ โดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างขวัญ และกำลังใจ การจูงใจหรือการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้าง และพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่มีวินัย

2. การป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

การป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย มาตรา 87 กำหนดให้ผู้บังคับบัญชากระทำ โดยเอาใจใส่ สังเกตการณ์และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวินัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

3. ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

หน้าที่ของผู้บังคับบัญชาในกรณีนี้คือ เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

กรณีเมื่อมีการกล่าวหา โดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่การกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

เมื่อกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ดังกล่าวแล้ว กฎหมายยังกำหนดไว้อีกว่า ถ้าผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลย ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าว หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นกระทำผิดวินัย ทั้งนี้ ตามมาตรา 90 วรรคสอง

โทษทางวินัย

ตามมาตรา 88 กำหนดโทษทางวินัยไว้ 5 สถาน

- (1) ภาคทัณฑ์
- (2) ตัดเงินเดือน
- (3) ลดเงินเดือน
- (4) ปลดออก
- (5) ไล่ออก

ข้อสังเกตในเรื่องโทษทางวินัยมีดังนี้

- (1) โทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนและลดเงินเดือน เป็นโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง คือ ถูกลงโทษแล้วไม่ต้องออกจากราชการ
- (2) โทษปลดออก และไล่ออก เป็นโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง คือ ถูกลงโทษแล้วต้องออกจากราชการไป
- (3) การว่ากล่าวตักเตือน และการทำทัณฑ์บน ไม่ใช่โทษทางวินัย

อำนาจของผู้บังคับบัญชาในการลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง

การลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 กำหนดไว้ในมาตรา 96 ดังนี้

“ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด

ในกรณีมีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามมาตรานี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 จะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษและอัตราโทษได้เพียงใด ให้เป็นไป ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.” (ซึ่งขณะนี้ ก.พ.ยังไม่ได้กำหนด)

ข้อสังเกต ในการสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรงตามมาตรา 96 มีดังนี้

(1) เหตุลดหย่อน ตามมาตรา 96 หมายถึง เหตุส่วนตัวของผู้ถูกลงโทษและต้องเป็นเหตุในแง่ของคุณงามความดี เช่น ไม่เคยกระทำความผิดทางวินัยมาก่อน รับราชการมานาน ตั้งใจปฏิบัติราชการด้วยความขยันขันแข็งมาโดยตลอด ให้ความช่วยเหลือทางราชการด้วยดีเป็นประจำ หรือเพิ่งรับราชการยังไม่มีความรู้เรื่องระเบียบของทางราชการดีพอ เป็นต้น

(2) เหตุลดหย่อนดังกล่าว จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษหรือไม่ก็ได้ แล้วแต่ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชา แต่จะลดโทษหรือไม่ ผู้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติให้เหมือน ๆ กัน

(3) กระทำผิดวินัยเล็กน้อย เป็นเรื่องของข้อเท็จจริงประกอบกับดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาเช่น ข้าราชการชาย 2 คน มีเรื่องทะเลาะวิวาท และชกต่อยกันในสถานที่ทำงาน จังหวัดเชียงใหม่อาจพิจารณาว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย โดยให้ว่ากล่าวตักเตือน แต่จังหวัดสงขลาอาจพิจารณาว่าไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย โดยให้ตัดเงินเดือนจำนวน 5% เป็นเวลา 2 เดือน เช่นนี้ก็ได้

(4) เหตุอันควรงดโทษ มีความหมายเช่นเดียวกับเหตุอันควรลดหย่อน

(5) การว่ากล่าวตักเตือน เป็นการที่ผู้บังคับบัญชาว่ากล่าวตักเตือนผู้ใต้บังคับบัญชาที่ได้กระทำผิดวินัย ในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ไม่ถึงกับที่จะต้องลงโทษ การว่ากล่าวตักเตือนจะว่ากล่าวตักเตือนด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษรก็ได้ แต่เจตนารมณ์ของกฎหมายต้องการให้ผู้บังคับบัญชาว่ากล่าวตักเตือนด้วยวาจา

(6) การทำทัณฑ์บน เป็นกรณีที่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้กระทำผิดวินัยเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้กรุณางดโทษให้ ผู้ใต้บังคับบัญชา จึงได้ทำทัณฑ์บนไว้ (ต้องทำเป็นหนังสือ) ต่อผู้บังคับบัญชาว่าจะไม่กระทำผิดเช่นนี้อีก และจะรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ หากได้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนทัณฑ์บนที่ไว้ไว้นี้ ขอให้ผู้บังคับบัญชาลงโทษตามควรแก่กรณี

ข้อควรระวังในการสั่งลงโทษ (ตามมาตรา 89)

กำหนดให้ผู้บังคับบัญชามีความระมัดระวังดังนี้

(1) การลงโทษข้าราชการต้องทำเป็นคำสั่งลงโทษและในคำสั่งลงโทษต้องแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดและมาตราใด

(2) ลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด

(3) ต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

หมายถึง สั่งลงโทษด้วยความเที่ยงธรรม ชอบด้วยเหตุและผล ไม่ผูกใจเจ็บอยากแก้แค้น และ
ลำเอียง หรือลงโทษไปด้วยความโกรธ ความฉุนเฉียว หรือลงโทษผู้ไม่มีความผิด ซึ่งนอกจากจะไม่เป็น
ธรรมกับผู้ถูกลงโทษแล้ว ผู้สั่งลงโทษอาจมีความผิดด้วย

(3) อย่างลงโทษผู้ไม่มีความผิด

ผลกระทบจากการลงโทษทางวินัย

การลงโทษทางวินัยนั้นไม่ว่าจะถูกลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรงหรือร้ายแรงก็ตาม จะมีผลกระทบ
ต่อตัวผู้ถูกลงโทษและครอบครัวด้วย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจิตใจ หรือเรื่องความเจริญก้าวหน้าในชีวิตราชการ
สรุปแล้วมีผลกระทบต่อผู้ถูกลงโทษที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. เงินเดือน เช่น ถูกลงโทษตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน นอกจากจะถูกตัดเงินเดือนหรือ
ลดเงินเดือนไปแล้ว ปีถัดมาจะไม่ได้ขึ้นเงินเดือนประจำปีด้วย

2. บำเหน็จบำนาญ ข้าราชการที่ถูกลงโทษไล่ออกจะไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ กรณีถูก
ลงโทษปลดออกจากราชการ จะได้รับบำเหน็จบำนาญหรือไม่ กฎหมายให้ถือว่าเสมือนผู้นั้นลาออกจาก
ราชการ ดังนั้น ถ้าผู้ถูกลงโทษปลดออกยังรับราชการมาไม่ถึง 10 ปี ก็ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ

3. คดีอาญาและคดีแพ่ง การกระทำบางอย่างนอกจากจะผิดวินัย และยังเป็นความผิดทางอาญาด้วย
เช่น การทุจริตเงินของทางราชการ การยักยอกทรัพย์สินของทางราชการ การปลอมเอกสารหรือการรับรอง
เอกสารเท็จ นอกจากจะผิดวินัยอย่างร้ายแรง ต้องลงโทษไล่ออกหรือปลดออกแล้ว ยังต้องดำเนินคดีอาญา
ต่อผู้กระทำผิดวินัย สำหรับคดีแพ่งนั้น ถ้าผู้กระทำผิดวินัยทำให้ทรัพย์สินของทางราชการสูญหาย หรือ
เสียหาย ผู้กระทำผิดต้องชดเชยให้แก่ราชการด้วย

4. คุณสมบัติในการกลับเข้ารับราชการ ข้าราชการที่ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง คือ ปลดออก
หรือไล่ออกจากราชการ ผู้ถูกลงโทษจะเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการกลับเข้ารับราชการ ถ้าประสงค์จะขอกลับ
เข้ารับราชการ จะต้องยกเว้นคุณสมบัติต่อ ก.พ. ซึ่งถ้าถูกลงโทษปลดออก จะต้องออกจากราชการไปแล้ว
2 ปี จึงจะขอยกเว้นคุณสมบัติได้ สำหรับโทษไล่ออกจากราชการจะต้องออกจากราชการไปแล้ว 3 ปี จึงจะ
ขอยกเว้นคุณสมบัติได้ แต่ถ้าเป็นกรณีถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก เพราะทุจริตต่อหน้าที่ จะขอยกเว้น
คุณสมบัติไม่ได้เลย ทั้งนี้ ตามมาตรา 36(11) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551

ผลกระทบจากการถูกลงโทษทางวินัยนั้น นอกจากจะกระทบต่อผู้กระทำผิดโดยตรงแล้วไม่ว่า
จะเป็นเรื่องจิตใจ เกียรติ ศักดิ์ศรี หน้าที่การงานแล้ว บางครั้งอาจกระทบไปถึงครอบครัว บางกรณีถึงกับ
ครอบครัวแตกสลายก็เคยมี ซึ่งผู้เขียนเคยประสบมาด้วยตัวเอง คือ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ
สอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่สาธารณสุขอำเภอท่านหนึ่ง สมัยยังใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ.2518 ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่า สาธารณสุขอำเภอท่านนี้มีเมียน้อย วันหนึ่งได้ขับรถยนต์พาเมียน้อย
ไปเที่ยวและเกิดอุบัติเหตุ รถยนต์ที่ขับไปชนกับรถบรรทุก ทำให้เมียน้อยขาหักทั้งสองข้าง จึงได้นำเมียน้อย
เข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาลศูนย์แห่งหนึ่ง โดยแจ้งชื่อภรรยาเป็นชื่อเมียน้อยเพื่อใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาล

จำนวน 8,000 บาทเศษ ต่อมาสาธารณสุขอำเภอท่านนี้ได้เลิกกับเมียน้อย เมียน้อยไม่พอใจจึงมีหนังสือร้องเรียนไปยังปลัดกระทรวงสาธารณสุขในเรื่องที่สาธารณสุขอำเภอเบิกค่ารักษาพยาบาลเท็จ และเรื่องนี้มี การแจ้งความดำเนินคดีอาญากับสาธารณสุขอำเภอด้วย สาธารณสุขอำเภอได้ละทิ้งหน้าที่เพื่อหนีคดีอาญา ต่อมาได้ถูกลงโทษปลดออกจากราชการ (ไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญ) ระหว่างหนีคดีอาญาภรรยาได้ตามไป อยู่ด้วย ปล่อยให้ลูก 3 คน อยู่กันตามลำดับที่บ้าน และไม่มีเงินใช้จ่ายเพราะภรรยาไม่มีอาชีพ ลูกสาวเป็นลูก คนโต ขณะนั้นเรียนอยู่มหาวิทยาลัยปี 2 ต้องออกจากมหาวิทยาลัยเพราะไม่มีเงินใช้จ่ายและต้องมาดูแล น้อง ๆ ทหารายได้โดยวิธีไปขายน้ำแข็งใสในตลาด มีรายได้เพียงวันละ 30-40 บาท เท่านั้น และต่อมาก็ทราบ อีกว่าน้อง ๆ ซึ่งเป็นผู้ชายทั้งสองคนเกร และต้องออกจากโรงเรียนเช่นกัน ผลกระทบเช่นนี้จะเห็นได้ว่า ใหญ่หลวงกว่าที่คิดไว้มากมาย เห็นแล้วรู้สึกเศร้าใจเป็นอย่างมาก เรื่องนี้น่าจะเป็นอุทธาหารณ์ที่ดีสำหรับ ข้าราชการอย่างเรา ๆ ท่าน ๆ ทุกคน

โครงสร้างวินัยข้าราชการ

ข้าราชการต้องมีวินัยต่อ

1. ประเทศชาติ ตามมาตรา 81
2. วินัยต่อประชาชน มาตรา 82(8), 83(9), 85(5)
3. วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ มาตรา 82(1)(2)(3)(5)(6)(9), 83(3)(4)(5), 85(1)(2)(3)
4. วินัยต่อผู้บังคับบัญชา มาตรา 82(4), 83(1)(2)
5. วินัยต่อผู้ร่วมงาน มาตรา 82(7), 83(7)
6. วินัยต่อตนเอง มาตรา 82(10), 83(6)(8), 85(4)(6)

ข้อกำหนดวินัย

ข้อกำหนดวินัยข้าราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ได้กำหนดไว้ในลักษณะ 4 หมวดที่ 6 ว่าด้วยวินัยและรักษาวินัย โดยกำหนดข้อห้าม และข้อปฏิบัติให้ข้าราชการยึดถือ เป็นแบบแผนในการควบคุมความประพฤติ ดังนี้

หมวด 6

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา 80 ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ปฏิบัติราชการในต่างประเทศนอกจากต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้แล้ว ต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ด้วย

มาตรา 81 ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ ข้าราชการพลเรือนซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานของประเทศ จึงจำเป็นที่จะต้องเป็นผู้เลื่อมใสและสนับสนุนการปกครองระบอบดังกล่าว

การสนับสนุน ได้แก่ การส่งเสริม เสริมสร้าง หรือไม่คัดค้าน

การกระทำที่แสดงว่าไม่สนับสนุนการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ อันเป็นความผิดวินัย ได้แก่ การกระทำที่แสดงออก ซึ่งการเป็นปฏิปักษ์กับการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ จะโดยทางกายหรือทางวาจาก็ตาม หรือแม้แต่ปล่อยให้เห็นดีหรือยินดียิ่งไปกับการที่ผู้อื่นกล่าวโจมตีการปกครองระบอบประชาธิปไตยก็เป็นการไม่สนับสนุนแล้ว การไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง เว้นแต่การกระทำนั้นจะเป็นการกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือเป็นการกระทำที่ถือว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือมติคณะรัฐมนตรี จนเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง จึงจะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ตัวอย่างกรณีกระทำผิดตามมาตรา 81

ในสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขยังไม่ปรากฏว่ามีการกระทำผิดตามมาตรา 81

มาตรา 82 ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

มาตรา 82 เป็นบทวินัยที่บังคับให้ข้าราชการต้องปฏิบัติตามข้อกำหนด หากข้าราชการผู้ใดฝ่าฝืนก็就会有ความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรงซึ่งมีข้อกำหนดรวม 11 ข้อ คือตั้งแต่มาตรา 82 (1) ถึง (11) หากผลของการกระทำเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ผู้กระทำผิดจะถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 85(7) ซึ่งรายละเอียดของข้อกำหนด ตามมาตรา 82 (1) — (11) มีดังนี้

มาตรา 82 (1) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม

เรื่องความไม่ซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรมที่จะเป็นความผิดวินัยตามมาตรา 82(1) นี้จะต้องเป็นเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ราชการเท่านั้น การไม่ซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรมในเรื่องที่มีใช้ราชการหรือไม่มีหน้าที่ราชการจะนำมาปรับบทเป็นความผิดวินัยตามมาตรา 82 (1) ไม่ได้

“ราชการ” หมายถึง งานของประเทศหรือของพระราชา

“หน้าที่ราชการ” ตามมาตรานี้ หมายความว่าหน้าที่ที่เป็นเรื่องราชการ โดยตรงเท่านั้นซึ่งหมายถึงราชการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

รัฐวิสาหกิจ แม้เป็นกิจการของรัฐหรือรัฐมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและรัฐวิสาหกิจบางแห่งพึงเห็นได้ว่ามีลักษณะเป็นงานของประเทศแต่ก็เป็นงานเชิงธุรกิจหรือการค้า ไม่ใช่งานการบริหารราชการแผ่นดิน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จึงไม่ถือเป็นราชการตามความหมายนี้

กิจการสวัสดิการที่จัดทำหรือจัดตั้งขึ้นเป็นการภายใน ในส่วนราชการนอกเหนือจากสวัสดิการที่ทางราชการจัดให้แก่ราชการเช่น การจัดหาเงินกองทุนให้ข้าราชการกู้ยืม การจำหน่ายสินค้าและอาหาร การฌาปนกิจ ตลอดจนสหกรณ์ออมทรัพย์ เหล่านี้โดยลักษณะของกิจการไม่ใช่เป็นเรื่องราชการโดยตรง แต่กิจการเชิงสวัสดิการบางอย่างมีกฎหมายบัญญัติให้ถือเป็นราชการเช่น กิจการราชการโดยตรง แต่กิจการเชิงสวัสดิการบางอย่างมีกฎหมายบัญญัติให้ถือเป็นราชการเช่น กิจการฌาปนกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการที่จดทะเบียน ตามพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ.2517 และขณะนี้ได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ.2530 ออกใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 17 พฤศจิกายน 2530 (วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา)กำหนดให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมและจังหวัดที่จะริเริ่มดำเนินการ หรือสนับสนุนให้มี หรือร่วมกับส่วนราชการอื่นจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการขึ้น เพื่อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติราชการ และการดำรงชีวิตของข้าราชการในสังกัด และกำหนดด้วยการปฏิบัติงานสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้ให้ถือเป็นการปฏิบัติราชการ ประเภทของสวัสดิการภายในส่วนราชการก็มีการออมทรัพย์ การให้กู้เงิน การเคหะสงเคราะห์ การสงเคราะห์ข้าราชการ การฌาปนกิจ การกีฬา และนันทนาการ ร้านสวัสดิการ และกิจการอื่น ๆ ที่คณะกรรมการสวัสดิการส่วนราชการนั้นเห็นสมควรและอนุมัติให้ดำเนินการได้ ฉะนั้นการปฏิบัติงานสวัสดิการภายในส่วนราชการประเภทดังกล่าวข้างต้นที่คณะกรรมการดังกล่าวได้อนุมัติให้ดำเนินการได้ จึงถือเป็นการปฏิบัติราชการ

ข้าราชการผู้ใดมีหน้าที่ราชการในเรื่องใด ควรพิจารณาจากข้อมูลดังนี้

1. กฎหมายหรือระเบียบ ในกรณีที่ราชการเรื่องใดมีกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นเจ้าพนักงานหรือเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องใด ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็

หน้าที่ราชการตามกฎหมายหรือระเบียบนั้น เช่น กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ เป็นนายทะเบียนมีอำนาจหน้าที่ราชการตามกฎหมายนั้น ระเบียบว่าด้วยการพัสดุดำเนินการให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ตั้งชื่อ ตั้งจ้าง ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็ทำหน้าที่ราชการตามระเบียบนั้น

2. **มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง** ซึ่ง ก.พ. ได้จัดทำไว้เป็นบรรทัดฐานตามมาตรา 48 ทุกตำแหน่งโดยได้ กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งตลอดจนลักษณะงานที่ปฏิบัติไว้เป็นกรอบกว้าง ๆ

3. **การมอบหมายของผู้บังคับบัญชา** อาจเป็นการมอบหมายงานอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ให้ปฏิบัติภายในกรอบหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งหรือ มอบหมายงานอื่นที่อยู่ภายในของอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาอีกก็ได้

4. **พุดินัยทางปฏิบัติ** พิจารณาจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่ปรากฏเป็นเรื่อง ๆ ไปว่าตามพุดินัย เพียงพอที่จะถือว่าผู้นั้นมีหน้าที่ราชการในเรื่องนั้นได้หรือไม่

ตัวอย่างการมีหน้าที่โดยพุดินัย

เจ้าหน้าที่การเงินซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับเงินงบประมาณได้ ผูกพันตนรับฝากเงินนอกงบประมาณที่มีได้อยู่ในหน้าที่ของตนโดยลงลายมือชื่อรับฝากเงินนั้นไว้อย่างเป็นทางการในด้านหลังคู่บัญชีรับเงิน ถือได้ว่าผู้นั้นมีหน้าที่ราชการในเรื่องเงินจำนวนที่ได้รับไว้ในวัน

ข้าราชการซึ่งเบิกเครื่องมือเครื่องใช้ของทางราชการไปใช้ในการปฏิบัติราชการ พึงเห็นได้ว่าผู้นั้นมี หน้าที่ราชการที่จะต้องดูแลรักษาสิ่งของนั้นด้วย การนำสิ่งของนั้นไปจำหน่ายเอาเงินไปใช้ส่วนตัวเป็น เวลานานเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ

ข้อสัตย์ หมายความว่า ปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง

สุจริต หมายความว่า ปฏิบัติด้วยความตั้งใจดีและชอบตามคลองธรรม

ตัวอย่างการกระทำที่ไม่ข้อสัตย์สุจริต ตามมาตรา 82 (1)

นางเกสร ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ ได้ศึกษาต่อระดับปริญญาโทโดยมหาวิทยาลัย เปิดเรียนในวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ โดยในวันศุกร์จะเริ่มเรียนตั้งแต่เวลา 15.00 น. นางเกสรได้ขออนุญาต นายสมศักดิ์ผู้บังคับบัญชาไปเรียนต่อศึกษาในวันศุกร์ตามเวลาที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนด นายสมศักดิ์ อนุญาตให้ไปเรียนต่อได้ โดยให้ลงเวลากลับจากปฏิบัติหน้าที่เป็นเวลา 16.30 น. พฤติการณ์ของสมศักดิ์ เป็นการกระทำความผิดฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยความข้อสัตย์สุจริต

เที่ยงธรรม หมายความว่า ปฏิบัติโดยไม่ลำเอียง

ตัวอย่างการกระทำที่ไม่เที่ยงธรรม ตามมาตรา 82 (1)

นางมาลี ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ มีหน้าที่เรียกคนไข้ที่รออยู่เข้าพบแพทย์เพื่อ รักษาพยาบาลตามลำดับก่อนหลัง ถ้าคนไข้รายใดที่รู้จักชอบพอกันเป็นการส่วนตัว นางมาลีก็จะเรียกเข้าพบ แพทย์ก่อนคนไข้รายอื่นที่มาก่อน พฤติการณ์ของ นางมาลี เป็นการกระทำความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ ราชการด้วยความเที่ยงธรรม

มาตรา 82 (2) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติ
ของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง มีองค์ประกอบความผิดคือ

1. มีหน้าที่ราชการต้องปฏิบัติ คำว่า “หน้าที่ราชการ” มีความหมายเช่นเดียวกับที่กล่าวในมาตรา
82(1) ต้องเป็นหน้าที่ราชการโดยตรงเท่านั้น

2. ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของ
คณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

ระเบียบแบบแผนของทางราชการที่ข้าราชการต้องถือและปฏิบัติตามนี้ หมายถึง เฉพาะระเบียบ
แบบแผนของทางราชการเท่านั้น หากมิใช่ระเบียบแบบแผนของทางราชการ เช่นแบบธรรมเนียมในการอวย
พรปีใหม่ แบบธรรมเนียมในการช่วยเหลือเพื่อนข้าราชการในการแต่งงาน เป็นต้น การไม่ปฏิบัติตามแบบ
แผนที่ไม่ใช่ของทางราชการดังกล่าว หากเป็นความผิดตามมาตรา 82 นี้ไม่

ระเบียบแบบแผนของทางราชการจะต้องปฏิบัติตามมาตรานี้ หมายความว่าถึงระเบียบและแบบแผน
ทั่วไปของทางราชการที่ข้าราชการพึงยึดถือปฏิบัติในฐานะที่เป็นข้าราชการ โดยไม่จำเป็นจะต้องเป็น
ระเบียบแบบแผนของทางราชการ ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการอาจเป็นระเบียบแบบแผนของทางราชการที่
มิใช่ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยตรงก็ได้ ระเบียบแบบแผนของทางราชการที่ข้าราชการต้องปฏิบัติมีอยู่
มาก เช่น แบบธรรมเนียมในการเสนองานต่อผู้บังคับบัญชา ระเบียบเกี่ยวกับการแต่งกาย ระเบียบการลา
หยุดราชการ ระเบียบเกี่ยวกับการลงชื่อมาปฏิบัติราชการและมติคณะรัฐมนตรี กำหนดแนวทางปฏิบัติ
สำหรับข้าราชการในกรณีต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้ ระเบียบแบบแผนของทางราชการที่ว่านี้ไม่จำเป็นจะต้อง
กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเสมอไป อาจจะเป็นระเบียบแบบแผนของทางราชการที่ได้ปฏิบัติสืบทอดต่อ
กันมาจนเป็นที่ยอมรับในส่วนราชการนั้น ๆ ก็ได้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ประกาศเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ.2516
เรื่อง การไว้ผมและการแต่งกายของข้าราชการ ลูกจ้าง และผู้ทำงานในรัฐวิสาหกิจ

โดยที่ชาติไทยได้มีวัฒนธรรมอันดีงาม และยั่งยืนมานานหลายประการอันเป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดความเจริญมั่นคงของชาติ มาด้วยดีโดยตลอด บัดนี้ ปรากฏว่าอิทธิพลแห่งความผันแปรทางวัฒนธรรมต่างประเทศได้ครอบงำจิตใจคนไทยบางคนทำให้ลี้มวัฒนธรรมอันดีงามของคนไทยมานานนั้นเสีย ทำให้ฟันเฟืองไปและอาจเป็นเหตุต่อเนื่องให้ลี้มความเป็นคนชาติไทยของตัวเอง

เพื่อสนับสนุนคนไทยที่ต้องการรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของคนไทยไว้ตลอดไป จึงให้ข้าราชการ ลูกจ้าง และผู้ทำงานในรัฐวิสาหกิจ ดำเนินการเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนทั่วไปในการไว้ผมและการแต่งกายบางประการ ดังนี้

1. ข้าราชการ ลูกจ้าง และผู้ทำงานในรัฐวิสาหกิจทุกคนที่เป็นชายไม่ให้ไว้ผมยาวปิดดินผม
2. ข้าราชการ ลูกจ้าง และผู้ทำงานในรัฐวิสาหกิจทุกคนที่เป็นหญิงไม่ให้สวมกระโปรงสั้นเหนือ

เข้า

3. ข้าราชการ ลูกจ้าง และผู้ทำงานในรัฐวิสาหกิจทุกคนทั้งชายและหญิงไม่ให้คาดเข็มขัดได้สะดือ

ถ้าผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่กล่าวแล้วนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาถือว่าไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ให้ลงโทษทางวินัย ตามควรแก่กรณี

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2516 เป็นต้นไป

ตัวอย่างกรณีกระทำผิดวินัยตามมาตรา 82 (2)

1. นายชัยศ เกษักรชำนาญการ โรงพยาบาลชุมชน สั่งซื้อยาด้วยวาจาจากบริษัทยามาใช้ในโรงพยาบาลเป็นจำนวนเงิน 1,200,000 บาท โดยไม่ขออนุมัติจัดซื้อจากผู้อำนวยการ โรงพยาบาลให้ถูกต้องตามระเบียบก่อน ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยระเบียบพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พฤติการณ์เป็นการกระทำความทางวินัยไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา 82(2) ประกอบมาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ลงโทษตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 3 เดือน

2. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ได้ลงลายมือชื่อในบันทึกตรวจรับพัสดุว่ามีของถูกต้องครบถ้วนทั้ง ๆ ที่พัสดุยังส่งมาไม่ครบตามจำนวนที่สั่งซื้อแต่ภายหลังวัสดุที่สั่งซื้อได้ส่งมาครบถ้วนและถูกต้อง เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยระเบียบพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พฤติการณ์เป็นการกระทำความทางวินัยไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา 82(2) ประกอบมาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ลงโทษตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 2 เดือน

3. นางสมศรี นางสมเกษร และนางมาลี ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ โรงพยาบาลชุมชน ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับน้ำมันเชื้อเพลิง ได้ลงลายมือชื่อในบันทึกใบตรวจรับน้ำมันเชื้อเพลิงว่าถูกต้องครบถ้วน ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ไปตรวจรับจริง เป็นเหตุให้พนักงานขับรถยนต์ทุจริตน้ำมันเป็นจำนวนเงิน 80,000 บาท พฤติการณ์เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยระเบียบพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พฤติการณ์เป็นการกระทำความทางวินัยไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา 82(2) ประกอบมาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ลงโทษตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 2 เดือน แต่เนื่องจากมีงานในด้านการรักษาพยาบาลจำนวนมากอีกทั้งพนักงานขับรถเมื่อจะนำรถไปเติมน้ำมันก็ไม่ได้ไปแจ้งให้ทราบก่อน จึงเป็นเหตุลดหย่อนโทษ ให้ลงโทษภาคทัณฑ์

ตัวอย่างกรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตามมาตรา 82 (2)

1. ข้าราชการชายแต่งกายมาปฏิบัติราชการ โดยใส่รองเท้าแตะและใส่เสื้อยืดไว้นอกกางเกง ผู้บังคับบัญชาตักเตือนแล้วและไม่เชื่อฟังยังฝืนกระทำอีก เป็นความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการและไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเรื่องสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา 82(2) และมาตรา 82(4) ประกอบมาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ลงโทษภาคทัณฑ์

2. นายอาคม ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนชำนาญาน ประจำสถานีอนามัย ไม่ลงชื่อมาปฏิบัติราชการเป็นเวลา 20 วัน แต่ในทางสืบสวนเชื่อว่ามาปฏิบัติงานจริง พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตามมาตรา 82(2) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษภาคทัณฑ์

3. นางศศิ ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ ชำนาญงาน ยื่นใบลาขอลาป่วยเป็นเวลา 2 วัน โดยยื่นหลังจากมาปฏิบัติราชการแล้ว 10 วัน พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตามมาตรา 82(2) ประกอบมาตรา 84 ให้ว่ากล่าวตักเตือน

การกระทำผิดตามมาตรา 82(2) อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง เป็นกรณีไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติ คณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการตามมาตรา 82(2) ซึ่งจะเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 85(7)

ตัวอย่างกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด สั่งซื้อยาและเวชภัณฑ์ในราคาแพงกว่าปกติที่เคยสั่งซื้อมาเป็นจำนวนหนึ่งถึงสองเท่า คิดเป็นเงินจำนวน 4 แสนบาท การสั่งซื้อครั้งนี้ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าแพง แต่จากการสอบสวนไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีเจตนาทุจริตต่อหน้าที่ พฤติการณ์เป็นการจงใจ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ ลงโทษปลดออกจากราชการ

มาตรา 82 (3) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ

วินัยบทนี้ได้แยกออกเป็น 2 กรณีคือ

1. ต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการ ซึ่งกรณีนี้มุ่งถึงพฤติกรรมทางใจ
2. ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ ระวังระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ ซึ่งกรณีนี้มุ่งถึงพฤติกรรมทางกาย

ตัวอย่างตามมาตรา 82(3)

สาธารณสุขอำเภอ ได้ดำเนินการก่อสร้างประปาขนาดเล็ก จำนวน 11 แห่ง ได้ปล่อยปลอะเลยไม่สนใจในการปฏิบัติงานให้ลุล่วงไปด้วยดี ปรากฏว่าการก่อสร้างประปายังไม่สมบูรณ์อีก 4 แห่ง เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ ระวังระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ ตามมาตรา 82(3) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 3 เดือน

การกระทำผิดตามมาตรา 82(3) อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นกรณีไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 82(3) อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง จะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 85(7)

ตัวอย่าง ยังไม่พบตัวอย่างการกระทำผิดวินัยฐานนี้

มาตรา 82 (4) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดฉันทนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้ปฏิบัติหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม

มาตรา 82(4) เป็นความผิดฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา

องค์ประกอบความผิดมี 3 ข้อ คือ

1. มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

คำสั่ง หมายถึง ข้อความที่บอกให้ทำหรือให้ปฏิบัติ คำสั่งในที่นี้ไม่จำเป็นต้องสั่งเป็นหนังสือเสมอไป อาจเป็นการสั่งด้วยวาจา หรือด้วยวิธีการอื่นใดก็ได้

ผู้บังคับบัญชา หมายถึง ผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย คือ ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในส่วนราชการ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายหรือมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจตามกฎหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการหรือหน่วยงาน ทั้งนี้ จะต้องเป็นการมอบหมายหรือมอบอำนาจตามที่มีกฎหมายบัญญัติให้มอบได้เช่น

1.1 ผู้บังคับบัญชาที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ เช่น ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้อำนวยการกอง นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และสาธารณสุขอำเภอ

1.2 ผู้บังคับบัญชาที่เดิมมิใช่ผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย แต่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย จึงเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายเช่น ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล และวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร เป็นต้น

2. ต้องเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

หมายถึง ต้องเป็นคำสั่งที่ผู้บังคับบัญชามีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบของทางราชการที่จะสั่งได้ ถือเป็นคำสั่งภายในขอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของตน และไม่ใช่ว่าเป็นการสั่งให้กระทำผิดกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ

3. ต้องเป็นการสั่งให้ปฏิบัติราชการ

หมายถึง ต้องเป็นการสั่งให้ปฏิบัติงานที่เป็นเรื่องราชการตามหน้าที่ หรือตามที่ได้รับมอบหมาย การสั่งให้กระทำการหรือปฏิบัติกรบางอย่าง แม้เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับราชการ แต่อาจไม่มีลักษณะเป็นการสั่งให้ปฏิบัติราชการก็ได้ เช่น

อธิบดีได้พิจารณาผลการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดชอบทางละเมิดในกรณีเงินของทางราชการได้สูญหายไป วินิจฉัยว่าผู้อำนวยการกองคลังประมาณเงินเลื้อยในหน้าที่ราชการ เป็นเหตุให้เงินของทางราชการสูญหาย ให้รับผิดชอบใช้เงินจำนวนดังกล่าวหรือทำสัญญารับประกันสภาพหนี้ ผู้อำนวยการกองได้แย้งว่าตนไม่ได้ประมาณเงินเลื้อย ไม่ควรต้องร่วมรับผิดชอบใช้เงินและไม่ยอมทำสัญญารับประกันสภาพหนี้ การสั่งให้ผู้ได้บังคับบัญชาชดใช้ค่าเสียหายหรือทำสัญญารับประกันสภาพหนี้ในมูลละเมิด ไม่มีลักษณะเป็นการสั่งให้ปฏิบัติราชการหรือมอบหมายงานให้ปฏิบัติกรณีเช่นนี้ เมื่อผู้ได้บังคับบัญชาปฏิเสธความรับผิดชอบก็เป็นเรื่องการโต้แย้งสิทธิในทางแพ่งที่จะต้องไปว่ากล่าวฟ้องร้องบังคับคดีทางศาล ส่วนทางวินัยเมื่อเห็นว่าเป็นการประมาณเงินเลื้อยในหน้าที่ราชการ ก็เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาปรับบทความผิดตามมาตรา 83(4) มาใช้ลงโทษผู้ไม่ยอมชำระหนี้ในมูลละเมิดหาได้ไม่

4. ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

หมายถึงว่า เป็นการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยเจตนาขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง กรณีไม่ได้ปฏิบัติตามคำสั่งเพราะผลั้งผลล่อ หลงลืม สำคัญผิด หรือมีเหตุอื่นใดขัดขวางทำให้ไม่อาจปฏิบัติได้ ยังไม่เข้าองค์ประกอบความผิดดังกล่าว

ตัวอย่างตามมาตรา 82(4)

1. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีคำสั่งให้นายแพทย์ชุนนุมน ซึ่งเป็นแพทย์ โรงพยาบาลทั่วไป ไปปฏิบัติราชการที่โรงพยาบาลชุมชน เมื่อนายแพทย์ชุนนุมนรับคำสั่งของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขแล้ว ไม่ยอมเซ็นรับทราบคำสั่งและไม่ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการที่โรงพยาบาลชุมชนตามคำสั่ง พฤติการณ์ของนายแพทย์ชุนนุมน เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ลงโทษลดเงินเดือน

2. นายอำพล ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนปฏิบัติงาน ประจำสถานีอนามัย นายอำเภอตัวไปจำหน่ายบนสถานีอนามัย พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ (เนื่องจากสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้มีหนังสือเวียนห้ามเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยนายอำเภอและเวชภัณฑ์ไปจำหน่ายบนสถานีอนามัย) และฐานอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง ตามมาตรา 82(4) และมาตรา 83(3) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 1 เดือน

3. นายอำพล ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนปฏิบัติงาน ประจำสถานีอนามัย ฝ่าฝืนคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยนำรถจักรยานยนต์ของทางราชการ ซึ่งได้รับมอบไว้ให้ใช้ในกิจการของทางราชการไปใช้ในธุรกิจส่วนตัว พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา 82(4) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 1 เดือน

**การกระทำผิดตามมาตรา 82(4) อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง
กรณีไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 82(4) อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง จะเป็น
ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 85 (7)**

ตัวอย่าง เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนชำนาญงาน ประจำสถานีอนามัย ได้ฝ่าฝืนคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยนำรถยนต์ของสถานีอนามัยไปใช้ในธุรกิจส่วนตัวและด้วยความประมาทเลินเล่อของตนเองทำให้รถยนต์พลิกคว่ำเสียหายใช้งานไม่ได้ พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ และเกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 82(4) ประกอบมาตรา 84 และมาตรา 85(7) ลงโทษปลดออกจากราชการ

มาตรา 82 (5) ต้องอุทิสเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

คำว่า “ต้องอุทิสเวลาของตนให้แก่ราชการ” หมายถึง ต้องอุทิสหรือสละเวลาทั้งหมดเพื่อปฏิบัติราชการตามที่ราชการต้องการ รวมทั้งเวลานอกเหนือจากเวลาปฏิบัติราชการตามปกติในกรณีทางราชการมีงานเร่งด่วนที่จำเป็นจะต้องให้ราชการปฏิบัติงานนอกเวลา

คำว่า “ละทิ้งหน้าที่ราชการ” หมายถึง ไม่อยู่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ซึ่งได้แก่การไม่มายังสถานที่ราชการเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่หรือเพื่อให้ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานให้ปฏิบัติ รวมทั้งการมายังสถานที่ราชการแล้วไม่อยู่ปฏิบัติงาน ละทิ้งไปไม่อยู่ในสถานที่ที่ควรอยู่

คำว่า “ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ” หมายถึง มาอยู่ในสถานที่ราชการแต่ไม่สนใจไปธุระ ไม่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ปลอ่ยให้งานค้างค้ำ

ตัวอย่างตามมาตรา 82(5)

1. นางคำไร ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลชุมชน หลังจากเลิกงานแล้ว ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาผู้ป่วยต่อ เนื่องจากมีผู้ป่วยอุบัติเหตุจำนวนมากมาโรงพยาบาลเพื่อรักษาตัว นางคำไรไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นความผิดวินัย ฐานไม่อุทิสเวลาของตนให้แก่ราชการ และไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา 82(4) และ (5) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 2 เดือน

2. นางสมศรี ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ โรงพยาบาลทั่วไป ได้ละทิ้งหน้าที่เวรไป 2 ชั่วโมง พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 82(5) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษภาคทัณฑ์

การละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกัน ถ้าไม่เกิน 15 วัน จะถูกลงโทษไม่ร้ายแรง จะถูกลงโทษระดับไหนนั้นก็แล้วแต่ผู้บังคับบัญชา เช่น ขาดราชการ 1 หรือ 2 วัน อาจจะไม่ลงโทษโดยให้ว่ากล่าวตักเตือนหรือทำทัณฑ์บนไว้ก็ได้ ถ้าขาดราชการหลาย ๆ วัน ก็ต้องสั่งลงโทษ เช่น ตัดเงินเดือน และถ้าขาดราชการหลาย

ครั้ง ครั้งละหลาย ๆ วัน ผู้บังคับบัญชาว่ากล่าวตักเตือนแล้ว ก็ไม่ปฏิบัติตนให้ดีขึ้น ก็ควรจะลงโทษถึงลดเงินเดือน

3. นายลำปาง ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนชำนาญงาน ประจำสถานีอนามัย ละทิ้งหน้าที่ราชการ 2 ครั้งไม่ติดต่อกันรวม 26 วัน โดยละทิ้งหน้าที่ราชการครั้งแรกรวม 14 วัน และละทิ้งหน้าที่ราชการครั้งที่ 2 รวม 12 วัน พฤติการณ์เป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 82 (5) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 3 เดือน

4. นายสายัณฑ์ เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด มาปฏิบัติราชการตามปกติเมื่อลงลายมือชื่อปฏิบัติราชการแล้ว นายสายัณฑ์ไม่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ทั้งวัน พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 82(5) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษภาคทัณฑ์

การกระทำความผิดตามมาตรา 82(5) ฐานไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

เป็นกรณีไม่อุทิศเวลาของทางราชการให้แก่ราชการตามมาตรา 82(5) อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง จะเป็นการผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 85(7)

ตัวอย่างตามมาตรา 82(5)

นายแพทย์ชำนาญการ โรงพยาบาลชุมชน ซึ่งกำลังจะเดินทางออกจากโรงพยาบาลเพื่อกลับบ้านพัก เนื่องจากหมดเวลาทำงานแล้วขณะนั้นมีคนไข้อุบัติเหตุเข้ามารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจึงสั่งให้นายแพทย์รายนี้อยู่รักษาผู้ป่วย แต่นายแพทย์รายนี้ไม่อยู่รักษาผู้ป่วยตามคำสั่งของผู้อำนวยการเป็นเหตุให้ผู้ป่วยเสียชีวิต หากนายแพทย์อยู่ดูแลผู้ป่วยรายนี้ ผู้ป่วยก็จะไม่เสียชีวิต พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 82(5) ประกอบมาตรา 85(7) และฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาตามมาตรา 82(4) ลงโทษปลดออกจากราชการ

มาตรา 82(6) ต้องรักษาความลับของทางราชการ

คำว่า “ความลับ” หมายถึง เรื่องราวที่ไม่พึงเปิดเผย

ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544 ได้กำหนดชั้นความลับของทางราชการไว้เป็น 3 ชั้น คือ ลับที่สุด ลับมาก และลับ

ข้าราชการพลเรือนผู้ใดได้ทราบความลับของทางราชการ ไม่ว่าจะเป็นการทราบมาโดยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหรือโดยทางอื่นใด และไม่ว่าผู้นั้นจะมีหรือไม่มีหน้าที่ราชการเกี่ยวกับเรื่องนั้นก็ตาม ผู้นั้นต้องรักษาความลับนั้นไว้โดยไม่เปิดเผยให้ผู้ไม่มีหน้าที่ได้ทราบ

ตัวอย่างตามมาตรา 82(6)

1. นายลพ ตำแหน่งเจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ชำนาญงาน ได้แจ้งกับบุคคลภายนอกให้ทราบว่ามีผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุรถชนกัน ซึ่งต่อมาได้เสียชีวิตว่าผู้ตายเป็นโรคเอดส์ พฤติการณ์เป็นการเปิดเผยความลับของทางราชการ ตามมาตรา 82(6) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษภาคทัณฑ์

2. นางวันดี ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเปิดเผยรายชื่อข้าราชการที่ได้รับคัดเลือกเพื่อให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นก่อนที่จะประกาศรายชื่อ พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานเปิดเผยความลับของทางราชการ ตามมาตรา 82(6) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษภาคทัณฑ์

การกระทำความผิดตามมาตรา 82(6) อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
กรณีการเปิดเผยความลับของทางราชการ ตามมาตรา 82(6) อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ
อย่างร้ายแรง จะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 85 (7)

องค์ประกอบความผิดมี 2 ข้อ ดังนี้

1. เปิดเผยความลับของทางราชการ ให้แก่ผู้ไม่มีหน้าที่ได้ทราบ โดยเจตนาเปิดเผย ทั้งที่รู้อยู่แล้วว่าเป็นความลับ
 2. อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ข้อนี้หมายถึงว่า ได้มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ราชการอย่างร้ายแรง และความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นผลโดยตรงมาจากเหตุที่ได้เปิดเผยความลับนั้น
- สำหรับการเปิดเผยความลับของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการ ซึ่งจะต้องลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากทางราชการนั้น ยังไม่พบรายงานการกระทำผิด

มาตรา 82 (7) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีและต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ
ระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

มาตรานี้เป็นข้อกำหนดวินัยให้ข้าราชการพลเรือนประพฤติปฏิบัติต่อข้าราชการด้วยกัน คือให้สุภาพเรียบร้อยต่อกัน รักษาความสามัคคีระหว่างกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งจะเป็นทางนำไปสู่ความสงบเรียบร้อย ความร่วมมือร่วมใจและประสานงานกันอย่างดีเป็นผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

ตัวอย่างตามมาตรา 82(7)

1. นางสมศรี พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ กับนางสายใจ พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ได้ก่อการทะเลาะวิวาทและตบตีกันบนสถานที่ราชการเป็นประจำ สาเหตุเนื่องจากเรื่องหึงหวง และหนี้สินส่วนตัวผู้บังคับบัญชาชั้นต้นได้เรียกบุคคลทั้งสองมาว่ากล่าวตักเตือนและห้ามปรามหลายครั้งแล้ว แต่ทั้งสองไม่เชื่อฟัง ยังก่อการทะเลาะวิวาทกันอีก พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่สุภาพเรียบร้อย ไม่รักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการด้วยกัน ตามมาตรา 82(7) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษภาคทัณฑ์

2. นางจงใจ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีชำนาญงาน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมีความขัดแย้งในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน เมื่อเพื่อนร่วมงานคนนั้นได้รับคำสั่งย้ายไปปฏิบัติราชการอีกอำเภอหนึ่ง จึงจุดประทัดไล่ในขณะที่ข้าราชการผู้นั้นกำลังจะเดินทาง พุทธการณเป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่สุภาพเรียบร้อย ไม่รักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการด้วยกัน ตามตรา 82 (7) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษภาคทัณฑ์

3. นางจงจิตร์ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนชำนาญงาน พุดจาหยาบคายต่อหัวหน้าฝ่ายเผยแพร่และฝึกอบรม โดยใช้คำพูด “กู” “มึง” กรณีเป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่สุภาพเรียบร้อย ไม่รักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการด้วยกัน ตามตรา 82 (7) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษภาคทัณฑ์

4. นางสาวใจ เจ้าพนักงานรังสีการแพทย์ปฏิบัติงาน ได้แสดงกริยาวาจาไม่สุภาพต่อหัวหน้าฝ่ายบริหาร โดยกล่าวว่า “ทำงานยังงะ ทำงานหาทำอะไรไม่รู้เรื่อง เดี่ยวมีเรื่องนะไม่กลัวนะยังอยากมีเรื่องอยู่ด้วย เดี่ยวโดนตบนะเดี๋ยวตบเลย” พร้อมทั้งทำท่าทางขึงขังจะเดินมาตบ และพูดว่า “เดี๋ยวตบเลย” พร้อมกับขว้างหนังสือพิมพ์ที่อยู่ในมือไปยังหัวหน้าฝ่ายบริหาร แต่ไม่ถูก เมื่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลสั่งให้เขียนรายงานข้อเท็จจริงก็ไม่ยอมเขียน และได้แสดงวาจาไม่สุภาพต่อผู้อำนวยการ โรงพยาบาล ขณะทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการสอบสวน โดยกล่าวว่า “ผู้อำนวยการไม่ยุติธรรม หมอไม่เคยมีความยุติธรรมสักครั้งหนึ่งหน้าตัวเมีย ผู้ชายแต่ใจไม่เป็นผู้ชาย หมอจะทำอะไรก็ทำคณะกรรมการก็เข้าข้างหมอยู่แล้ว จะย้ายหรือให้ออกก็ไม่กลัว ถ้าผมย้ายหรือออก อย่างน้อยก็มีสามคนที่ต้องออกพร้อมกัน พุทธการณเป็นการไม่สุภาพเรียบร้อยและไม่รักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการ ตามมาตรา 82(7) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษลดเงินเดือน

มาตรา 82 (8) ต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

วินัยที่กำหนดให้ข้าราชการต้องปฏิบัติตามมาตรา 82(8) นี้ แยกได้เป็น 4 ประการคือ

ประการที่ 1 ต้องต้อนรับประชาชนผู้มาติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

ประการที่ 2 ต้องให้ความสะดวกแก่ประชาชน ผู้มาติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

ประการที่ 3 ให้ความเป็นธรรมแก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

ประการที่ 4 ต้องให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

ประชาชน หมายถึง บุคคลทั่วไปซึ่งรวมทั้งคนไทยที่เป็นพลเมืองของประเทศ เป็นราษฎรและชาวต่างประเทศที่อาศัยในประเทศไทยหรือเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

ข้อกำหนดวินัยนี้ได้บัญญัติขึ้นโดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้ข้าราชการสำนึกถึงฐานะ บทบาทและหน้าที่ของข้าราชการในระบอบประชาธิปไตย ที่จะต้องปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน ไม่ทำตัวเป็นนายประชาชน และต้องบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน สร้างความเลื่อมใสศรัทธาให้เกิดแก่ประชาชน ซึ่งจะเป็นผลให้ประชาชนมีความเข้าใจอันดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยและด้วยความมุ่งหมาย

ดังกล่าวข้าราชการจึงจะต้องไม่ประพฤติปฏิบัติในทางจะก่อให้เกิดความเกลียดชังหรือสร้างความเคียดแค้น อันจะส่งผลกระทบต่อทำให้ราษฎรซึ่งเป็นพลเมืองของประเทศขาดความศรัทธา เกลียดชังและเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลหรือการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งอาจทำให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงในการปกครองประเทศขึ้นได้ในที่สุด

ตัวอย่างตามมาตรา 82(8)

1. นางสาวรุ่ง ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ และนางสมศรี ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ โรงพยาบาลชุมชน ได้ใช้วาจาที่ไม่สุภาพเรียบร้อยต่อพระและคนไข้ ที่มาติดต่อขอย้ายคนไข้ไปโรงพยาบาลทั่วไป เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่ให้การต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน ลงโทษตัดเงินเดือนจำนวน 5% เป็นเวลา 3 เดือน

2. นางสมศรี ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ใช้คำพูดไม่สุภาพเรียบร้อย ว่ากล่าวและได้เถียงกับญาติของคนไข้ที่ได้นำคนไข้มารับบริการคลอดบุตรที่โรงพยาบาล เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่ให้การต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน ลงโทษภาคทัณฑ์

3. นางสดใส ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนปฏิบัติการ ปฏิบัติราชการที่สถานีอนามัย ไม่ยอมไปดูอาการป่วยและรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการหนักมากในหมู่บ้านตามที่ญาติผู้ป่วยมาขอร้องและไม่มีชี้แจงหรือแนะนำให้ญาติผู้ป่วยเข้าใจ กลับด่าด้วยวาจาหยาบคายต่าง ๆ เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่ให้การต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน ลงโทษตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 3 เดือน

4. นายเก่ง ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนปฏิบัติการ ปฏิบัติราชการที่สถานีอนามัย ได้มีคนไข้ตกต้นมะพร้าวมาขอรับการรักษา เมื่อตรวจร่างกายคนไข้แล้วเห็นว่าอาการไม่สาหัสสามารถพูด เดิน และนั่งได้ เพียงแต่ขาดลูกเหล็กน้อยจึงได้จ่ายยาและทายาแดงให้แต่ไม่ได้ฉีดยาให้ ต่อมาญาติของคนไข้ให้ไปฉีดยาให้คนไข้ แต่นายเก่งไม่ไปและไม่ได้ชี้แจงหรืออธิบายให้ญาติคนไข้เข้าใจว่าเพราะเหตุใดจึงไม่ไปฉีดยาให้คนไข้ ทำให้ญาติคนไข้และชาวบ้านเข้าใจผิดคิดว่าเจ้าหน้าที่ไม่ยอมให้การรักษาพยาบาลและต่อมาประมาณ 3-4 วัน คนไข้ก็หายเป็นปกติเพราะการจ่ายยานั้น เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่ให้การต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน ลงโทษภาคทัณฑ์

มาตรา 82(9) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและในการปฏิบัติกรอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ก็จะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย

วินัยบทนี้มีหลักการให้ข้าราชการประจำวางตนเป็นกลางทางการเมืองเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการประจำต่อไปได้ ไม่ว่าพรรคการเมืองใดจะเข้ามาเป็นรัฐบาลบริหารประเทศ

การวางตนเป็นกลางทางการเมืองนั้น หมายถึง เฉพาะในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและในการปฏิบัติกรอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชนเท่านั้น ที่ให้ข้าราชการประจำวางตนเป็นกลาง เช่น ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการจะอำนวยความสะดวกให้แก่พรรคการเมืองใดเป็นพิเศษกว่าพรรคการเมืองอื่น หรือกว่าบุคคลทั่วไปมิได้ หรือจะชักชวนให้ประชาชนสนับสนุนพรรคการเมืองใดพรรคหนึ่ง โดยเฉพาะก็ทำไม่ได้ ส่วนทางส่วนตัวจะนิยมหรือเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดก็ได้ ไม่ห้าม คงห้ามแต่การเป็นกรรมการพรรคการเมืองและเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมืองซึ่งกำหนดไว้เป็นคุณสมบัติที่ต้องห้ามเท่านั้น

นอกจากนี้ มาตรฐานนี้ยังบัญญัติให้ข้าราชการพลเรือนปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการอีกด้วย

ระเบียบว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการเท่าที่มีอยู่แล้วคือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2499 ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือน

กระทรวง ทบวง กรมใดมีเหตุพิเศษ ซึ่งจะต้องมีระเบียบโดยเฉพาะก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดขออนุมัติคณะรัฐมนตรีเพื่อวางระเบียบสำหรับกระทรวง ทบวง กรม นั้น

ข้อ 2 ข้าราชการพลเรือนจะนิยมหรือเป็นสมาชิกในพรรคการเมืองใด ๆ ที่ตั้งขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายและจะไปประชุมอันเป็นการประชุมของพรรคการเมืองนั้นเป็นการส่วนตัวก็ได้ แต่ในทางที่เกี่ยวกับประชาชนและในหน้าที่ราชการต้องกระทำตนเป็นกลาง ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลโดยไม่คำนึงถึงพรรคการเมือง และไม่กระทำการให้เป็นการฝ่าฝืนวินัยที่กำหนดสำหรับข้าราชการพลเรือนกับต้องไม่กระทำการอันเป็นฝ่าฝืนข้อห้ามดังต่อไปนี้ด้วย คือ

- 1) ไม่ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองใด ๆ เว้นแต่ผู้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภท 2 หรือข้าราชการทางการเมือง
- 2) ไม่ใช้สถานที่ราชการในกิจการทางการเมือง
- 3) ไม่วิพากษ์วิจารณ์การกระทำของรัฐบาลให้ปรากฏแก่ประชาชน
- 4) ไม่แต่งเครื่องแบบราชการไปร่วมประชุมพรรคการเมืองหรือไปร่วมประชุมในที่สาธารณสถานใด ๆ อันเป็นการประชุมที่มีลักษณะทางการเมือง
- 5) ไม่ประดับเครื่องหมายของพรรคการเมืองใดเวลาสวมเครื่องแบบราชการ หรือในเวลาราชการหรือสถานที่ราชการ
- 6) ไม่แต่งเครื่องแบบของพรรคการเมืองเข้าไปในสถานที่ราชการ
- 7) ไม่บังคับให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือประชาชนเป็นสมาชิกในพรรคการเมือง และไม่กระทำการในทางให้ผู้อื่นให้โทษ เพราะเหตุที่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือประชาชนนิยมหรือเป็นสมาชิกในพรรคการเมืองใดที่ตั้งขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมาย

8) ไม่ทำการขอร้องให้บุคคลใดอุทกเงินหรือทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แก่พรรคการเมือง

9) ไม่โฆษณาหาเสียงเพื่อประโยชน์แก่พรรคการเมือง หรือแสดงการสนับสนุนพรรคการเมือง ใด ๆ ให้เป็นการเปิดเผยในที่ประชุมพรรคการเมืองและในที่ที่ปรากฏแก่ประชาชนหรือเขียนจดหมายหรือบทความไปลงหนังสือพิมพ์ หรือพิมพ์หนังสือหรือใบปลิวซึ่งจะจำหน่ายแจกจ่ายไปยังประชาชนอันมีชื่อความเป็นลักษณะของการเมือง

10) ไม่ปฏิบัติหน้าที่แทรกแซงในทางการเมือง หรือใช้การเมืองเป็นเครื่องมือเพื่อกระทำการต่าง ๆ อาทิเช่น วิ่งเต้นติดต่อกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือพรรคการเมืองเพื่อนำร่างพระราชบัญญัติเสนอสภา หรือตั้งกระทู้ถามรัฐบาล

11) ในระยะเวลาที่มีการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่แสดงออกโดยตรง หรือโดยปริยายที่จะเป็นการช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง และในทางกลับกันไม่กีดกันตำหนิติเตียน ทับถม หรือให้ร้ายผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ตัวอย่างตามมาตรา 82(9)

สาธารณสุขอำเภอได้มีหนังสือเชิญหัวหน้าสถานีอนามัยทุกแห่งที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาของตน มาประชุมเพื่อขอร้องเชิงบังคับให้เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นเพื่อนของตน พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่วางตนเป็นกลางทางการเมืองตามมาตรา 82(9) ลงโทษตัดเงินเดือนจำนวน 5% เป็นเวลา 3 เดือน

มาตรา 82 (10) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย

วินัยบทนี้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 กำหนดอยู่ในมาตรา 98 วรรคหนึ่ง เป็นความผิดวินัยฐานประพฤติชั่วไม่ร้ายแรง ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับมาตรา 82 (10) แต่มาตรา 82 (10) จะใช้ถ้อยคำที่สุภาพกว่าคือใช้คำว่า “ประพฤติเสื่อมเสีย” มาตรา 82(10) ได้นำเอาเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติส่วนตัวของข้าราชการเข้ามาเป็นข้อกำหนดวินัยด้วย เนื่องจากข้าราชการเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับราษฎร หากข้าราชการมีความประพฤติไม่ดี ไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ราษฎรอาจเสื่อมศรัทธาข้าราชการ ซึ่งจะทำให้การบริหารประเทศไม่ราบรื่น จึงกำหนดให้ข้าราชการต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย

คำว่า “เสื่อมเสีย” ในที่นี้มีความหมายกว้างคือ การกระทำอย่างใดจะเป็นการเสื่อมเสียหรือไม่จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เป็นเรื่อง ๆ ไป โดยมีหลักในการพิจารณา 3 ประการคือ

1. เป็นการกระทำที่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตน

คำว่า “เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ” หมายถึง ฐานะที่ได้รับการสรรเสริญตามตำแหน่งหน้าที่ราชการ ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ราชการต่าง ๆ อยู่ในฐานะที่จะต้องประพฤติตนให้เหมาะสมกับฐานะที่ควรได้รับการยกย่องสรรเสริญ หรือเคารพนับถือเลื่อมใสศรัทธาในวงราชการและวง

สังคมทั่วไปตามตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งแต่ละตำแหน่งหน้าที่อาจอยู่ในฐานะที่จะต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันได้ เช่น ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หรือข้าราชการระดับผู้บังคับบัญชา ย่อมอยู่ในฐานะที่จะต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ที่ได้รับการยกย่องสรรเสริญและเคารพนับถือมากกว่าข้าราชการชั้นผู้น้อย ข้าราชการที่มีตำแหน่งหน้าที่ราชการบางตำแหน่งเช่น ครู อาจารย์ ซึ่งถือเป็นปวงชนบุคคลเป็นพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ของชาติ เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองซึ่งปฏิบัติงานใกล้ชิดประชาชนย่อมอยู่ในฐานะที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตนรักษาเกียรติศักดิ์ให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของประชาชน หรือวงสังคม เป็นพิเศษกว่าข้าราชการทั่วไป

การที่จะพิจารณาว่าการหาผลประโยชน์ใดอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหรือไม่ จึงเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงตำแหน่งหน้าที่ราชการของข้าราชการพลเรือนที่กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์นั้นว่าดำรงอยู่ในฐานะอย่างไรเป็นราย ๆ ไป และตามความรู้สึกของสังคมในวงการทั่วไปตลอดจนวงราชการเอง มีความรู้สึกถึงภัยต่อการที่ข้าราชการพลเรือนผู้มีตำแหน่งหน้าที่ราชการนั้น ๆ กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์นั้นหรือไม่ ข้าราชการสตรีไปหารายได้พิเศษนอกเวลาราชการด้วยการ ไปเป็นหญิงบริการอาบอบนวด แม้จะไม่ปรากฏว่ากระทำผิดกฎหมาย แต่ในความรู้สึกของสังคมพึงเห็นได้ว่ารู้สึกถึงภัยเป็นการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

2. เป็นการกระทำที่สังคมรู้สึกถึงภัยหรือรับไม่ได้ โดยพิจารณาจากความรู้สึกของประชาชนหรือของข้าราชการทั่วไป ความรู้สึกของสังคมนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาได้

3. เป็นการกระทำโดยเจตนาชั่ว พิจารณาจากเจตนาที่แท้จริงในการกระทำหรือเป็นการกระทำที่เกิดจากความชั่วในจิตใจหรือไม่ เช่น

เช่น ข้าราชการหญิงตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีปฏิบัติงานมีสามีเป็นตำรวจ สามีไปติดพันหลงใหลหญิงพาร์ตเนอร์ กลับมาบ้านจะชนของมีค่าไปอยู่กับหญิงพาร์ตเนอร์จึงขาดใจไม่ยอมให้อาข้าวของไปถูกสามีเตะถีบหลายครั้งและคำว่า “อิสต์ว อีเทีย อิกกระหรีทังกัก” จึงบันดาลโทสะแย่งปืนจากสามีและยิงสามีตายในทันทีนั้น ทางคดีอาญา ศาลพิจารณาว่ามีความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา จำเลยรับสารภาพ และเป็นการกระทำโดยบันดาลโทสะเพราะถูกข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม กำหนดโทษจำคุก 4 ปี ลดโทษให้กึ่งหนึ่งคงจำคุก 2 ปี และให้รอการลงโทษจำคุกไว้มีกำหนด 4 ปี คดีถึงที่สุด ทางวินัย ก.พ. วินิจฉัยว่า กรณีที่จะเป็นความผิดฐานประพฤติชั่ว ตามมาตรา 98 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 จะต้องเป็นการกระทำที่เกิดจากเจตนาชั่วร้าย ผู้ซึ่งถูกข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรมและได้บันดาลโทสะกระทำต่อผู้ที่ข่มเหงตนในทันทีนั้น ยังถือไม่ได้ว่าเป็นการกระทำที่เกิดจากเจตนาชั่วร้ายไม่เป็นความผิดฐานประพฤติชั่วตามมาตรา 98 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 เทียบได้กับมาตรา 82(10) ประกอบมาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551

ข้าราชการซึ่งมีภรรยาแล้ว แต่ยังไม่มีความสัมพันธ์ทางชู้สาวกับข้าราชการสตรีอีกผู้หนึ่ง โดยไป
 เกี่ยวกันสองต่อสอง และหาโอกาสอยู่ด้วยกันตามลำพังในที่ลับตาจนฝ่ายภรรยามีความหึงหวงติดตามดู
 พฤติการณ์และร่องรอยทางสอบสวนยังฟังไม่ได้แน่ชัดว่าข้าราชการชายหญิงคู่นี้มีความสัมพันธ์ถึงขั้นได้
 เสียดกัน ฟังได้เพียงมีความสัมพันธ์กับทางชู้สาว โดยไม่ชอบด้วยทำนองคลองธรรม ทำให้เสื่อมเสียเกียรติ
 ศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ และสังคมรู้สึกรังเกียจพฤติกรรมของข้าราชการชายหญิงคู่นี้เป็นความผิด
 ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ตาม
 มาตรา 82(10) ประกอบมาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551

ตัวอย่างการกระทำผิดวินัยมาตรา 82(10)

1. นางสาวปรานี ตำแหน่งพยาบาลเทคนิคปฏิบัติงาน ได้เข้าไปเที่ยวในสถานบริการในทึกลับแล้ว
 ใช้แก้วขว้างถูกผู้ที่มาเที่ยวเนื่องจากไม่พอใจที่ส่งเสียงดังเกินควร ทำให้ผู้มาเที่ยวรายหนึ่งได้รับบาดเจ็บ
 ศีรษะแตกมีเลือดไหล แม้จะไม่ปรากฏหลักฐานเป็นที่แน่ชัดว่า นางสาวปรานีได้กระทำไปเนื่องจากดื่มสุรามี
 อาการเมาและครองสติไม่ได้ พฤติการณ์เป็นกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานประพฤดิเสื่อมเสีย ตามมาตรา
 82(10) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 2 เดือน

2. กรณีเล่นการพนันเอาทรัพย์สินกันโดยไม่รับอนุญาตตามบัญชีการพนันประเภท ข. เช่น ไพรมี่
 ไพ่นกกระจอก ไพ่ต่อแถม ฯลฯ (ยกเว้นไพ่ป๊อก ไพ่แปดเก้า หวยเถื่อน เป็นต้น) ระดับโทษตัดเงินเดือน

3. นางอุไร ตำแหน่งพยาบาลเทคนิคปฏิบัติงาน มีความสนิทสนมกับนายตำรวจท่านหนึ่ง โดยมิ
 ความสนิทสนมกันเกินกว่าคนรู้จักกันธรรมดา และได้ไปเที่ยวกันสองต่อสองบ่อยครั้ง จนทำให้บุคคลอื่น
 เข้าใจผิดว่าบุคคลทั้งสองมีความสัมพันธ์กันชู้สาว พฤติการณ์เป็นการทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง
 ฐานประประพฤดิเสื่อมเสีย ตามมาตรา 82(10) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษภาคทัณฑ์

4. นายกนก ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่อยู่ในข่ายที่จะได้รับ
 การคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งสาธารณสุขอำเภอ ได้มีหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อผู้บังคับบัญชา
 โดยกล่าวให้ร้ายต่อคณะกรรมการคัดเลือกข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ให้ได้รับความเสื่อมเสีย
 ชื่อเสียงและไม่ได้ได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยไม่
 ร้ายแรง ฐานประพฤดิเสื่อมเสีย ตามมาตรา 82(10) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษภาคทัณฑ์

5. นายสาตี ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนปฏิบัติงาน ถูกศาลอุทธรณ์พิพากษาในคดีลัก
 ทรัพย์โดยลงโทษจำคุก 8 เดือน และปรับจำนวน 2,000 บาท โทษจำคุกให้รอไว้ 2 ปี พฤติการณ์เป็นการ
 กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานประพฤดิเสื่อมเสีย ตามมาตรา 82(10) ประกอบมาตรา 84 ลงโทษ
 ลดเงินเดือน

6. นายกมล ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนปฏิบัติงาน ได้พาหญิงสาวมาอยู่กินนันทน์สามี
 ภรรยาที่บ้านพักประจำสถานีอนามัยแล้ว ไม่รับผิดชอบและไม่ยอมจดทะเบียนสมรส ตามที่รับปากกับหญิง

ไว้ พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานประพฤติเสื่อมเสีย ตามมาตรา 82(10) ประกอบ มาตรา 84 ลงโทษตัดเงินเดือน จำนวน 5% เป็นเวลา 1 เดือน

7. นางปนัดดา ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ได้กู้ยืมเงินจากบุคคลภายนอกเป็นจำนวนมาก แล้วไม่สามารถชำระหนี้ได้ ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีหนี้สินรุงรัง แม้จะเป็นเรื่องความประพฤติส่วนตัว แต่การที่นาง ปนัดดาเป็นถึงหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ย่อมเป็นผู้ที่มีเกียรติและอยู่ในฐานะได้รับการยอมรับของสังคม แต่ กลับมีความประพฤติดังกล่าว พฤติการณ์เป็นการประพฤติเสื่อมเสีย ลงโทษลดเงินเดือน

มาตรา 82(11) กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

วินัยบดบัง ขณะนี้ (กันยายน 2552) ก.พ.ยังไม่ได้กำหนดว่ามีกรกระทำอะไรบ้าง

มาตรา 83 ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้าม ดังต่อไปนี้

มาตรา 83 เป็นบทวินัยที่เป็นข้อห้ามมิให้ข้าราชการกระทำการตามข้อกำหนด หากข้าราชการ ผู้ใดฝ่าฝืนก็จะมีคามผิดทางวินัยไม่ร้ายแรงซึ่งมีข้อห้าม รวม 10 ข้อ คือตั้งแต่มาตรา 83 (1) ถึง (10) และหากการกระทำตามมาตรา 83 (1) - (10) ผลของการกระทำเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่าง ร้ายแรง ผู้กระทำผิดจะถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 85(7) ซึ่งรายละเอียดของข้อห้าม ตาม มาตรา 83 (1) – (10) มีดังนี้

มาตรา 83 (1) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

องค์ประกอบความผิด มี 3 ข้อ คือ

1. มีการรายงาน

การรายงานหมายถึง การบอกเรื่องราวที่ไปทำ ไปรู้หรือไปเห็นว่ามา อาจเป็นรายงานด้วยวาจา หรือเป็นหนังสือ หรือวิธีอื่นใด และจะเป็นการรายงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัย หรือขออนุญาตหรือขออนุมัติ หรือเพื่อทราบ ก็ถือเป็นการรายงานทั้งสิ้น

การรายงานตามข้อนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นการรายงานเรื่องการปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมายเสมอไป อาจเป็นการรายงานในเรื่องอื่นที่มีกฎหมาย ระเบียบของทางราชการหรือระเบียบ แบบแผนของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้รายงานก็ได้

2. รายงานเป็นเท็จ

หมายถึง รายงานที่ไม่เป็นความจริงและผู้รายงานรู้อยู่แล้วว่ารายงานนั้นทั้งหมด หรือบางส่วนก็ ตามไม่เป็นความจริง นอกจากนี้ การรายงานโดยปกปิดข้อความที่ควรต้องบอก เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณา จากพฤติการณ์ของการรายงาน ประกอบกับเรื่องราวว่าข้อความที่ปกปิดไว้นั้น ถ้าบอกไว้ในรายงานด้วย แล้ว อาจจะทำให้ผลการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาเปลี่ยนแปลงไปเช่น การรายงานเพื่อขออนุมัติหรือ

อนุญาตโดยบอกกล่าวแต่ข้อดี ปกปิดไม่บอกข้อเสีย ผู้บังคับบัญชาจึงสั่งอนุมัติหรืออนุญาตซึ่งถ้ารายงานโดยบอกถึงข้อที่ไม่ดี หรือข้อเสียไปให้ประกอบดุลพินิจด้วย ผู้บังคับบัญชาอาจไม่อนุมัติหรืออนุญาตก็ได้

3. เป็นการรายงานต่อผู้บังคับบัญชา

หมายความว่า เป็นการรายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย

กรณีรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา แต่ผู้บังคับบัญชามีได้เป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ผู้รายงานจะไม่มี ความผิดฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาแต่จะมีความผิดฐาน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตามมาตรา 82(2)

ตัวอย่างมาตรา 83(1) ต้องประกอบด้วยมาตรา 84 ด้วย

1. นายสมชาย ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน ได้หยุดราชการไปหนึ่งวันเพื่อทำธุรกิจส่วนตัว เมื่อมาปฏิบัติราชการ นายสมชายได้ยื่นใบลาป่วยขอหยุดราชการ ผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาตเพราะทราบอยู่ก่อนแล้วว่านายสมชายมิได้ป่วย ลงโทษภาคทัณฑ์ (จะผิดฐานละทิ้งหน้าที่ราชการด้วย)

2. นายสมควร ตำแหน่งสาธารณสุขอำเภอ ได้รับเงินงบประมาณค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าวัสดุรถจักรยานยนต์ จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไปจ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ซึ่งต่ำกว่ากำหนดและได้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาว่าได้จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่เรียบร้อยแล้ว ลงโทษลดเงินเดือน

การกระทำผิดตามมาตรา 83(1) อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

กรณีรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาตามมาตรา 83 (1) อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง จะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 85(7)

4. คำว่า “อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง”

หมายความว่า ได้มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ราชการอย่างร้ายแรงและความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นผลโดยตรงมาจากเหตุที่รายงานเท็จนั้น

ตัวอย่างมาตรา 83(1) กรณีเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

1. นายสมศักดิ์ ตำแหน่งสาธารณสุขอำเภอชำนาญการ ได้ทำรายงานเบิกค่ารักษาพยาบาลภรรยาของตนเสนอต่อผู้บังคับบัญชาเป็นเท็จเนื่องจากผู้ที่เข้ารับการรักษาดังกล่าวมิใช่ภรรยาของตน (ความจริงเป็นภรรยาน้อง) เป็นเหตุให้ได้รับเงินค่ารักษาจากทางราชการไปจำนวน 8 พันบาทเศษ พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 83(1) ประกอบมาตรา 85(7) และมาตรา 85(4) ลงโทษปลดออกจากราชการ

2. ข้าราชการที่กระทำผิดกรณีเบิกค่าพาหนะเท็จ ค่าเบี้ยเลี้ยงเท็จ ค่าเช่าบ้านเท็จ พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐาน

ประพจน์ชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 83(1) ประกอบมาตรา 85(7) และมาตรา 85(4) ลงโทษปลดออกจากราชการ (หรือไล่ออกก็ได้แล้วแต่ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชา)

มาตรา 83 (2) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

ความผิดฐานกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน

องค์ประกอบความผิด มี 3 ข้อ คือ

1. เป็นการปฏิบัติราชการ

หมายถึงว่าต้องเป็นการปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมายเช่นเดียวกับมาตรา 82(1) การใช้สิทธิส่วนบุคคลในบางเรื่องแม้เกี่ยวกับราชการ แต่ก็ไม่ใช่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

2. เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน

หมายถึง ว่าต้องเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายเหนือตนตั้งแต่ลำดับหนึ่งขึ้นไป

การเสนอรายงานต่อผู้บังคับบัญชาตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการ เช่น รองอธิบดี หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่รองหัวหน้าส่วนราชการมีหลายคนก็เสนอต่อรองหัวหน้าส่วนราชการตามสายงานที่รองหัวหน้าส่วนราชการนั้นได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ โดยไม่จำเป็นต้องเสนอต่อรองหัวหน้าส่วนราชการทุกคน

การกระทำอย่างไรเป็นการกระทำการข้าม จะต้องพิจารณาจากพฤติการณ์ที่กระทำว่าเป็นการข้ามผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ไม่มีโอกาสได้ทราบหรือพิจารณาข้อราชการนั้นหรือไม่

3. ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไป ไม่ได้สั่งให้กระทำการข้ามและไม่ได้ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษ

หมายถึงว่า ผู้บังคับบัญชาเหนือผู้บังคับบัญชาที่ถูกกระทำการข้าม ไม่ได้สั่งให้กระทำการข้ามหรือไม่ได้สั่งให้ปฏิบัติราชการเสนอตรง และผู้บังคับบัญชาที่ถูกกระทำการข้ามก็ไม่ได้อนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราวให้ปฏิบัติราชการโดยกระทำการข้ามได้

กรณีความผิดตามมาตรา 83(2)

1. สาธารณสุขอำเภอรายงานผลการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามไข้เลือดออกต่อนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดโดยไม่ผ่านนายอำเภอซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้น

2. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั่วไป/ศูนย์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด รายงานงานที่อยู่ในความรับผิดชอบไปยังปลัดกระทรวงสาธารณสุขโดยไม่ผ่านผู้ว่าราชการจังหวัด

กรณีดังต่อไปนี้ไม่ถือเป็นปฏิบัติราชการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน

1. ข้าราชการร้องเรียนกล่าวหาว่าข้าราชการอื่นกระทำผิดวินัย โดยร้องเรียนกล่าวหาข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตนตรงไปยังผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ไม่เป็นความผิดตามมาตรา 83(2) เพราะเป็นเรื่องการใช้สิทธิส่วนบุคคลไม่ใช่เป็นการปฏิบัติราชการ

2. ข้าราชการที่ร้องขอความเป็นธรรม (ร้องทุกข์ หรืออุทธรณ์คำสั่งลงโทษ) โดยไม่ผ่านผู้บังคับบัญชาของตนจะไม่มีคุณสมบัติฐานปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาของตนตามมาตรา 83(2) เพราะเป็นเรื่องการใช้สิทธิส่วนบุคคลไม่ใช่เป็นการปฏิบัติราชการ

3. ข้าราชการยื่นใบลาขออนุญาตลาหยุดราชการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน ไม่เป็นความผิดตามมาตรา 83(2) เพราะการลาไม่ใช่เป็นการปฏิบัติราชการ แต่อาจเป็นผิดตามมาตรา 82(2) ฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเพราะเป็นการยื่นใบลาผิดระเบียบการลา

มาตรา 83 (3) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

องค์ประกอบความผิดมี 2 ข้อ คือ

1. มีอำนาจหน้าที่ราชการ (เช่นเดียวกับมาตรา 82(1)) คือ เป็นผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจในหน้าที่ราชการ

2. ทำการหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นโดยอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่นั้นไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

ประโยชน์ หมายความว่า สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณหรือผลที่ได้ตามต้องการ ประโยชน์อาจเป็นทรัพย์สินเงินทองหรือการอื่นใดที่เป็นผลได้ตามต้องการ โดยมีจำต้องเป็นทรัพย์สิน เช่น ประโยชน์ในการได้สิทธิบางอย่างหรือได้รับบริการพิเศษ เป็นต้น

การหาประโยชน์ที่จะเป็นความผิดนี้จะต้องมีการอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการไปใช้หาประโยชน์ด้วยการหาประโยชน์กับอำนาจหน้าที่ที่ต้องมีส่วนสัมพันธ์กันและประโยชน์จะเป็นประโยชน์ที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้ที่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการนั้น

ตัวอย่างมาตรา 83(3)

1. นางนวลน้อย ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนชำนาญาน ได้นำยาส่วนตัวไปใช้รักษาผู้ป่วยบนสถานีอนามัยที่ตนรับผิดชอบและเรียกเก็บเงินผู้ป่วยแพงกว่าปกติ พฤติการณ์เป็นการอาศัยอำนาจหน้าที่ของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง ลงโทษตัดเงินเดือน จำนวน 5% เป็นเวลา 2 เดือน

2. นางสมศรี ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชำนาญาน ได้ทำคลอดให้ราษฎรที่มาขอใช้บริการนอกเวลาราชการ โดยใช้สถานีอนามัยเป็นที่ทำคลอดและใช้เครื่องมือทำคลอดของทางราชการแต่ใช้ยาและน้ำเกลือส่วนตัวที่นำมาเองและเรียกเก็บเงินโดยไม่ออกใบเสร็จ พฤติการณ์เป็นการอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้ตนเอง ลงโทษตัดเงินเดือน จำนวน 5% เป็นเวลา 2 เดือน

3. นางสาว ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน โรงพยาบาลชุมชน ได้นำเงินส่วนตัว มาให้ข้าราชการและลูกจ้างในโรงพยาบาลกู้ยืมโดยคิดดอกเบี้ยร้อยละ 10 บ้าง ร้อยละ 7 บ้าง ซึ่งผิดกฎหมาย และได้หักเงินเดือนของข้าราชการและลูกจ้างโดยผลการ พุทธิการณ์เป็นการอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้ตนเอง ลงโทษภาคทัณฑ์

การกระทำผิดตามมาตรา 83(3) อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
กรณีอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง จะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 85(7)

มาตรา 83 (4) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

คำว่า “ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ” มีความหมายดังนี้

1. ความหมายทั่วไป คือ การกระทำที่ไม่รอบคอบ ขาดความระมัดระวัง หรือกระทำไปโดยพลั้งเพลอ หลงลืม ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

2. ความหมายทางกฎหมายอาญา กระทำโดยประมาทได้แก่ กระทำความผิดมิใช่โดยเจตนาแต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่

“ภาวะเช่นนั้น” หมายถึงขณะกระทำนั้น ๆ

“วิสัย” หมายถึง สภาพภายในของผู้กระทำ

- คนธรรมดา

- อายุ เพศ การศึกษา

- อาชีพ เช่น แพทย์, พยาบาล, วิศวกร, สถาปนิก

“พฤติการณ์” หมายถึง เหตุภายนอกตัวผู้กระทำ

ตัวอย่างตามมาตรา 83(4)

1. นางเกสร ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ โรงพยาบาลทั่วไป ให้เลือดผู้ป่วยที่มารับบริการ ผิดคน แต่ผู้ป่วยไม่เป็นอันตราย เพราะเลือดที่ให้ เป็นเลือดหมู่เดียวกับผู้ป่วย พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 83(4) ลงโทษตัดเงินเดือน 5% เวลาเวลา 3 เดือน

2. นางกัญญา พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ โรงพยาบาลศูนย์ จำหน่ายเด็กแรกเกิดซึ่งเป็นบุตรของนางสมหมายไปให้นางเพชร เมื่อนางเพชรรับเด็กไปแล้วไม่ได้พิจารณาให้คิดว่าเป็นลูกของตน เนื่องจากนางเพชรมีปัญหาทางด้านครอบครัวและทางการเงินคือถูกสามีทอดทิ้งและไม่มีเงินที่จะเลี้ยงดูเด็กจึงนำเด็กไปฆ่า พฤติการณ์ของนางกัญญา เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 83(4) ลงโทษตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 2 เดือน

3. นางศรี ตำแหน่งพยาบาลเทคนิคปฏิบัติงาน อาบน้ำให้เด็กแรกเกิดโดยปราศจากความระมัดระวัง ตามวินัยของพยาบาล ซึ่งมีความรู้ความชำนาญในเรื่องนี้ โดยผสมน้ำเย็นและน้ำร้อนเข้าด้วยกัน โดยใช้มือที่สวมถุงมือคนน้ำ ทำให้มีความรู้สึกว่าน้ำที่ร้อนเป็นน้ำอุ่นปกติ แล้วใช้อาบน้ำเด็กเป็นเหตุให้เด็กเกิดอาการพองที่ผิวหนังบริเวณสะโพก หลัง และแขน แต่โรงพยาบาลรักษาแผลหายเป็นปกติ เนื่องจากถูกน้ำร้อนในระยะเวลาสั้น เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 83(4) ลงโทษลดเงินเดือน

4. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนลงนามสั่งจ่ายเช็คโดยไม่ได้พิจารณาว่าเช็คที่เสนอนี้ไม่ขีดคร่อมหรือขีดฆ่าหรือผู้ถือเป็นเหตุเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน ชักออกเงินของทางราชการ ไปเป็นเงินจำนวน 50,000 บาท เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 83(4) ลงโทษตัดเงินเดือน 5% จำนวน 1 เดือน

การกระทำผิดตามมาตรา 83(4) อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
กรณีประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 83(4) อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง จะมีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 85 (7)

วินัยบทนี้หมายถึงว่า ได้มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ราชการอย่างร้ายแรงและความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นผลโดยตรงมาจากเหตุที่มีการประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ เช่น คณะกรรมการเก็บรักษาเงินลิ้มลูกกุญแจตู้เซฟเก็บเงินไว้ในลิ้นชักโต๊ะทำงาน และในคืนนั้นมีคนร้ายลอบเข้ามาเจาะเซฟเอาเงินของทางราชการไปโดยไม่ได้ใช้ลูกกุญแจนั้นเลย ดังนี้ ความเสียหายของทางราชการที่สูญเงินไปก็ไม่ใช่เป็นผลโดยตรงมาจากการประมาทเลินเล่อของคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน

“ความเสียหาย” หมายความว่า ความรวมถึงความเสียหายที่ไม่อาจตีราคาเป็นเงินทองได้เช่น ความเสียหายแก่ชื่อเสียงหรือระบบงานของทางราชการ เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือไม่ มีแนวทางพิจารณาดังนี้

1. ความเสียหายที่เป็นตัวเงินหรือตีราคาเป็นเงินได้ คำนึงถึงความมากน้อยตามค่าของเงินเป็นสำคัญ เช่น เสียหาย 1,000,000 บาท เห็นได้ว่าเสียหายร้ายแรง เสียหาย 1,000 บาท ก็เห็นได้ว่าเสียหายไม่ร้ายแรง ทั้งนี้ ไม่มีข้อกำหนดตายตัวว่าจำนวนเท่าใดจึงจะถือเป็นเสียหายอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง เปิดช่องให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ใช้ดุลพินิจพิจารณาได้ตามควรแก่กรณี

กรณีที่มีการบรรเทาความเสียหาย เช่น ได้ชดใช้เงินหรือทรัพย์สินที่สูญเสียไปให้แก่ทางราชการ หรือทำสัญญารับสภาพหนี้ผ่อนชำระเงินให้แก่ทางราชการในเวลาอันสมควร กรณีเช่นนี้โดยปกติแล้วก็ถือว่าเป็นการบรรเทาความเสียหายอย่างร้ายแรงลงเป็นเสียหายไม่ร้ายแรงได้

2. ความเสียหายที่ไม่อาจตีราคาเป็นเงินได้ เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป โดยคำนึงถึงว่าเป็นกรณีที่ได้ออกให้เกิดความเสียหายต่อภาพพจน์ส่วนรวมของทางราชการหรือต่อการบริหารราชการอย่างร้ายแรงหรือไม่

กรณีความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 85(7)

1. พยาบาลวิชาชีพชำนาญการให้เลือดคนไข้ผิดหมู่หรือเภสัชกรชำนาญการจ่ายยาให้คนไข้ผิดเป็นเหตุให้คนไข้เสียชีวิต

2. เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุทางการแพทย์ได้ลงนามตรวจรับวัสดุว่าถูกต้องตรงตามรายการใบสั่งซื้อโดยไม่ได้ไปดูวัสดุว่ามีจริงหรือไม่ เนื่องจากเชื่อว่าวัสดุมีจริงและถูกต้องครบถ้วน แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าวัสดุไม่มี เป็นเหตุให้ทางราชการเสียหายเป็นเงินจำนวน 120,000 บาท พฤติการณ์เป็นการประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา 83(4) ประกอบมาตรา 85(7)

มาตรา 83 (5) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

องค์ประกอบความผิด มี 2 ข้อ คือ

1. กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์

หมายถึง ต้องเป็นเรื่องการหาผลประโยชน์โดยกระทำด้วยตนเองหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำ เช่น พยาบาลเทคนิคปฏิบัติงาน มีหน้าที่ดูแลรักษาผู้ป่วย ได้ยืมเงินผู้ป่วยจำนวน 3,000 บาท ลงโทษตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 2 เดือน

2. อาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ข้อนี้แยกเป็น 2 ลักษณะคือ

คำว่า “อาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม” ข้อนี้เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ราชการของข้าราชการพลเรือนที่กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์นั้นว่ามีอำนาจหน้าที่ราชการอย่างไรและเป็นการหาผลประโยชน์ในเรื่องที่ผู้นั้นมีอำนาจหน้าที่ราชการหรือไม่ ถ้าเป็นเรื่องที่ผู้นั้นมีอำนาจหน้าที่ราชการก็ย่อมทำให้บุคคลทั่วไปรู้สึกได้ว่าผู้นั้นอาจปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่เที่ยงธรรมโดยลำเอียงเข้าข้างตนเองหรือผู้ที่ตนยอมให้กระทำการหาผลประโยชน์ได้ ก็ต้องด้วยองค์ประกอบข้อนี้โดยไม่ต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้เกิดความไม่เที่ยงธรรมหรือปฏิบัติโดยความลำเอียงขึ้นแล้ว เช่น นิตินกรปฏิบัติกร เป็นกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ถูกกล่าวหา ได้ยืมเงินผู้ถูกกล่าวหาเป็นจำนวน 10,000 บาท ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนแต่มีหลักฐานการกู้ยืม ลงโทษลดเงินเดือน

คำว่า “เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ” หมายถึง ฐานะที่ได้รับการสรรเสริญตามตำแหน่งหน้าที่ราชการ ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ราชการต่าง ๆ อยู่ในฐานะที่จะต้องประพฤติตนให้เหมาะสมกับฐานะที่ควรได้รับการยกย่องสรรเสริญ หรือเคารพนับถือเลื่อมใสศรัทธาในวงราชการและวงสังคมทั่วไปตามตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งแต่ละตำแหน่งหน้าที่อาจอยู่ในฐานะที่จะต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ที่แตกต่างกันได้ เช่น ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หรือข้าราชการระดับผู้บังคับบัญชาอยู่ในฐานะ

ที่จะต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการที่ได้รับการยกย่องสรรเสริญและเคารพนับถือมากกว่าข้าราชการชั้นผู้น้อย ข้าราชการที่มีตำแหน่งหน้าที่ราชการบางตำแหน่งเช่น ครู อาจารย์ ซึ่งถือเป็นปูชนียบุคคลเป็นพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ของชาติ เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองซึ่งปฏิบัติงานใกล้ชิดประชาชนย่อมอยู่ในฐานะที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตนรักษาเกียรติศักดิ์ให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของประชาชนหรือวงศ์กรม เป็นพิเศษกว่าข้าราชการทั่วไป

การที่จะพิจารณาว่าการหาผลประโยชน์ใดอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหรือไม่ จึงเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงตำแหน่งหน้าที่ราชการของข้าราชการพลเรือนที่กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์นั้นว่าดำรงอยู่ในฐานะอย่างไรเป็นราย ๆ ไป และตามความรู้สึกของสังคมในวงการทั่วไปตลอดจนวงราชการเอง มีความรู้สึกรังเกียจต่อการที่ข้าราชการพลเรือนผู้มีตำแหน่งหน้าที่ราชการนั้น ๆ กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์นั้นหรือไม่

ตัวอย่างตามมาตรา 83(5)

1. นายราช ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนปฏิบัติงาน ละเลยให้บุคคลอื่นใช้บ้านพักของทางราชการซึ่งตนเป็นผู้พักอาศัย ลักลอบเล่นการพนัน พฤติการณ์เป็นการยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ลงโทษตัดเงินเดือนจำนวน 5% เป็นเวลา 2 เดือน

2. นางอุบล ตำแหน่งพยาบาลเทคนิคปฏิบัติงาน ได้ขอยืมเงินผู้ป่วยที่มาใช้บริการที่โรงพยาบาลจำนวน 350 บาท โดยตกลงกันว่าจะส่งคืนในวันที่ 6 ธันวาคม แต่ไม่ส่งคืนมาส่งคืนในวันที่ 7 ธันวาคม แม้พฤติการณ์จะไม่เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง แต่เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีและทำให้เสียภาพพจน์แก่ประชาชนผู้มาขอรับบริการ พฤติการณ์เป็นการหาประโยชน์อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ลงโทษตัดเงินเดือนจำนวน 5% เป็นเวลา 1 เดือน

มาตรา 83 (6) ต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

การพิจารณาว่าตำแหน่งใดมีลักษณะงานคล้ายคลึงกันกับตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ นั้นเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นราย ๆ ไปว่า ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นเช่น กรรมการผู้อำนวยการ หรือผู้อำนวยการ มีลักษณะงานและหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเดียวกัน หรือคล้ายคลึงกัน กับกรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการหรือไม่ ถ้าคล้ายคลึงกันก็ย่อมต้องห้าม และที่บัญญัติเช่นนี้ก็เพื่อเป็นการป้องกันการหลีกเลี่ยงกฎหมายด้วยการใช้ชื่อผิดเพี้ยน หรือแตกต่างกันโดยสิ้นเชิงแต่ลักษณะงานและหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน

การเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทหรือเป็นผู้มีส่วนในห้างหุ้นส่วน โดยมีได้เข้าไปจัดการงานในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน ไม่เป็นการต้องห้ามตามมาตรา

ตัวแทนประกันชีวิตของบริษัทไม่มีเงินเดือนประจำ ได้รับเพียงบำเหน็จคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ในการหาประกันชีวิต ไม่มีความผูกพันกับบริษัทในฐานะนายจ้างและลูกจ้าง มีหน้าที่ชักชวนแนะนำประชาชนเข้าทำประกันชีวิตกับบริษัท และให้บริการแก่ผู้เอาประกันตามสมควร ตัวแทนประกันชีวิตซึ่งมีลักษณะดังกล่าว ไม่ใช่ตำแหน่งที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกับผู้จัดการ ไม่ต้องห้ามตามมาตรา 83(6) หรือแม้ข้าราชการที่เป็นผู้จัดการบริษัทประกันชีวิตก็ไม่ต้องห้ามตามมาตรา

มาตรา 83 (7) ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติ

ราชการ

คำว่า “กลั่นแกล้ง” หมายความว่า หากความไม่ดีใส่ให้ แกล้งใส่ความ

คำว่า “กดขี่” หมายความว่า การข่มให้อยู่ในอำนาจ

คำว่า “ข่มเหง” หมายความว่า ใช้กำลังรังแก แกล้งทำความเดือดร้อนให้ผู้อื่น

วินัยบทยี่ในข้อความที่ว่า กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการเป็นบทบัญญัติวินัยที่บัญญัติขึ้นใหม่ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ซึ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 มิได้บัญญัติไว้

ตัวอย่างตามมาตรา 83(7)

1. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้เปิดสอบคัดเลือกตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี 6 (ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535) และได้เวียนหนังสือแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดเพื่อแจ้งให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานนั้นทราบ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป โรงพยาบาลชุมชนไม่แจ้งเวียนให้เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลทราบเพราะไม่พอใจส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่การเงินในโรงพยาบาล พฤติการณ์เป็นการกระทำความผิดวินัยฐานกระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้งกันตามมาตรา 93 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 (เทียบได้กับมาตรา 83(7))

2. สาธารณสุขอำเภอบังคับให้ผู้ได้บังคับบัญชาลงนามตรวจรับวัสดุที่สำนักงานสาธารณสุขสั่งซื้อแต่ของยังไม่ได้ส่งมา แต่คณะกรรมการฯ ไม่ยอมลงนามตรวจรับ สาธารณสุขอำเภอแจ้งกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุว่าถ้าคุณไม่ลงนามตรวจรับคุณก็อยู่กับผมไม่ได้ แต่คณะกรรมการฯ ก็ไม่ยอมลงนามตรวจรับ พฤติการณ์ของสาธารณสุขอำเภอเป็นการกระทำความผิดวินัยฐานกระทำการกดขี่ ข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ ตามมาตรา 83(7) ลงโทษตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 2 เดือน

มาตรา 83(8) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

วินัยบทยี่เป็นการบัญญัติขึ้นใหม่ซึ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 มิได้บัญญัติไว้โดยตรง หากมีกรณีกระทำความผิดเกิดขึ้นก็ปรับฐานความผิดตามมาตรา 98 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535

คำว่า “ล่วงละเมิดทางเพศ” หมายถึง กระทำผิดในทางเพศ เช่น การกระทำอนาจาร การข่มขืน การทำชำเรา ไม่ว่าจะข้าราชการชายหรือหญิงก็สามารถกระทำผิดฐานล่วงละเมิดทางเพศได้

คำว่า “คุกคามทางเพศ” หมายถึง ทำให้หวาดกลัว แสดงอำนาจด้วยกิริยาหรือวาจา ให้หวาดกลัว การคุกคามทางเพศดังกล่าว ไม่ว่าจะข้าราชการชายหรือหญิงก็สามารถกระทำผิดฐานคุกคามทางเพศได้ พฤติกรรมที่แสดงออกในการคุกคามทางเพศอาจแสดงออกโดยทางกิริยา ท่าทาง หรือคำพูดก็ได้ เช่น พฤติกรรมที่เรียกว่า “หมาหยอกไก่” หรือ การมองด้วยสายตาที่บ่งบอกความต้องการทางเพศ แต่มีปัญหาในทางกฎหมายว่าถ้าผู้ถูกคุกคามไม่กลัวหรือมีการสมยอมกันจะเข้าข่ายความผิดฐานคุกคามทางเพศในมาตรานี้หรือไม่ ซึ่งต้องรอ ก.พ.กำหนดในรายละเอียดต่อไป

ตัวอย่างตามมาตรา 83(8)

1. หัวหน้าสถานีอนามัยมีเรื่องทะเลาะ โกรธเคืองกันเป็นการส่วนตัวกับข้าราชการหญิงผู้ได้บังคับบัญชาในเย็นวันหนึ่ง ระหว่างที่ข้าราชการหญิงทำดวงเวลาอยู่ประมาณเวลา 19.00 น.เศษ หัวหน้าสถานีอนามัยก็เดินเข้ามาต่อว่าผู้บังคับบัญชาที่ไปรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้าสถานีอนามัยต่อสาธารณสุขอำเภอ ทำให้หัวหน้าสถานีอนามัยไม่พอใจจึงเข้าไปต่อว่าผู้บังคับบัญชาหญิงคนนี้และรวบตัวมากอดและจูบเพื่อระบายความแค้น พฤติการณ์เป็นการกระทำความผิด ฐานประพฤติชั่ว ตามมาตรา 98 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 ซึ่งเทียบได้กับมาตรา 82(8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551

2. สาธารณสุขอำเภอได้ล่วงละเมิดทางเพศผู้บังคับบัญชาระหว่างที่ไปเสนองานในห้องโดยการกอดจูบและระหว่างอยู่นอกห้องก็พูดจาฉาวลามในทางชู้สาวและมีพฤติกรรมจับมือถือแขนและลูบศีรษะในทางชู้สาว เป็นการกระทำความผิดฐานประพฤติชั่ว ตามมาตรา 98 วรรคหนึ่ง ลงโทษลดขั้นเงินเดือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 ซึ่งเทียบได้กับมาตรา 82(8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551

มาตรา 83 (9) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

วินัยบทนี้เป็นข้อกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนประพฤติปฏิบัติต่อประชาชนผู้มาติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน โดยให้ประชาชนมีความพึงพอใจและมีข้อห้าม 4 ประการคือ ห้ามมิให้ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชน

ประชาชน หมายถึง บุคคลทั่วไปซึ่งรวมทั้งคนไทยที่เป็นพลเมืองของประเทศ เป็นราษฎรและชาวต่างประเทศที่อาศัยในประเทศไทยหรือเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

ข้อกำหนดวินัยนี้ได้บัญญัติขึ้นโดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้ข้าราชการสำนึกถึงฐานะ บทบาทและหน้าที่ของข้าราชการในระบอบประชาธิปไตยที่จะต้องปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน ไม่ทำตัวเป็นนายประชาชน และต้องบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน สร้างความเลื่อมใสศรัทธาให้เกิดแก่ประชาชน ซึ่ง

จะเป็นผลให้ประชาชนมีความเข้าใจอันดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย และด้วยความมุ่งหมายดังกล่าวข้าราชการจึงจะต้องไม่ประพฤติปฏิบัติในทางจะก่อให้เกิดความเกลียดชังหรือสร้างความเคียดแค้น อันจะส่งผลกระทบต่ออาชีพที่อาจทำให้ราษฎรซึ่งเป็นพลเมืองของประเทศขาดความศรัทธา เกลียดชังและเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลหรือการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งอาจทำให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงในการปกครองประเทศขึ้นได้ในที่สุด

องค์ประกอบความผิด มี 4 ข้อ คือ

1. มีการดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชน

“ดูหมิ่น” หมายถึง สบประมาท ดูถูกว่าไม่ดี

“เหยียดหยาม” หมายถึง ดูหมิ่น ดูถูกหรือรังเกียจโดยเหยียดให้ต่ำลง เช่น เหยียดหยามคนลง เป็นสัตว์

“กดขี่” หมายถึง ข่มให้อยู่ในอำนาจของตน ใช้อำนาจบังคับเอา แสดงอำนาจเอา

“ข่มเหง” หมายถึง ใช้กำลังรังแก

2. ต้องเป็นการกระทำในฐานะที่เป็นข้าราชการ

หมายถึง กระทำโดยแสดงตนว่าเป็นข้าราชการหรือเป็นการกระทำที่รู้สึกว่าเป็นการกระทำของข้าราชการเช่น กระทำในขณะแต่งเครื่องแบบข้าราชการ หรือกระทำโดยประชาชนทั่วไปรู้จักว่าเป็นข้าราชการ

3. เป็นการกระทำที่มีผลเสียกระทบถึงภาพพจน์ส่วนรวม ของข้าราชการหรือทางราชการ

หมายถึง เป็นการกระทำที่อาจทำให้เกิดความรู้สึกรังเกียจหรือชิงชังบรรดาข้าราชการทั้งหลายหรือรัฐบาล หรือทางราชการเป็นส่วนรวม

4. เป็นการกระทำโดยมีเจตนาโดยตรง

หมายถึง ให้คำนึงถึงเจตนาที่แท้จริงในการกระทำนั้นด้วย เช่น การกระทำโดยเจตนาดีต่อราษฎรส่วนรวม แต่เป็นผลกระทบบให้มีกรกล่าวดูหมิ่น เหยียดหยามราษฎรบางคน ยังไม่เข้าองค์ประกอบข้อนี้ เช่น

ข้าราชการพลเรือนผู้หนึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง ไม่มีความผูกพันกับพรรคการเมืองใด ไม่ได้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง แต่เป็นผู้ที่มีเจตนามุ่งมั่นอยู่ในความรักประชาธิปไตย ซึ่งมีรากฐานอยู่ที่การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ในโอกาสที่จะมีการเลือกตั้งทั่วไป ผู้นี้ได้ไปกล่าวปราศรัยในที่สาธารณสถานหลายแห่ง กล่าวโจมตีหัวหน้าพรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้งคนหนึ่งว่า เป็นคนคดโกงกินบ้านกินเมือง พุดไปถึงภรรยาของหัวหน้าพรรคการเมืองนั้นว่าเป็นคนอย่างไรด้วย

เรื่องนี้เป็นการว่ากล่าวกันในทางการเมือง เป็นเรื่องส่วนบุคคลที่ไม่ได้ทำให้รู้สึกว่าเป็นการกระทำในฐานะข้าราชการ การว่ากล่าวกันในทางการเมืองทำนองนี้ เป็นเรื่องธรรมดาตามวิถีทางการเมืองสมัยนั้น ไม่มีผลกระทบบถึงภาพพจน์ส่วนรวมที่จะทำให้เกิดความรู้สึกรังเกียจหรือชิงชังข้าราชการเป็น

ส่วนรวม ตรงกันข้ามกลับรู้สึกนิยมชมชอบเสียอีกด้วย และโดยเจตนาที่แท้จริงของการเลือกให้ถูกต้อง เจตนามุ่งมั่นอยู่ในความรักประชาชนปไต

ตัวอย่างตามมาตรา 83(9)

1. นางปราจีน พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ มีปากเสียงกับญาติคนไข้และทะเลาะตบตีกันในโรงพยาบาลถึงขั้นเลือดออก พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ ตามมาตรา 83 (9) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 (กรณีนี้เป็นกรณีที่เกิดขึ้นสมัยใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 ลงโทษลดขั้นเงินเดือน 1 ขั้น)

2. นางศรีใส ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ใช้คำพูดไม่สุภาพเรียกร้อย ว่ากล่าวและได้เถียงกับญาติของคนไข้ที่ได้นำคนไข้มารับบริการคลอดบุตรที่โรงพยาบาล พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ ตามมาตรา 83 (9) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551

3. นางร้อยเรียง ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนปฏิบัติงาน ปฏิบัติราชการที่สถานีอนามัย ไม่ยอมไปดูแลอาการป่วยและรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการหนักมากในหมู่บ้านตามที่ญาติผู้ป่วยมาขอร้อง และไม่ชี้แจงหรือแนะนำให้ญาติผู้ป่วยเข้าใจ กลับคำด้วยวาจาหยาบคายต่าง ๆ พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ ตามมาตรา 83 (9) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ลงโทษลดเงินเดือน

4. นายศรีใส ตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชนปฏิบัติงาน ปฏิบัติราชการที่สถานีอนามัย ได้มีคนไข้ตกต้นมะพร้าวมาขอรับการรักษา เมื่อตรวจร่างกายคนไข้แล้วเห็นว่าอาการไม่สาหัสสามารถพูด เดิน และนั่งได้ เพียงแต่ขาดกลืนเล็กน้อยจึงได้จ่ายยาและทายาแดงให้แต่ไม่ได้ฉีดยาให้ ต่อมาญาติของคนไข้ได้ตามให้ไปฉีดยาให้คนไข้ แต่นายศรีไม่ไปและไม่ได้ชี้แจงหรืออธิบายให้ญาติคนไข้เข้าใจว่าเพราะเหตุใดจึงไม่ไปฉีดยาให้คนไข้ ทำให้ญาติคนไข้และชาวบ้านเข้าใจผิดคิดว่าเจ้าหน้าที่ไม่ยอมให้การรักษาพยาบาลและต่อมาประมาณ 3-4 วัน คนไข้ก็หายเป็นปกติเพราะการจ่ายยานั้น พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ ตามมาตรา 83 (9) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ลงโทษภาคทัณฑ์

มาตรา 83(10) ไม่กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

วินัยบทนี้ขณะนี้ (กันยายน 2552) ก.พ.ยังไม่ได้กำหนดว่ามีกรกระทำอะไรบ้างซึ่งเป็นการผิดตาม มาตรา 83(10)

มาตรา 84 ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามมาตรา 81 และมาตรา 82 หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา 83 ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย

ในการปรับฐานความผิดเพื่อจะลงโทษผู้กระทำผิดตามมาตรา 81 (1) - (11) และมาตรา 82 (1) - (10) จะต้องปรับมาตรา 84 ประกอบฐานความผิดด้วย

มาตรา 85 การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา 85 (1) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

คำว่า “หน้าที่ราชการ” มีความหมายเช่นเดียวกับหน้าที่ราชการตามมาตรา 82(1)

วินัยตามมาตรา 85(1) แบ่งฐานความผิดออกเป็น 2 ฐานความผิดคือ

1. ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

วินัยบทนี้เป็นการบัญญัติขึ้นใหม่ ซึ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 ไม่ได้บัญญัติไว้ และ

2. ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยทุจริต หรือเรียกกันโดยทั่วไปว่า ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

กรณีการทำความผิดฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

คำว่า “เพื่อ” ให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หมายถึงผู้กระทำมีเจตนาให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง แม้ผลของการกระทำจะยังมิได้เกิดขึ้น เช่น พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติภารกิจนำยาพิษไปฉีดให้ผู้ป่วยซึ่งเป็นคู่กรณี แต่ยังไม่ทันฉีดยาก็จับได้เสียก่อน (แต่ถ้านำไปฉีดได้ผู้ป่วยก็จะตายทันที) กรณีดังกล่าวนี้ถือว่าเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแล้ว

กรณีการทำความผิดฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

องค์ประกอบความผิด มี 3 ข้อ คือ

1. มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ ข้อนี้เช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้วตามมาตรา 82(1)

การมีสิทธิกับการมีหน้าที่ ต้องแยกต่างหากจากกัน เช่น ข้าราชการมีสิทธิขอเบิกเงินสวัสดิการจากทางราชการ ไม่ถือเป็นหน้าที่ราชการ

2. ได้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ

คำว่า “การปฏิบัติหน้าที่ราชการ” ไม่รวมถึงการปฏิบัติในการใช้สิทธิขอเบิกจ่ายเงินที่ทางราชการให้สิทธิเบิกได้ เช่น เงินค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการ หรือเงินสวัสดิการต่าง ๆ

คำว่า “ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ” หมายถึง มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติแต่ไม่ปฏิบัติ หรืองดเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่ โดยจงใจหรือเจตนาไม่ปฏิบัติ ไม่ใช่เป็นเรื่องพลังผลอ หลงลืม หรือ เข้าใจผิด

คำว่า “มิชอบ” หมายความว่า ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา มติคณะรัฐมนตรี ระเบียบแบบแผนของทางราชการ หรือตามทำนองคลองธรรม คือไม่ เป็นไปตามทางที่ถูกที่ควร

คำว่า “การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ” หมายความว่า การเรียกค่าตอบแทนโดยมิชอบในการปฏิบัติหรือเพื่อจะปฏิบัติหน้าที่ราชการ แม้เนื้อหาการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นไปโดยถูกต้อง

3. เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้

คำว่า “ประโยชน์” หมายความว่า สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณหรือผลที่ได้ตามต้องการ ประโยชน์อาจเป็นทรัพย์สินเงินทอง หรือการอื่นใดที่เป็นผลได้ตามต้องการโดยมิจำเป็นต้องเป็นทรัพย์สินเช่น ประโยชน์ในการได้สิทธิบางอย่างหรือได้รับบริการพิเศษ เป็นต้น

การหาประโยชน์ที่จะเป็นความผิดนี้จะต้องมีการอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการไปใช้หาประโยชน์ด้วย การหาประโยชน์กับอำนาจหน้าที่ต้องมีส่วนสัมพันธ์กัน

คำว่า “ประโยชน์ที่มีควรได้” หมายถึง ประโยชน์ที่ไม่มีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะได้รับ

ตัวอย่างปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตหรือฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

1. เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน โรงพยาบาลทั่วไป เขียนเช็คสั่งจ่ายเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล เป็นเงินจำนวน 20,000 บาท โดยไม่ขีดคร่อมและไม่ขีดฆ่าหรือผู้ถือ โดยเว้นช่องว่างไว้สำหรับการเขียนเติมจำนวนเงินที่เป็นตัวอักษรและตัวเลข เมื่อผู้มีอำนาจลงนามในเช็คเรียบร้อยแล้ว จึงมาเขียนเพิ่มจำนวนเงินที่เป็นตัวอักษรและตัวเลขเป็น 320,000 บาท และได้นำเช็คไปเบิกกับธนาคารด้วยตนเองเมื่อเบิกเงินได้แล้วก็นำเงินจำนวน 20,000 บาท ไปจ่ายให้เจ้าหน้าที่ ส่วนที่เหลือ 300,000 บาท นำไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 85(1) ลงโทษไล่ออก

2. พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ และเภสัชกรชำนาญการ โรงพยาบาลชุมชน มีหน้าที่ควบคุมดูแล และเวชภัณฑ์ของโรงพยาบาลและทำหน้าที่จ่ายยาให้คนไข้ด้วย ได้ยักยอกยาของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัย ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 85(1) ลงโทษไล่ออก

3. ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลชุมชนและนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสงขลาและเวชภัณฑ์แพ่ง ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าแพ่งกว่าราคาปกติหลายเท่า เหตุที่ซื้อเพราะต้องการค่าคอมมิสชั่น พฤติการณ์เป็นการกระทำความผิดวินัย ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 85(1) ลงโทษไล่ออก

4. นายชาญชัย ตำแหน่งเจ้าพนักงานรังสีเอกซเรย์ชำนาญงาน โรงพยาบาลทั่วไป ได้ขอยกฟิล์มเอกซเรย์ของโรงพยาบาลจำนวน 120,000 บาทเศษ ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์เป็นการกระทำความผิดวินัย ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 85(1) ลงโทษไล่ออก

5. สาธารณสุขอำเภอได้รับงบประมาณจำนวน 500,000 บาท เพื่อนำไปซื้อวัสดุสร้างส้วมริมน้ำ เมื่อเบิกเงินงบประมาณแล้ว ไม่ได้ไปดำเนินการจัดซื้อวัสดุดังกล่าวแต่ได้ทำเอกสารการจัดซื้อวัสดุเท็จทั้งหมด โดยให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุลงนามตรวจรับว่ามีวัสดุครบถ้วนถูกต้อง พฤติการณ์ของสาธารณสุขอำเภอและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเป็นการกระทำความผิดวินัย ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 85(1) ลงโทษไล่ออก

มาตรา 85 (2) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

คำว่า “ละทิ้งหน้าที่ราชการ” หมายถึง ไม่อยู่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ซึ่งได้แก่การไม่มายังสถานที่ราชการเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่หรือเพื่อให้ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานไปปฏิบัติ รวมทั้งการมายังสถานที่ราชการแล้วไม่อยู่ปฏิบัติงาน ละทิ้งไปไม่อยู่ในสถานที่ที่ควรอยู่

คำว่า “ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ” หมายถึง มาอยู่ในสถานที่ราชการแต่ไม่สนใจ ไปธุระ ไม่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ปล่อยให้งานค้างค้ำ

ความผิดฐานละทิ้งหน้าที่ราชการทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง มีองค์ประกอบความผิด 3 ข้อ คือ

1. ละทิ้งหน้าที่ราชการ ไม่จำกัดเงื่อนไขเวลานานน้อย

2. โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร พิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไปว่า พฤติการณ์ของการละทิ้งหน้าที่ราชการนั้นมีสาเหตุอย่างไร และเป็นสาเหตุที่มีเหตุผลความจำเป็นถึงขนาดที่จะต้องละทิ้งหน้าที่ราชการไปโดยยังไม่ได้รับอนุญาตให้ลาหยุดราชการหรือไม่ เหตุผลเกี่ยวกับเรื่องธุระส่วนตัวโดยปกติแล้วไม่อาจรับฟังได้

3. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

หมายถึงว่า ได้มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ราชการอย่างร้ายแรง และความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นผลโดยตรงมาจากเหตุที่ละทิ้งหน้าที่ราชการนั้น

ตัวอย่างตามมาตรา 85(2)

ตัวอย่างกรณีการกระทำผิดตามวินัยบทนี้ยังไม่พบว่ามีกรกระทำผิดเกิดขึ้น แต่พบว่ามีลูกจ้างประจำเคยกระทำผิดคือ ลูกจ้างประจำ โรงพยาบาลชุมชน รายนี้มีหน้าที่ควบคุมหม้อหนึ่งเครื่องมีแพทย์ซึ่งเป็นรุ่นเก่าต้องคอยปรับอุณหภูมิอยู่ตลอดเวลา หากอุณหภูมิสูงจะทำให้หม้อหนึ่งระเบิดได้ ปรากฏข้อเท็จจริงว่าลูกจ้างรายนี้เดินออกไปนอกห้องเพื่อไปทำธุระส่วนตัวโดยไม่ฝากให้เพื่อนร่วมงานมาคอยดูแลแทน ปรากฏว่าอุณหภูมิขึ้นสูงทำให้หม้อหนึ่งระเบิด เป็นผลให้หม้อหนึ่ง ฝาและเพดานของตึกเสียหายพังยับเยินใช้งานไม่ได้ พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ลงโทษปลดออก

กรณีพยาบาลที่มีหน้าที่ดูแลผู้ป่วยที่มีอาการหนักหรือผู้ป่วยจิตเวชซึ่งต้องควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด หากพยาบาลละทิ้งหรือทอดทิ้งไปไม่ดูแลและทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิต อาจมีความผิดถึงขั้นร้ายแรงตามความผิดฐานนี้

มาตรา 85 (3) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

วินัยข้าราชการฐานนี้องค์ประกอบ 2 องค์ประกอบคือ

1. ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า 15 วัน

หมายถึง การละทิ้งหน้าที่ราชการต่อเนื่อง โดยไม่ได้มาหรือไม่ได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเลยเป็นเวลาเกิน 15 วัน คือตั้งแต่ 15 วันครั้ง ขึ้นไป

การมาลงชื่อลงเวลาเพื่อปฏิบัติราชการแล้ว แต่ได้ละทิ้งหน้าที่โดยไม่ได้ปฏิบัติราชการเลยทั้งวัน ถือได้ว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการเต็มวัน

การนับวันละทิ้งหน้าที่ราชการในกรณีที่มีวันหยุดราชการอยู่ในช่วงกลางของเวลา ต้องนับวันหยุดราชการนั้นเป็นวันละทิ้งหน้าที่ติดต่อในคราวเดียวกันด้วย แต่ถ้าวันหยุดราชการอยู่ก่อนเวลาเริ่มละทิ้งหน้าที่หรืออยู่ถัดเวลาสิ้นสุดที่ละทิ้งหน้าที่ ไม่นับวันหยุดราชการนั้นเป็นวันละทิ้งหน้าที่ราชการ

2. โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร พิจารณาเช่นเดียวกับ มาตรา 85(2)

โดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากพฤติการณ์ในการละทิ้งหน้าที่ว่ามีเจตนาหรือจงใจฝ่าฝืนระเบียบของทางราชการเกี่ยวกับการหยุดราชการหรือการลาหรือไม่

เวรรักษาสถานที่ราชการละทิ้งหน้าที่ราชการ เนื่องจากเจ็บป่วยร้ายแรงกระทันหัน จำเป็นต้องไปให้แพทย์ตรวจรักษา มิฉะนั้น จะเป็นอันตรายแก่ชีวิต เห็นได้ว่ามีเหตุผลอันสมควร

ละทิ้งหน้าที่ราชการ เนื่องจากต้องหลบหนีเจ้าหน้าที่ หรือหลบหนีคดีอาญา หรือหลบหนีศัตรู เนื่องจากคาดหมายว่าจะมีผู้ติดตามปองร้าย สาเหตุเหล่านี้เป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่อาจนำมารับฟังเป็นเหตุผลอันสมควรได้

ละทิ้งหน้าที่ราชการไปโดยไม่มียี่งรอย ไม่บอกกล่าวผู้ใด ไม่มีผู้ใดทราบสาเหตุ ไม่ทราบว่าไปทำอะไร ที่ใด ถือว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้าราชการขอลาไปศึกษาต่อ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา กรมและกระทรวงเจ้าสังกัดรับหลักการ และทำเรื่องไปขอทำความตกลงกับ ก.พ.ตามระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ ในระหว่างที่ ก.พ. ยังมีได้ตอบตกลงเนื่องจากผู้นั้นยังไม่มีเอกสารตอบรับ เข้าศึกษาในสถานศึกษาในสหรัฐอเมริกา ผู้นั้นได้ละทิ้งหน้าที่ราชการเดินทางไปศึกษา ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นเวลาเกือบ 2 ปี โดยยังมีได้รับอนุญาตให้ลา ดังนี้ มีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุญาตแล้ว ไม่ได้รับอนุญาตให้ลาต่อ ทางราชการเรียกให้กลับก็ประวิงเวลาไม่ยอมเดินทางกลับมาปฏิบัติราชการ โดยไม่มีเหตุผลความจำเป็น อันเป็นการผิดระเบียบ บางรายประวิงเวลาอยู่เกินกำหนดเป็นเวลาแรมปี เป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องบางเรื่อง

การบรรจุข้าราชการใหม่กับการละทิ้งหน้าที่ราชการ

ผู้ซึ่งประสงค์จะเข้ารับราชการและสอบแข่งขัน ได้มีสิทธิที่จะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการและผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 ได้มีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งแล้ว เมื่อถึงวันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับและผู้นั้นได้ทราบคำสั่งแล้ว จึงจะมีสภาพเป็นข้าราชการพลเรือน

ในกรณีที่ผู้สอบแข่งขันได้ไปรายงานตัวเพื่อจะรับการบรรจุได้เข้ารับการอบรมปฐมนิเทศหรือปฏิบัติงานอยู่ระยะหนึ่ง แต่ในระหว่างที่ยังไม่มีคำสั่งบรรจุยังไม่มีสภาพเป็นข้าราชการพลเรือน ผู้นั้นได้เปลี่ยนใจไม่ประสงค์จะรับการบรรจุโดยไม่มาปฏิบัติงาน ไม่อยู่รอรับคำสั่งบรรจุ แม้ต่อมาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 จะออกคำสั่งบรรจุให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ไปรายงานตัว แต่ขณะที่ออกคำสั่งบรรจุผู้นั้นไม่มีตัวผู้สอบแข่งขันได้อยู่รับคำสั่งบรรจุ กรณีเช่นนี้คำสั่งบรรจุก็ไม่มีผลใช้บังคับจะนำมาใช้ยื่นผู้สอบแข่งขันที่มีได้มีสภาพเป็นข้าราชการ แล้วส่งลงโทษไล่ออกจากราชการฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันคราวเดียวกันเป็นเวลาเกิน 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา 85(3) หาได้ไม่

การลาออกกับการละทิ้งหน้าที่ราชการ

ข้าราชการพลเรือนที่ไม่ประสงค์จะรับราชการต่อไป มีสิทธิขอลาออกจากราชการได้ตามมาตรา 109 โดยต้องยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่ง ล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน และเมื่อได้รับอนุญาตให้ลาออกแล้วจึงจะออกจากราชการได้

ข้าราชการที่หยุดราชการไปแล้วจึงส่งหรือยื่นใบลาออกต่อผู้บังคับบัญชาในภายหลัง โดยไม่ไปปฏิบัติราชการ หรือยื่นใบลาออกแล้วก็หยุดราชการไปประกอบอาชีพอื่นทันที โดยยังไม่ได้รับอนุญาตให้ลาออกและยังไม่ได้รับอนุญาตให้ลาหยุดราชการด้วยเหตุใด พุทธิการณ์เข้าลักษณะเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และโดยมีพฤติกรรมอันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ และถ้าติดต่อกันเป็นเวลายาวเกิน 15 วัน ก็เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 85(3) กรณีที่ยื่นใบลาออกถูกต้อง แต่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งอนุญาตให้ลาออกและมีได้ขยับขึ้นให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันขอลาออก

ตัวอย่างความผิดตามมาตรา 85(3)

1. ข้าราชการที่ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลายาวเกิน 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือโดยมีพฤติกรรมอันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ลงโทษไล่ออกสถานเดียว จะลดหย่อนโทษเป็นปลดออกจากราชการไม่ได้ ทั้งนี้ ตามมติ ค.ร.ม. ที่ นร/234 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2536

2. พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลา 3 เดือน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ระหว่างละทิ้งหน้าที่ราชการผู้บังคับบัญชากำลังดำเนินการสืบสวนสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จ เมื่อได้ละทิ้งหน้าที่ราชการครบ 3 เดือนแล้ว พยาบาลรายนี้ก็กลับเข้ามารายงานตัวเพื่อขอปฏิบัติราชการ แต่ผู้บังคับบัญชาไม่ยอมให้ปฏิบัติราชการ โดยอ้างว่าละทิ้งหน้าที่ราชการเกินกว่า 15 วันแล้วไม่ต้องมาปฏิบัติราชการอีก กรณีนี้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติไม่ถูกต้องเนื่องจากยังไม่มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ พยาบาลรายนี้จึงยังมีสภาพเป็นข้าราชการอยู่ต้องสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ และเมื่อผลการสืบสวนสอบสวนดำเนินการเสร็จแล้ว หากรับฟังข้อเท็จจริงได้ว่าพยาบาลรายนี้ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลายาวเกิน 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ผู้บังคับบัญชาก็ใช้ดุลพินิจสั่งลงโทษปลดออกจากราชการหรือไล่ออกจากราชการก็ได้ หากลงโทษปลดออกจากราชการ พยาบาลรายนี้ก็มิสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ (ข้าราชการจะพ้นจากสภาพข้าราชการต่อเมื่อทางราชการมีคำสั่งให้ลาออกจากราชการ ให้ออกจากราชการ ปลดออกจากราชการ หรือไล่ออกจากราชการ เท่านั้น)

มาตรา 85 (4) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

มาตรานี้ นำเอาเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติส่วนตัวของข้าราชการเข้ามาเป็นข้อกำหนดวินัยด้วย เนื่องจากข้าราชการเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับราษฎร หากข้าราชการมีความประพฤติไม่ดี ไม่รักษา

เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ราษฎรอาจเสื่อมศรัทธาข้าราชการ ซึ่งจะทำให้การบริหารประเทศไม่ราบรื่น จึงกำหนดให้ข้าราชการต้องรักษาชื่อเสียงและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน โดยไม่กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ “ประพฤติชั่วร้ายแรง”

คำว่า “**ประพฤติชั่วร้ายแรง**” มีความหมายกว้าง การกระทำอย่างใดจะเป็นการประพฤติชั่วร้ายแรงหรือไม่จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เป็นเรื่อง ๆ ไป โดยมีหลักในการพิจารณา 3 ประการคือ

1. เป็นการกระทำที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการอย่างรุนแรง อาจใช้แนวการพิจารณาเทียบเคียงได้กับมาตรา 82(10) ซึ่งอาจเป็นเรื่องความประพฤติส่วนตัว ที่ไม่เกี่ยวกับการหาผลประโยชน์ หรืออาจจะเป็นเรื่องการหาผลประโยชน์ก็ได้

2. เป็นการกระทำที่สังคมรู้สึกรังเกียจหรือเป็นที่รังเกียจของสังคมเป็นอย่างมาก โดยพิจารณาจากความรู้สึกของประชาชนหรือของข้าราชการทั่วไป ความรู้สึกของสังคมนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาได้

3. เป็นการกระทำโดยมีเจตนาชั่วร้าย พิจารณาจากเจตนาที่แท้จริงในการกระทำหรือเป็นการกระทำที่เกิดจากความชั่วในจิตใจหรือไม่

เรื่องการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงนี้ อาจเป็นการกระทำในเรื่องส่วนตัวโดยแท้ เช่น เรื่องหลอกลวงโกงเงินประชาชน เรื่องความสัมพันธ์ฉันชู้สาว หรืออาจเป็นเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ราชการก็ได้ แต่หน้าที่ราชการนั้นมิใช่หน้าที่ราชการโดยตรง เช่นการเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงเท็จ ค่าพาหนะเท็จ ค่าที่พักเท็จ การรับรองเอกสารเท็จ เป็นต้น

ตัวอย่างตามมาตรา 85(4)

1. นายแพทย์ได้โต้เถียงกับประชาชนที่มาชมงานนิทรรศการด้านสาธารณสุขซึ่งจัดอยู่ศาลากลางจังหวัดซึ่งขณะนั้นหมดเวลาชมงานนิทรรศการแล้ว แต่ผู้มาชมงานไม่ยอมออก ทั้งคู่จึงมีปากเสียงกัน แพทย์โกรธมากจึงชักปืนออกมาขู่และร้องบอกให้ผู้ชมงานรายนี้ให้กราบเท้ามิฉะนั้นจะยิง ผู้เข้าชมงานเกิดความกลัวจึงกราบเท้าแพทย์ จากนั้นจึงไปแจ้งความที่สถานีตำรวจในข้อหาแพทย์พยายามฆ่าตน พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 85 (4) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ลงโทษปลดออก

2. ข้าราชการชายที่มีคู่สมรสอยู่แล้ว ไปมีความสัมพันธ์กับหญิงที่มีคู่สมรสแล้ว พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 85(5) ลงโทษปลดออก

3. ข้าราชการที่เบิกค่าพาหนะเท็จ ค่าที่พักเท็จ ค่าเช่าบ้านเท็จ พฤติการณ์นอกจากจะเป็นเรื่องการรายงานเท็จอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรงแล้ว ยังเป็นความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา 85(4) จะลงโทษปลดออกหรือไล่ออกก็เป็นดุลพินิจของผู้บังคับบัญชา

4. กรณีเล่นการพนันหรือเสพสุรา มีมติคณะรัฐมนตรีที่ นร 0505/ว 123 ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2546 ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีที่ นว 208/2496 ลงวันที่ 3 กันยายน 2496 เรื่อง แนวทางลงโทษข้าราชการ เล่นการพนันและเสพสุรา ดังนี้

ก. เล่นการพนัน

1. การพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ถ้าข้าราชการผู้ใดเล่น ครวาง โทษถึง ปลดออก หรือ ไล่ออกจากราชการ
2. การพนันประเภทที่กฎหมายบัญญัติว่าจะเล่นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากทางราชการ
 - (ก) เล่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปราม โดยตรงหรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งมีข้อห้ามของ กระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ ให้พิจารณาโทษตามเกณฑ์ในข้อ 1 ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นข้าราชการอื่นให้ พิจารณาโทษตามควรแก่กรณี
 - (ข) เล่นโดยได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าผู้เล่นเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรง หรือเป็นครู หรือเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งมีข้อห้ามของกระทรวง ทบวง กรม วางไว้เป็นพิเศษ อาจพิจารณาโทษตามเกณฑ์ในข้อ 1 ก็ได้ ถ้าผู้เล่นนั้นเป็นข้าราชการอื่นจะ เป็นความผิดต่อเมื่อปรากฏว่า ผู้นั้นหมกมุ่นต่อการพนันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียแก่ราชการและให้พิจารณา ลงโทษตามควรแก่กรณี

ข. เสพสุรา

ข้าราชการผู้ใดเสพสุรามินเมาจนไม่สามารถครองสติได้ซึ่งอาจทำให้เสียเกียรติศักดิ์ของ ตำแหน่งหน้าที่ราชการ ให้พิจารณาโทษตามควรแก่กรณี ข้าราชการผู้เสพหรือเมาสุราในกรณีต่อไปนี้ อาจถูกลงโทษสถานหนักถึง ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ เช่น

1. เสพสุราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ

2. เมาสุราเสียราชการ

3. เมาสุราในที่ชุมชนจนเกิดเรื่องเสียหาย หรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

5. กรณีฉ้อโกง หลอกหลวงเอาเงินจากราษฎร โดยอ้างว่าจะช่วยให้สอบแข่งขันได้หรือให้เข้า ทำงานได้ แม้ผู้กระทำผิดจะไม่มีหน้าที่ราชการในเรื่องนั้น ก็เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่ว อย่างร้ายแรง ต้องลงโทษปลดหรือไล่ออกจากราชการ

6. กรณีเล่นการพนันสลากกินรวบ ไม่ว่าจะเป็นเจ้ามือ ผู้เดินหอย หรือผู้เล่น เป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ต้องลงโทษปลดหรือไล่ออกจากราชการ

7. กรณีทุจริตในการสอบ ข้าราชการที่ทำการทุจริตหรือพยายามทุจริตในการสอบแข่งขันหรือ สอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนตำแหน่ง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เช่น บอก ข้อสอบกันในห้องสอบ ลอกคำตอบกัน นำกระดาษจดข้อความที่คิดว่าจะออกข้อสอบเข้าไปในห้องสอบ เพื่อทุจริตสอบ ต้องลงโทษปลดหรือไล่ออกจากราชการ (ทางปฏิบัติจะลงโทษปลดออก)

8. ข้าราชการที่ปลอมลายมือชื่อข้าราชการด้วยกันเพื่อหาประโยชน์ให้ถือเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และลงโทษอย่างน้อยให้ออก (ปัจจุบันต้องลงโทษอย่างน้อยปลดออก) ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 22 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2532

มาตรา 85 (5) ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

คำว่า “ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง ประชาชนผู้ติดต่อราชการ” มีความหมายเช่นเดียวกับมาตรา 83(9)

คำว่า “ทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการ” วินัยฐานนี้เป็นบทบัญญัติขึ้นมาใหม่ซึ่งยังไม่มีตัวอย่างของการกระทำความคิดและคำว่าทำร้ายประชาชนจะมีความหมายเพียงใด โดยจะรวมถึงทำร้ายจิตใจด้วยหรือไม่ เช่น คนไข้ไปตรวจกับแพทย์ด้วยอาการปวดหัวอย่างรุนแรง แพทย์ตรวจแล้วพบว่าคนไข้รายนี้มีอาการปวดหัวธรรมดา แต่แพทย์แจ้งว่าเป็นโรคมะเร็งเนื่องจากแพทย์กับคนไข้เคยมีเรื่องโกรธเคืองกันมาก่อน ผู้ป่วยรายนี้เสียใจมากกลับถึงบ้านจึงฆ่าตัวตาย กรณีนี้จึงยังเป็นปัญหาข้อกฎหมายอยู่ว่า จะเข้าข่ายความผิดวินัยฐานนี้หรือไม่ประการใด ซึ่งต้องรอ ก.พ.อธิบายความหมายต่อไป

- นางปราจีน พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ มีปากเสียงในโรงพยาบาลกับญาติคนไข้และทะเลาะตบตีกันจนล้มลง และนางปราจีนถอดรองเท้าตบหน้าญาติคนไข้รายนี้ไป 1 ครั้ง ปลายรองเท้าเจาะที่หางนิ้วเลือดไหลออกมาจำนวนมาก พฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ฐานดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ ตามมาตรา 83 (9) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 (กรณีนี้เป็นกรณีที่เกิดขึ้นสมัยใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 ลงโทษลดขั้นเงินเดือน 1 ขั้น) เรื่องนี้เหตุที่ลงโทษไม่ร้ายแรงเนื่องจากข้อเท็จจริงว่าใครเป็นคนลงมือก่อน ซึ่งในทางกฎหมายถือว่าทั้งสองสมัครใจทะเลาะวิวาทกันซึ่งผิดกฎหมาย ถ้าข้อเท็จจริงฟังได้ว่าพยาบาลเป็นผู้ลงมือทำร้ายญาติคนไข้ก่อน จะเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง อย่างน้อยต้องลงโทษถึงปลดออกจากราชการ

มาตรา 85 (6) กระทำความคิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

คำว่า “ได้รับโทษจำคุก” หมายถึงว่า คดีถึงที่สุดโดยศาลพิพากษาให้จำคุกและไม่รอการลงโทษหรือยกโทษจำคุก หรือเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษสถานอื่น และหมายความรวมถึงกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้จำคุกโดยอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลย เนื่องจากจำเลยหลบหนีด้วย

คำว่า “โทษที่หนักกว่าจำคุก” คือ ประหารชีวิต สาเหตุที่ถูกประหารชีวิตแล้วยังมีการดำเนินการทางวินัยเพื่อให้รู้ว่าการกระทำที่เป็นสาเหตุของการประหารชีวิตนั้น หากผู้ถูกประหารชีวิตมิได้ถูกประหารชีวิตจะถูกลงโทษสถานใด หากถูกลงโทษปลดออกทายาทก็มีสิทธิรับบำเหน็จ หากลงโทษไล่ออกก็ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จ

โทษจำคุกตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีนั่งซึ่งสั่งโดยอาศัยอำนาจพิเศษที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญมีผลเสมือนเป็นโทษจำคุกโดยพิพากษาถึงที่สุดตามมาตรา 85(6)

กรณีกระทำความผิดโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ เป็นข้อยกเว้นที่ไม่มี ความผิดตามฐานความผิดนี้เนื่องจากการกระทำความผิดโดยประมาทมิได้เกิดจากเจตนา สำหรับความผิดลหุโทษ จำคุกไม่เกิน 1 เดือน ปรับไม่เกิน 1,000 บาท

ตัวอย่างตามมาตรา 85(6)

1. พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ จำหน่ายยาบ้า ศาลพิพากษาจำคุกเป็นเวลา 10 ปี คดีถึงที่สุด ลงโทษปล่อยออก
2. นายแพทย์ชำนาญการ ฆ่าภรรยาตนเอง ศาลพิพากษาจำคุกตลอดชีวิต คดีถึงที่สุด ลงโทษปล่อยออก
3. พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ นื้อโกงเงินประชาชนเป็นจำนวนเงินหลายสิบล้าน ศาลพิพากษาจำคุก 5 ปี คดีถึงที่สุด ลงโทษปล่อยออก

มาตรา 85 (7) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา 82 หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา 83 อันเป็นเหตุให้เสียกายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

การกระทำหรือการละเว้นการกระทำใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา 82 หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา 83 ปกติจะเป็นการกระทำความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรงหากผลของการกระทำเป็นเหตุให้ทางราชการเสียหายอย่างร้ายแรง ก็จะเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ยกเว้นมาตรา 82(9) ซึ่งมีบทร้ายแรงอยู่แล้วตามมาตรา 83 (9)

มาตรา 85 (8) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา 80 วรรคสอง และมาตรา 82(11) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา 83 (10) ที่มีกฎ ก.พ.กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

การกระทำโดยละเว้นการกระทำใด ๆ โดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา 80 วรรคสอง คือ ข้าราชการผู้ปฏิบัติราชการในต่างประเทศจะต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่ ก.พ.กำหนดด้วย ซึ่งขณะนี้ ก.พ.ยังมีได้กำหนดว่าการกระทำหรือไม่กระทำการใด ที่เป็นความผิดวินัย ซึ่งต้องรอการกำหนดจาก ก.พ.ต่อไป สำหรับการกระทำตามมาตรา 82(11) หรือการฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา 83(10) ก.พ.ยังมีได้กำหนดเช่นกัน

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

(๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘

(๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๔

มิให้นำคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ที่ ๓๘/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณในกระทรวง กรมฝ่ายพลเรือน

“ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน และข้าราชการอื่นในกระทรวง กรมฝ่ายพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทนั้น

“กระทรวง” หมายความว่า สำนักนายกรัฐมนตรีและทบวง

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการทบวง และหมายความรวมถึงนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวง

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและปลัดทบวง

“กรม” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม

“อธิบดี” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่ากรม

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและมีฐานะไม่ต่ำกว่ากรม

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ลักษณะ ๑

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน และให้เลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง และมีได้เป็นกรรมการโดยตำแหน่งอยู่แล้ว

มาตรา ๗ กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสามปี ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนดและยังมีกรรมการดังกล่าวเหลืออยู่อีกไม่น้อยกว่าสามคน ให้กรรมการที่เหลือปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

เมื่อตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนภายในกำหนดสามสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นกรรมการอีกก็ได้

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๘ ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐในด้านมาตรฐานค่าตอบแทน การบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล รวมถึงตลอดทั้งการวางแผนกำลังคนและด้านอื่น ๆ เพื่อให้ส่วนราชการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ

(๒) รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาปรับปรุงเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มค่าครองชีพ สวัสดิการ หรือประโยชน์เกื้อกูลอื่นสำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือนให้เหมาะสม

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือน เพื่อส่วนราชการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ

(๔) ให้ความเห็นชอบกรอบอัตรากำลังของส่วนราชการ

(๕) ออกกฎ ก.พ. และระเบียบเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมตลอดทั้งการให้คำแนะนำหรือวางแนวทางในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.พ. เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

(๖) ติความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ รวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติในกรณีที่เป็นปัญหา มติของ ก.พ. ตามข้อนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย

(๗) กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือนในกระทรวงและกรม เพื่อรักษาความเป็นธรรมและมาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล รวมทั้งตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ ให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานจากส่วนราชการ หรือให้ผู้แทนส่วนราชการ ข้าราชการหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงข้อเท็จจริง และให้มีอำนาจออกระเบียบให้กระทรวง และกรมรายงานเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือนที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ไปยัง ก.พ.

(๘) กำหนดนโยบายและออกระเบียบเกี่ยวกับทุนเล่าเรียนหลวงและทุนของรัฐบาล ให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือน ตลอดจนจัดสรรผู้รับทุนที่สำเร็จการศึกษาแล้วเข้ารับราชการในกระทรวงและกรมหรือหน่วยงานของรัฐ

(๙) ออกข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการจัดการการศึกษาและควบคุมดูแลและการให้ความช่วยเหลือบุคลากรภาครัฐ นักเรียนทุนเล่าเรียนหลวง นักเรียนทุนของรัฐบาล และนักเรียนทุนส่วนตัวที่อยู่ในความดูแลของ ก.พ. ตลอดจนการเก็บเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลจัดการการศึกษา ทั้งนี้ ให้ถือว่าเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลจัดการการศึกษาเป็นเงินรายรับของส่วนราชการที่เป็นสถานอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณประโยชน์ ตามความหมายในกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

(๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อรับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือน และการกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าตอบแทน รวมทั้งระดับตำแหน่งและประเภทตำแหน่งสำหรับคุณวุฒิดังกล่าว

(๑๑) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๒) พิจารณาจัดระบบทะเบียนประวัติและแก้ไขทะเบียนประวัติเกี่ยวกับวัน เดือน ปีเกิด และการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน

(๑๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

การออกกฎ ก.พ. ตาม (๕) ในกรณีที่เห็นสมควรให้สำนักงาน ก.พ. หรือกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของ ก.พ. ด้วย

มาตรา ๙ ในกรณีที่ ก.พ. มีมติว่ากระทรวง กรม หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติการโดยขัดหรือแย้งกับแนวทางตามที่กำหนด ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ ก.พ. แจ้งให้กระทรวง กรม หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติดังกล่าวดำเนินการแก้ไข ยกเลิก หรือยุติการดำเนินการดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนดในกรณีที่กระทรวง กรม หรือผู้มีหน้าที่ ปฏิบัติดังกล่าวไม่ดำเนินการตามมติ ก.พ. ภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่า ปลัดกระทรวง อธิบดี หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติดังกล่าวแล้วแต่กรณี กระทำผิดวินัย

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่งและการส่งลงโทษให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.พ. ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่ผู้ไม่ปฏิบัติตามมติ ก.พ. ตามวรรคหนึ่งเป็นรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ให้ ก.พ. รายงาน นายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ ก.พ. เห็นว่าการบริหารทรัพยากรบุคคลในเรื่องใดที่ข้าราชการ ฝ่ายพลเรือนทุกประเภทหรือบางประเภทควรมีมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์เดียวกัน ให้ ก.พ. จัดให้มีการประชุมเพื่อหารือร่วมกันระหว่างผู้แทน ก.พ. ผู้แทน ก.พ.ร. และผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคล ของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์กลาง การบริหารทรัพยากรบุคคลในเรื่องนั้นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ใช้บังคับมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์กลางดังกล่าวกับข้าราชการฝ่ายพลเรือนทุกประเภทหรือประเภทนั้น ๆ แล้วแต่กรณี

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคลของรัฐ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุม ก.พ. โดยอนุโลม เว้นแต่ กรณีตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง

มาตรา ๑๒ ก.พ. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญ เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. วิสามัญ” เพื่อทำการใด ๆ แทนได้

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญ รวมตลอดทั้งวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๓ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ก.พ.” โดยมีเลขาธิการ ก.พ. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงาน ก.พ. ขึ้นตรงต่อ นายกรัฐมนตรี

สำนักงาน ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.พ. และ ก.พ.ค. และดำเนินการตามที่ ก.พ. หรือ ก.พ.ค. มอบหมาย

(๒) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่กระทรวง กรม เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

(๓) พัฒนา ส่งเสริม วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ ระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือน

(๔) ติดตามและประเมินผลการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือน

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับแผนกำลังคนของข้าราชการพลเรือน

(๖) เป็นศูนย์กลางข้อมูลทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

(๗) จัดทำยุทธศาสตร์ ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือน

(๘) ส่งเสริม ประสานงาน เผยแพร่ ให้คำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ และการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตสำหรับทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

(๙) ดำเนินการเกี่ยวกับทุนเล่าเรียนหลวงและทุนของรัฐบาลตามนโยบายและระเบียบของ ก.พ. ตามมาตรา ๘ (๘)

(๑๐) ดำเนินการเกี่ยวกับการดูแลบุคลากรภาครัฐและนักเรียนทุนตามข้อบังคับหรือระเบียบของ ก.พ. ตามมาตรา ๘ (๙)

(๑๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการรับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือน และการกำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าตอบแทน รวมทั้งระดับตำแหน่งและประเภทตำแหน่งสำหรับคุณวุฒิดังกล่าว

(๑๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาทะเบียนประวัติและการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน

(๑๓) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลในราชการพลเรือนเสนอต่อ ก.พ. และคณะรัฐมนตรี

(๑๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่ คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือ ก.พ. มอบหมาย

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะอนุกรรมการสามัญ เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. สามัญ” เพื่อเป็นองค์กรบริหารทรัพยากรบุคคลในส่วนราชการต่าง ๆ ดังนี้

- (๑) คณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. กระทรวง” โดยออกนามกระทรวง
- (๒) คณะอนุกรรมการสามัญประจำกรม เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. กรม” โดยออกนามกรม
- (๓) คณะอนุกรรมการสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. จังหวัด” โดยออกนามจังหวัด
- (๔) คณะอนุกรรมการสามัญประจำส่วนราชการอื่นนอกจากส่วนราชการตาม (๑) (๒) และ (๓) การเรียกชื่อ องค์กรประกอบ และอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. ตาม (๔) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๕ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เป็นประธาน ปลัดกระทรวง เป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการในกระทรวงนั้น จำนวนไม่เกินสามคน

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงในกระทรวงนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว จำนวนไม่เกินห้าคน

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

มาตรา ๑๖ อ.ก.พ. กระทรวง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดนโยบาย ระบบ และระเบียบวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคลในกระทรวง ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๘ (๓)

(๒) พิจารณาการเกลี้ยอัตรากำลังระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ภายในกระทรวง

(๓) พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

มาตรา ๑๗ อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วยอธิบดี เป็นประธาน รองอธิบดีที่อธิบดีมอบหมาย หนึ่งคน เป็นรองประธาน และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการและด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการในกรมนั้น จำนวนไม่เกินสามคน

(๒) ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการในกรมนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว จำนวนไม่เกินหกคน

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

มาตรา ๑๘ อ.ก.พ. กรม มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดนโยบาย ระบบ และระเบียบวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคลในกรม ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๘ (๓) และนโยบายและระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลที่ อ.ก.พ. กระทรวงกำหนดตามมาตรา ๑๖ (๑)

(๒) พิจารณาการเกลี้ยอัตรากำลังระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ภายในกรม

(๓) พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

มาตรา ๑๙ อ.ก.พ. จังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายหนึ่งคน เป็นรองประธาน และอนุกรรมการ ซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และมีได้เป็นข้าราชการพลเรือนในจังหวัดนั้น จำนวนไม่เกินสามคน

(๒) ข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการ ซึ่งกระทรวงหรือกรมแต่งตั้งไปประจำจังหวัดนั้น และได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว จำนวนไม่เกินหกคน ซึ่งแต่ละคนต้องไม่สังกัดกระทรวงเดียวกัน

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

มาตรา ๒๐ อ.ก.พ. จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดแนวทางและวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคล ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๘ (๓)

(๒) พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๓) ปฏิบัติตามที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กรม มอบหมาย

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

มาตรา ๒๑ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาหรือการเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๗ (๑) และ (๒) และมาตรา ๑๕ (๑) และ (๒) วาระการดำรงตำแหน่ง และจำนวนขั้นต่ำของอนุกรรมการดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่กระทรวงใดมีเหตุพิเศษ ก.พ. จะอนุมัติให้มีแต่ อ.ก.พ. กระทรวง เพื่อทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม ก็ได้

ในกรณีส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวง แต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี ให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. กระทรวง เป็นอำนาจหน้าที่ของ อ.ก.พ. กรมด้วย แต่ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ให้มีรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นประธาน และอธิบดีเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง

ในกรณีสำนักงานรัฐมนตรี ให้ อ.ก.พ. กรมของสำนักงานปลัดกระทรวงทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรมของสำนักงานรัฐมนตรี

มาตรา ๒๓ ให้นำมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของ อ.ก.พ. วิสามัญ และ อ.ก.พ. สามัญ โดยอนุโลม

ลักษณะ ๒

คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.ค.” ประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคนซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามมาตรา ๒๖

กรรมการ ก.พ.ค. ต้องทำงานเต็มเวลา

ให้เลขาธิการ ก.พ. เป็นเลขานุการของ ก.พ.ค.

มาตรา ๒๕ ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ก.พ.ค. ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี

(๓) มีคุณสมบัติอื่นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คณะกรรมการข้าราชการครู คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือ คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ข) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการกฤษฎีกา

(ค) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์หรือ เทียบเท่า หรือตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น

(ง) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอัยการพิเศษประจำเขตหรือ เทียบเท่า

(จ) รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือเทียบเท่า ตามที่ ก.พ. กำหนด

(ฉ) เป็นหรือเคยเป็นผู้สอนวิชาในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในสถาบันอุดมศึกษา และ ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ แต่ในกรณีที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ต้องดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการคัดเลือกกรรมการ ก.พ.ค. ประกอบด้วยประธาน ศาลปกครองสูงสุด เป็นประธาน รองประธานศาลฎีกาที่ได้รับมอบหมายจากประธานศาลฎีกาหนึ่งคน กรรมการ ก.พ. ผู้ทรงคุณวุฒิหนึ่งคนซึ่งได้รับเลือกโดย ก.พ. และให้เลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการ และเลขานุการ

ให้คณะกรรมการคัดเลือกมีหน้าที่คัดเลือกบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ จำนวนเจ็ดคน

ให้ผู้ได้รับคัดเลือกตามวรรคสองประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ ก.พ.ค. แล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการ ก.พ.ค. ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการคัดเลือก กำหนด

มาตรา ๒๗ กรรมการ ก.พ.ค. ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นข้าราชการ
- (๒) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใด
- (๓) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๔) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ
- (๕) เป็นกรรมการในองค์กรกลางบริหารงานบุคคลในหน่วยงานของรัฐ
- (๖) ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอย่างอื่นหรือดำรงตำแหน่งหรือประกอบภารใด ๆ หรือเป็นกรรมการในหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน อันขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๘ ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการ ก.พ.ค. ผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๗ ผู้นั้นต้องลาออกจากการเป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามหรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพหรือการประกอบภารอันมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวต่อ เลขาธิการ ก.พ.ค. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคัดเลือก

ในกรณีที่ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการ ก.พ.ค. มิได้ลาออกหรือเลิกการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพหรือการประกอบภารดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นมิเคยได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการ ก.พ.ค. และให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการ ก.พ.ค. ขึ้นใหม่

มาตรา ๒๙ กรรมการ ก.พ.ค. มีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ให้กรรมการ ก.พ.ค. ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการ ก.พ.ค. ใหม่

มาตรา ๓๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการ ก.พ.ค. พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๗

(๕) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้จะมีการรอกการลงโทษ เว้นแต่เป็นการรอกการลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๖) ไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มเวลาอย่างสม่ำเสมอตามระเบียบของ ก.พ.ค.

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการ ก.พ.ค. เท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่า ก.พ.ค. ประกอบด้วยกรรมการ ก.พ.ค. เท่าที่เหลืออยู่ เว้นแต่มีกรรมการ ก.พ.ค. เหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีที่กรรมการ ก.พ.ค. พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะกรรมการคัดเลือกดำเนินการคัดเลือกกรรมการ ก.พ.ค. แทนกรรมการ ก.พ.ค. ซึ่งพ้นจากตำแหน่งโดยเร็ว

มาตรา ๓๑ ก.พ.ค. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อ ก.พ. หรือองค์กรกลางบริหารงานบุคคลอื่น เพื่อให้ ก.พ. หรือองค์กรกลางบริหารงานบุคคลอื่น ดำเนินการจัดให้มีหรือปรับปรุงนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

(๒) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๑๔

(๓) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๓

(๔) พิจารณาเรื่องการคุ้มครองระบบคุณธรรมตามมาตรา ๑๒๖

(๕) ออกกฎ ก.พ.ค. ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.พ.ค. เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

(๖) แต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่ ก.พ.ค. กำหนด เพื่อเป็นกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์หรือเป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์

มาตรา ๓๒ ให้กรรมการ ก.พ.ค. กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ และกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ได้รับเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา และให้มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

มาตรา ๓๓ การประชุมของคณะกรรมการ ก.พ.ค. กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ และกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนด

ลักษณะ ๓

บททั่วไป

มาตรา ๓๔ การจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนต้องเป็นไปเพื่อผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ และความคุ้มค่า โดยให้ข้าราชการปฏิบัติราชการอย่างมีคุณภาพ คุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

มาตรา ๓๕ ข้าราชการพลเรือนมี ๒ ประเภท คือ

(๑) ข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการโดยได้รับบรรจุแต่งตั้งตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ

(๒) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการโดยได้รับบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในพระองค์พระมหากษัตริย์ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๖ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนต้องมีคุณสมบัติทั่วไป และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติทั่วไป

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี

(๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

(๓) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

(๔) เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม

(๕) เป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๙) เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก หรือปลดออก เพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

(๑๐) เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น

(๑๑) เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ หรือเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ

ผู้ที่เข้ามารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตาม ข. (๔) (๖) (๗) (๘) (๙)

(๑๐) หรือ (๑๑) ก.พ. อาจพิจารณาขเว้นให้เข้ารับราชการได้ แต่ถ้าเป็นกรณีมีลักษณะต้องห้ามตาม (๘)

หรือ (๙) ผู้นั้นต้องออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสองปีแล้ว และในกรณีมีลักษณะต้องห้าม

ตาม (๑๐) ผู้นั้นต้องออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว และต้องมีใช่เป็นกรณีออกจากงาน

หรือออกจากราชการเพราะทุจริตต่อหน้าที่ มติของ ก.พ. ในการยกเว้นดังกล่าวต้องได้คะแนนเสียง

ไม่น้อยกว่าสี่ในห้าของจำนวนกรรมการที่มาประชุม การลงมติให้กระทำโดยลับ

การขอยกเว้นตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

ในกรณีตามวรรคสอง ก.พ. จะยกเว้นให้เป็นการเฉพาะราย หรือจะประกาศยกเว้นให้เป็นการทั่วไปก็ได้

มาตรา ๓๗ การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้ข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๘ ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ ตำแหน่งในบางท้องที่ ตำแหน่งในบางสายงาน หรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ในการเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการตามวรรคสอง ให้ ก.พ. เสนอแนะ สำหรับข้าราชการประเภทอื่นในคราวเดียวกันด้วย

มาตรา ๓๙ วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามระเบียบ วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๔๐ เครื่องแบบของข้าราชการพลเรือนและระเบียบการแต่งเครื่องแบบให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๔๑ บำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ลักษณะ ๔

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

หมวด ๑

การจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญ

มาตรา ๔๒ การจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คำนึงถึงระบบคุณธรรมดังต่อไปนี้

(๑) การรับบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถของบุคคล ความเสมอภาค ความเป็นธรรม และประโยชน์ของทางราชการ

(๒) การบริหารทรัพยากรบุคคล ต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพขององค์กรและลักษณะของงาน โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

(๓) การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง และการให้ประโยชน์อื่นแก่ข้าราชการ ต้องเป็นไปอย่างเป็นธรรมโดยพิจารณาจากผลงาน ศักยภาพ และความประพฤติ และจะนำความคิดเห็นทางการเมืองหรือสังกัดพรรคการเมืองมาประกอบการพิจารณามีได้

(๔) การดำเนินการทางวินัย ต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

(๕) การบริหารทรัพยากรบุคคลต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง

มาตรา ๔๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและความต่อเนื่องในการจัดทำบริการสาธารณะ และต้องไม่มีวัตถุประสงค์ทางการเมือง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรวมกลุ่มตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

หมวด ๒

การกำหนดตำแหน่ง และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

มาตรา ๔๔ นอกจากตำแหน่งที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแล้ว อ.ก.พ. กระทรวงอาจกำหนดตำแหน่งที่มีชื่ออย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน และแจ้งให้ ก.พ. ทราบด้วย

มาตรา ๔๕ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ๔ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งประเภทบริหาร ได้แก่ ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการและรองหัวหน้าส่วนราชการ ระดับกระทรวง กรม และตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทบริหาร

(๒) ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ได้แก่ ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าระดับกรม และตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ

(๓) ตำแหน่งประเภทวิชาการ ได้แก่ ตำแหน่งที่จำเป็นต้องใช้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา ตามที่ ก.พ. กำหนดเพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ของตำแหน่งนั้น

(๔) ตำแหน่งประเภททั่วไป ได้แก่ ตำแหน่งที่ไม่ใช่ตำแหน่งประเภทบริหาร ตำแหน่งประเภทอำนวยการ และตำแหน่งประเภทวิชาการ ทั้งนี้ ตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๔๖ ระดับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ มีดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งประเภทบริหาร มีระดับดังต่อไปนี้

(ก) ระดับต้น

(ข) ระดับสูง

(๒) ตำแหน่งประเภทอำนวยการ มีระดับดังต่อไปนี้

(ก) ระดับต้น

(ข) ระดับสูง

(๓) ตำแหน่งประเภทวิชาการ มีระดับดังต่อไปนี้

(ก) ระดับปฏิบัติการ

(ข) ระดับชำนาญการ

(ค) ระดับชำนาญการพิเศษ

(ง) ระดับเชี่ยวชาญ

(จ) ระดับทรงคุณวุฒิ

(๔) ตำแหน่งประเภททั่วไป มีระดับดังต่อไปนี้

(ก) ระดับปฏิบัติงาน

(ข) ระดับชำนาญงาน

(ค) ระดับอาวุโส

(ง) ระดับทักษะพิเศษ

การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๔๗ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญจะมีในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด และเป็นตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด ให้เป็นไปตามที่ อ.ก.พ. กระทรวงกำหนด โดยต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความไม่ซ้ำซ้อนและประหยัดเป็นหลัก ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด และต้องเป็นไปตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๔๘

มาตรา ๔๘ ให้ ก.พ. จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง โดยจำแนกตำแหน่งเป็นประเภทและสายงานตามลักษณะงาน และจัดตำแหน่งในประเภทเดียวกันและสายงานเดียวกันที่คุณภาพของ

งานเท่ากัน โดยประมาณเป็นระดับเดียวกัน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงาน

ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งให้ระบุชื่อตำแหน่งในสายงาน หน้าที่ความรับผิดชอบหลักและคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งไว้ด้วย

มาตรา ๔๕ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินตำแหน่งใดบังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในฐานะใดให้เป็นไปตามที่ผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจตั้งบรรจุตามมาตรา ๕๗ กำหนด โดยทำเป็นหนังสือตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๐ ให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งในแต่ละประเภทตามที่กำหนดไว้ในบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญท้ายพระราชบัญญัตินี้

ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด จะได้รับเงินเดือนเท่าใดตามบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ข้าราชการพลเรือนสามัญอาจได้รับเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญท้ายพระราชบัญญัตินี้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด จะได้รับเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญท้ายพระราชบัญญัตินี้ในอัตราใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

เงินประจำตำแหน่งตามมาตรานี้ ไม่ถือเป็นเงินเดือนเพื่อเป็นเกณฑ์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๕๑ คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาปรับเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงหรือเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญให้เหมาะสมยิ่งขึ้นตามความจำเป็นก็ได้ โดยหากเป็นการปรับเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูง หรือเงินประจำตำแหน่งเพิ่มไม่เกินร้อยละสิบของเงินเดือน หรือเงินประจำตำแหน่งที่ใช้บังคับอยู่ ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้ถือว่าเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูง และเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เป็นเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูง และเงินประจำตำแหน่งท้ายพระราชบัญญัตินี้

เมื่อมีการปรับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง การปรับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้รับอยู่เดิมเข้าสู่อัตราในบัญชีที่ได้รับการปรับใหม่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๓

การสรรหา การบรรจุ และการแต่งตั้ง

มาตรา ๕๒ การสรรหาเพื่อให้ได้บุคคลมาบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรมและคำนึงถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลดังกล่าว ตลอดจนประโยชน์ของทางราชการ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในหมวดนี้

มาตรา ๕๓ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนั้น โดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

การสอบแข่งขัน การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ และรายละเอียดเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕

มาตรา ๕๔ ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้าม หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งหรือได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๖๒ ด้วย

สำหรับผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ ข. (๑) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้แต่จะมีสิทธิได้รับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญที่สอบแข่งขันได้ต่อเมื่อพ้นจากการเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่มีเหตุพิเศษ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๓ อาจคัดเลือกบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งโดยไม่ต้องดำเนินการสอบแข่งขันตามมาตรา ๕๓ ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๖ กระทรวงหรือกรมใดมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง จะบรรจุบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และความชำนาญงานสูง เข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ หรือทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๗ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖ ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้ เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม รองหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี เสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมดังกล่าวเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๔) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ข้าราชการ ข้าราชการพิเศษ และเชี่ยวชาญ และประเภททั่วไปในสำนักงานรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรี เจ้าสังกัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๕) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ให้ปลัดกระทรวง ผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๖) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งเมื่อได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้นในส่วนราชการระดับกรมที่หัวหน้าส่วนราชการอยู่ใน บังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๗) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ให้รัฐมนตรี เจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้รัฐมนตรี เจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๘) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ ให้ปลัดกระทรวง หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๙) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ และ ตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษ ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง เมื่อได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษในส่วนราชการระดับกรม ที่หัวหน้าส่วนราชการอยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑๐) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ตำแหน่งประเภททั่วไประดับปฏิบัติงาน ชำนาญงาน และอาวุโส ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑๑) การบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ และการย้ายตามมาตรา ๖๓ ให้ดำรงตำแหน่งตาม (๕) ซึ่งไม่ใช่ตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษ และตำแหน่งตาม (๑๐) ในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ในการเสนอเพื่อแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่ง ให้รายงานความสมควรพร้อมทั้งเหตุผล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดไปด้วย

มาตรา ๕๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารผู้ใดปฏิบัติหน้าที่เดียวติดต่อกันเป็นเวลาครบสี่ปี ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการให้มีการสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้าย หรือโอนไปปฏิบัติหน้าที่อื่น เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการจะขออนุมัติคณะรัฐมนตรีให้คงอยู่ปฏิบัติหน้าที่เดิมต่อไปเป็นเวลาไม่เกินสองปีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งไม่ให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดว่าเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะงานเฉพาะอย่าง

มาตรา ๕๙ ผู้ได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๕ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและให้ได้รับการพัฒนาเพื่อให้รู้ระเบียบแบบแผนของทางราชการและเป็นข้าราชการที่ดีตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามวรรคหนึ่งผู้ใดมีผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป ถ้าผู้นั้นมีผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ไม่ว่าจะครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้วหรือไม่ก็ตาม

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคสอง ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือการรับเงินเดือนหรือ

ผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างผู้นั้นอยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการผู้ใดมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย และถ้าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องออกจากราชการตามวรรคสอง ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามวรรคสองไปก่อน

ความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ให้ใช้บังคับกับข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งโอนมาตามมาตรา ๖๔ ในระหว่างที่ยังทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการผู้ใด ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๑ และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๕๕ หรือตามมาตราอื่น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตราอื่นนั้น แล้วแต่กรณี มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่ง เป็นให้ออกจากราชการตามมาตรา ๕๕ หรือตามมาตราอื่นนั้นได้

มาตรา ๖๑ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งในสายงานที่ไม่มีกำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง จะกระทำมิได้

มาตรา ๖๒ ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใดต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.พ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ ที่มีคุณสมบัติต่างไปจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็ได้

ในกรณีที่ ก.พ. กำหนดให้ปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือคุณวุฒิใดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือคุณวุฒิที่ ก.พ. รับรอง

มาตรา ๖๓ การย้าย การโอน หรือการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในหรือต่างกระทรวงหรือกรม แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญจากกระทรวงหรือกรมหนึ่ง ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างประเทศสังกัดอีกกระทรวงหรือกรมหนึ่ง เป็นการชั่วคราวตามระยะเวลาที่กำหนด ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การย้ายหรือการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิม จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น

การบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้ออกจากราชการไปเนื่องจากถูกสั่งให้ออกจากราชการ เพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ให้ไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการ หรือออกจากราชการไปที่มีใช่เป็นการออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ กลับเข้ารับราชการในกระทรวงหรือกรม ตลอดจนจะสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด และให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยการ บำเหน็จบำนาญข้าราชการ ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้ออกจากราชการไป เนื่องจากถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือได้รับอนุมัติจาก คณะรัฐมนตรีให้ไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญ เหมือนเต็มเวลาราชการ เมื่อได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการให้มีสิทธินับวันรับราชการก่อนถูกสั่ง ให้ออกจากราชการรวมกับวันรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือวันที่ได้ ปฏิบัติงานใด ๆ ตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี และวันรับราชการเมื่อได้รับบรรจุ กลับเข้ารับราชการเป็นเวลาราชการติดต่อกันเสมือนว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกสั่งให้ออกจากราชการ สำหรับผู้ซึ่งออกจากราชการไปที่มีใช่เป็นการออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการตามวรรคสี่ ให้มีสิทธินับเวลาราชการก่อนออกจากราชการ เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๔ การโอนพนักงานส่วนท้องถิ่น การโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามพระราชบัญญัตินี้และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง และการโอนเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ ก.พ. กำหนด มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตลอดจนจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด และให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้ที่โอนมารับราชการ ตามวรรคหนึ่ง เป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖๕ พนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งไม่ใช่ออกจากงานในระหว่างทดลองปฏิบัติงานหรือ ข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือข้าราชการซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ผู้ใด ออกจากงานหรือออกจากราชการไปแล้ว ถ้าสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและ ทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจตั้งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ประเภทใด สายงานใด ระดับใด และให้ได้รับเงินเดือนเท่าใดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ ก.พ. กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้เข้ารับราชการ ตามวรรคหนึ่งในขณะที่เป็นข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเวลาราชการของข้าราชการ พลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๖๒ แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจตั้งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แต่งตั้งผู้นั้นให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือ ตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันโดยพลัน แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการใด ที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือ มีสิทธิจะได้รับอยู่ก่อนได้รับคำสั่งให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกัน และระดับเดียวกัน

การรับเงินเดือน สิทธิและประโยชน์ของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือ ตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ ก.พ. กำหนด

ในกรณีที่ไม่สามารถแต่งตั้งให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกัน และระดับเดียวกันตามวรรคหนึ่งได้ ไม่ว่าด้วยเหตุใดให้ ก.พ. พิจารณาเป็นการเฉพาะราย

มาตรา ๖๗ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕ หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปหรือมีลักษณะต้องห้ามโดยไม่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๓๖ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๖๒ อยู่ก่อนก็ดี มีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหานั้นก็ดี ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้วให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ และเป็นกรณีที่มีได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๓ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรรักษาการในตำแหน่งนั้นได้

ผู้รักษาการในตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาการนั้น ในกรณีที่มีกฎหมายอื่น กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติของคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการตามกฎหมายหรือคำสั่งผู้บังคับบัญชา แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เป็นกรรมการ หรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ก็ให้ผู้รักษาการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างนั้นในระหว่างที่รักษาการในตำแหน่งแล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๓ มีอำนาจสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ประจำส่วนราชการเป็นการชั่วคราวโดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๓ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญพ้นจากตำแหน่งหน้าที่และขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิม

โดยให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนโดยมีระยะเวลาตามที่ ก.พ. กำหนดได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้พ้นจากตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่หมดความจำเป็นหรือครบกำหนดระยะเวลาการให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจตั้งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ตั้งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นพ้นจากการรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดสั่งให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้เป็นหน้าที่ของ ก.พ. โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีในการสั่งการตามสมควรเพื่อเยียวยาและแก้ไขหรือดำเนินการตามที่เห็นสมควรได้

หมวด ๔

การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและ เสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ

มาตรา ๑๒ ให้ส่วนราชการมีหน้าที่ดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนสามัญมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิต มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ในกรณีที่เห็นสมควร และเพื่อการประหยัด สำนักงาน ก.พ. จะจัดให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจแทนส่วนราชการตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๑๓ ผู้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตนต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างมีคุณธรรมและเที่ยงธรรมและเสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาดำรงตนเป็นข้าราชการที่ดี

มาตรา ๑๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประพฤติตนอยู่ในจรรยาและระเบียบวินัย และปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ตามควรแก่กรณีตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. และจะให้บำเหน็จความชอบอย่างอื่น ซึ่งอาจเป็นคำชมเชย เครื่องเชิดชูเกียรติ หรือรางวัลด้วยก็ได้

มาตรา ๑๕ การให้ข้าราชการพลเรือนสามัญไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ฝึกงาน หรือ ปฏิบัติการวิจัยในประเทศหรือต่างประเทศ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๖ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง และเลื่อนเงินเดือน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ผลการประเมินตามวรรคหนึ่งให้นำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและเพิ่มพูนประสิทธิภาพ การปฏิบัติราชการด้วย

มาตรา ๑๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ หรือให้ได้รับสิทธิประโยชน์อื่นตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๕

การรักษาจรรยาข้าราชการ

มาตรา ๑๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาจรรยาข้าราชการตามที่ส่วนราชการกำหนดไว้ โดยมุ่งประสงค์ให้เป็นข้าราชการที่ดี มีเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นข้าราชการ โดยเฉพาะในเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) การขี้ดมันและยื่นหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง
- (๒) ความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบ
- (๓) การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
- (๔) การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลื้อกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม
- (๕) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ให้ส่วนราชการกำหนดข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของงานในส่วนราชการนั้นตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพ

ในการกำหนดข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการตามวรรคสอง ให้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการและประกาศให้ประชาชนทราบด้วย

มาตรา ๑๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการอันมิใช่เป็นความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาตักเตือน นำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้งเลื่อนเงินเดือน หรือสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นได้รับการพัฒนา

หมวด ๖

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๘๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ปฏิบัติราชการในต่างประเทศนอกจากต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้แล้ว ต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ด้วย

มาตรา ๘๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา ๘๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม

(๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

(๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ

(๔) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการจะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที

เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

(๕) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

(๖) ต้องรักษาความลับของทางราชการ

(๗) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีและต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

(๘) ต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

(๙) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและในการปฏิบัติกรอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน กับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย

(๑๐) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย

(๑๑) กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๘๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

(๒) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

(๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

(๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

(๕) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

(๖) ต้องไม่เป็นการกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

- (๓) ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดจี หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ
- (๔) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.
- (๕) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดจี หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ
- (๑๐) ไม่กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๘๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดวินัย

มาตรา ๘๕ การกระทำความผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

(๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๕) ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดจี ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

(๖) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๘) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง และมาตรา ๘๒ (๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ (๑๐) ที่มีกฎ ก.พ. กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๖ กฎ ก.พ. ตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง มาตรา ๘๒ (๑๑) มาตรา ๘๓ (๘) และ (๑๐) และมาตรา ๘๕ (๘) ให้ใช้สำหรับการกระทำที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่กฎ ก.พ. ดังกล่าวใช้บังคับ

มาตรา ๘๗ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๘๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย จะต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่ มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดเงินเดือน
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

มาตรา ๘๙ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำเป็นคำสั่ง ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษ ให้เหมาะสมกับความผิดและต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ โดยในคำสั่งลงโทษ ให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดและตามมาตราใด

หมวด ๗

การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๙๐ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด กระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยเร็วด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

ผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ ตามวรรคหนึ่ง หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ตามหมวดนี้ ผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาระดับต่ำลงไปปฏิบัติแทนตาม หลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนดก็ได้

มาตรา ๕๑ เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๕๐ หรือความดังกล่าวปรากฏต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ รับผิดชอบการ หรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย หรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ยุติเรื่องได้

ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยมิ พยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๕๑ ปรากฏว่ากรณีมีมูล ถ้าความผิดนั้นมิใช่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแล้วผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษตามควร แก่กรณีโดยไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหา ไม่ได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวสั่งยุติเรื่อง

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๕๑ ปรากฏว่ากรณีมีมูล อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ให้รายงานผล การสอบสวนและความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗

ถ้าผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิด ตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่อง แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้ดำเนินการ ต่อไปตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรา ๕๗ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๔ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสำหรับกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งต่างกัน หรือต่างกรมหรือต่างกระทรวงกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกันให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมเดียวกัน ที่อธิบดีหรือปลัดกระทรวงถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกับผู้อยู่ได้บังคับบัญชา ให้ปลัดกระทรวงหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง แล้วแต่กรณี เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญต่างกรมในกระทรวงเดียวกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน ให้ปลัดกระทรวงเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณีที่ ปลัดกระทรวงถูกกล่าวหาพร้อมด้วย ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๓) สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญต่างกระทรวงกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงร่วมด้วย ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๔) สำหรับกรณีอื่น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๕๕ หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่เป็นการผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. จะดำเนินการทางวินัย โดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้

มาตรา ๕๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนตามควรแก่กรณี ให้เหมาะสมกับความผิด

ในกรณีมีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามมาตรานี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ได้บังคับบัญชาในสถานโทษและอัตราโทษใดได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๕๗ ภายใต้บังคับวรรคสอง ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๔ เห็นว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจตั้งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ แล้วแต่กรณี พิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. ดังกล่าวมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจตั้งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ตั้งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจตั้งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ไม่ใช่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๔ หรือมาตรานี้ ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๕๗ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๔ หรือมาตรานี้ได้

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออก ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

มาตรา ๕๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน ต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ อันเป็นประโยชน์ และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการ ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษได้

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดอยู่ในฐานะที่อาจจะถูกกล่าวหาว่าร่วมกระทำผิดวินัยกับ ข้าราชการอื่น ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำต่อบุคคลหรือคณะบุคคลตามความในวรรคหนึ่ง เกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยที่ได้กระทำมา จนเป็นเหตุให้มีการสอบสวนพิจารณาทางวินัยแก่ ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิด ผู้บังคับบัญชาอาจใช้ดุลพินิจกับผู้นั้นไว้เป็นพยานหรือพิจารณาลดโทษ ทางวินัยตามควรแก่กรณีได้

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง อันเป็นเท็จให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

หลักเกณฑ์และวิธีการการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการคุ้มครองพยานตามวรรคสี่ จะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงาน ก.พ. หรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะดำเนินการย้าย โอน หรือดำเนินการอื่นใด โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาของข้าราชการผู้นั้น และไม่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนหรือกระบวนการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา ๕๕ ให้กรรมการสอบสวนตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวนและโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วยคือ

(๑) เรียกให้กระทรวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือห้างหุ้นส่วน บริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๑๐๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา อันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว โดยมีสาเหตุตาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา และดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ต้องดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

ในกรณีตามวรรคหนึ่งถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้งดโทษ

มาตรา ๑๐๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่

เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวน หรือพิจารณา หรือผลแห่งคดีได้

ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับ จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้มีอำนาจ ดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่น ในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันหรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้น ต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนแล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา และแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๕๗ ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีไว้เป็นการลงโทษเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตลอดระยะเวลาที่ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของ ผู้นั้นผู้ถูกสั่งพักราชการ และผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบ ว่าด้วยการนั้น

การสั่งพักราชการให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนหรือพิจารณา เว้นแต่ผู้ถูกสั่งพักราชการ ผู้ใดได้ร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๒ และผู้มีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์เห็นว่าสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้า ปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้นเนื่องจากพฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งพักราชการ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือ เนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จและผู้ถูกสั่ง พักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น

ให้นำความในวรรคหกมาใช้บังคับกับกรณีดังกล่าวให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้กลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการ และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนหรือพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๒ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการโดยเฉพาะ ในกรณีเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามพระราชบัญญัตินี้จะลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือลงทัณฑ์หรือลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการนั้นอย่างใดอย่างหนึ่งตามควรแก่กรณีและพฤติการณ์ก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะได้ลงทัณฑ์หรือลงโทษตามกฎหมายดังกล่าวแล้วหรือไม่ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๓ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการโดยเฉพาะ หรือสั่งยุติเรื่อง หรืองดโทษแล้ว ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา เว้นแต่เป็นกรณีดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการต่างกระทรวงกัน หรือกรณีดำเนินการทางวินัยตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง ตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง ให้รายงาน ก.พ. ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวงหรือ ก.พ. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม หากมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ อ.ก.พ. กระทรวงหรือ ก.พ. มีมติ

ในกรณีตามวรรคสองและในการดำเนินการตามมาตรา ๑๐๔ ให้ ก.พ. มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๕๕

มาตรา ๑๐๔ ในการดำเนินการของ อ.ก.พ. กระทรวงตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๐๓ วรรคสอง หากผู้แทน ก.พ. ซึ่งเป็นกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวงดังกล่าวเห็นว่าการดำเนินการของผู้บังคับบัญชาหรือมติ อ.ก.พ. กระทรวง เป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือปฏิบัติไม่เหมาะสม ให้รายงาน ก.พ. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป และเมื่อ ก.พ. มีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ ก.พ. มีมติ ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้ถูกลงโทษ

ได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาต่อ ก.พ.ค. ในกรณีเช่นนี้ให้ ก.พ. แจ่มคดีต่อ ก.พ.ค. เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

มาตรา ๑๐๕ เมื่อมีกรณีเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ให้ผู้สั่งมีคำสั่งใหม่ และในคำสั่งดังกล่าวให้สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิม พร้อมทั้งระบุวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งโอนมาตามมาตรา ๖๔ ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้รับโอนดำเนินการทางวินัยตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือพิจารณา หรือสอบสวนของผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอนก็ให้สืบสวนหรือพิจารณา หรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้รับโอนดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ทั้งนี้ในการสั่งลงโทษทางวินัยให้พิจารณาตามความผิดและลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการที่โอนมานั้น แล้วแต่กรณี

หมวด ๘

การออกจากราชการ

มาตรา ๑๐๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๓) ลาออกจากราชการและได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๑๐๕
- (๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๕๕ มาตรา ๖๗ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๑๐ หรือมาตรา ๑๑๑ หรือ
- (๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๐๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณ และทางราชการมีความจำเป็นที่จะให้รับราชการต่อไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในทางวิชาการหรือหน้าที่

ที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัว ในตำแหน่งตามมาตรา ๔๖ (๓) (ง) หรือ (จ) หรือ (๔) (ค) หรือ (ง) จะได้รับราชการต่อไปอีกไม่เกินสิบปีก็ได้ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่งโดยยื่นล่วงหน้าก่อนวันขอลาออกไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เป็นผู้พิจารณาก่อนวันขอลาออก

ในกรณีที่ผู้ประสงค์จะลาออกยื่นหนังสือขอลาออกล่วงหน้าน้อยกว่าสามสิบวัน และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่ามีเหตุผลและความจำเป็นจะอนุญาตให้ลาออกตามวันที่ขอลาออกก็ได้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการจะยับยั้งการลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันขอลาออกก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นถ้าผู้ขอลาออกมิได้ถอนใบลาออกก่อนครบกำหนดระยะเวลาการยับยั้งให้ถือว่าการลาออกนั้นมีผลเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่ได้ยับยั้งไว้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มิได้ยับยั้งตามวรรคสามให้การลาออกนั้นมีผลตั้งแต่วันขอลาออก

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ตำแหน่งทางการเมือง หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนด หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง และให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการลาออก การพิจารณาอนุญาตให้ลาออกและการยับยั้งการลาออกจากราชการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๑๐ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสุดแสนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ
- (๒) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ

(๓) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๖ ก. (๑) หรือ (๓) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ ข. (๑) (๓) (๖) หรือ (๗)

(๔) เมื่อทางราชการเลิกหรือยุบหน่วยงานหรือตำแหน่งที่ข้าราชการพลเรือนสามัญปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงอยู่ สำหรับผู้ที่ออกจากราชการในกรณีนี้ให้ได้รับเงินชดเชยตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนดด้วย

(๕) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ

(๖) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

(๗) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกสอบสวนว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๕๓ และผลการสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

(๘) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษหรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาลซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

การสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๕๗ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการสั่งให้ออกจากราชการตามกรณี (๓) เฉพาะมาตรา ๓๖ ก. (๓) กรณี (๖) และกรณี (๗) โดยอนุโลม

เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการตามมาตรานี้แล้ว ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี และให้นำมาตรา ๑๐๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๑ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นอยู่ก่อนไปรับราชการทหาร ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ

ตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกตามวรรคหนึ่งเป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นนั้นได้

มาตรา ๑๑๒ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ไม่ใช่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๑๐ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๑๑๐ ได้

มาตรา ๑๑๓ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการ เว้นแต่จะออกจากราชการเพราะความตายให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

หมวด ๕

การอุทธรณ์

มาตรา ๑๑๔ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

มาตรา ๑๑๕ ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ก.พ.ค. จะพิจารณาวินิจฉัยเองหรือจะตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

มาตรา ๑๑๖ เมื่อ ก.พ.ค. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการจงใจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีขอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น

มาตรา ๑๑๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ ก.พ.ค. และกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งส่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการอันเป็นเหตุให้มีการอุทธรณ์ ส่งสำนวนการสอบสวนและการลงโทษให้ ก.พ.ค. ภายในเวลาที่กำหนด

(๒) สั่งให้กระทรวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐรวมตลอดทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมหรือส่งตัวข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดมาให้ถ้อยคำ ในการนี้จะกำหนดระยะเวลาในการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมไว้ด้วยก็ได้

(๓) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของกระทรวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้อง มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๔) เข้าไปในอาคาร หรือสถานที่ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.พ.ค. ทั้งนี้ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น

(๕) สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม

มาตรา ๑๑๘ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๑๔ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ เว้นแต่มีเหตุขัดข้องที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกซึ่งไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน และให้บันทึกเหตุขัดข้องให้ปรากฏไว้ด้วย

มาตรา ๑๑๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งโอนมาตามมาตรา ๖๔ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษทางวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ และผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการที่โอนมาแต่ยังไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายดังกล่าว ก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๑๔ ได้ แต่ถ้าผู้นั้นได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการที่โอนมาไว้แล้ว

และในวันที่ผู้นั้นได้ออมาบรรจเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ยังไม่แล้วเสร็จ ก็ให้ส่งเรื่องให้ ก.พ.ค. เป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์

มาตรา ๑๒๐ ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ ก.พ.ค. มีอำนาจไม่รับอุทธรณ์ ยกอุทธรณ์ หรือมีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่งลงโทษ และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้อุทธรณ์ หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนด

การวินิจฉัยให้แก้ไขหรือให้ดำเนินการอื่นตามวรรคหนึ่ง ก.พ.ค. จะให้เพิ่มโทษไม่ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับแจ้งจาก ก.พ. ตามมาตรา ๑๐๔ ว่าสมควรเพิ่มโทษ ในกรณีเช่นนั้น ก.พ.ค. มีอำนาจวินิจฉัยให้เพิ่มโทษได้

มาตรา ๑๒๑ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์อาจถูกคัดค้านได้

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือการถูกสั่งให้ออกจากราชการ
- (๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือการถูกสั่งให้ออกจากราชการ
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์
- (๔) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการ
- (๕) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยหรือการสั่งให้ออกจากราชการ ที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(๖) มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางการสมรสกับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์

กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ซึ่งมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งต่อประธาน ก.พ.ค. และถอนตัวจากการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

การยื่นคำคัดค้าน และการพิจารณาคัดค้าน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

หมวด ๑๐

การร้องทุกข์

มาตรา ๑๒๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม้อาจอุทธรณ์ตามหมวด ๙ การอุทธรณ์ ได้ ผู้นั้น มีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๑๒๓ การร้องทุกข์ที่เกิดจากผู้บังคับบัญชา ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชา
ชั้นเหนือขึ้นไป ตามลำดับ

การร้องทุกข์ที่เกิดจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบ
การปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือ
นายกรัฐมนตรี ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค.

เมื่อ ก.พ.ค. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ประการใดแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม
ที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี
ปลัดกระทรวง รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัย
ของ ก.พ.ค.

การร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไป
ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

มาตรา ๑๒๔ ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้ ก.พ.ค. มีอำนาจไม่รับเรื่องร้องทุกข์
ยกคำร้องทุกข์ หรือมีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่ง และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกข์
หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนด

ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ก.พ.ค. จะพิจารณาวินิจฉัยเอง หรือจะตั้งกรรมการ
ก.พ.ค. คนหนึ่ง หรือจะตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย
เรื่องร้องทุกข์ก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค. และในการปฏิบัติหน้าที่ตาม
พระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มี
อำนาจตามมาตรา ๑๑๗ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๕ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์อาจถูกคัดค้านได้

(๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจ หรือเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของ
ผู้บังคับบัญชาดังกล่าว

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องทุกข์

(๔) มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางความสัมพันธ์กับบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓)
อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์

กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ซึ่งมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งต่อประธาน ก.พ.ค. และถอนตัวจากการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์

การยื่นคำคัดค้าน และการพิจารณาคำคัดค้าน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

หมวด ๑๑

การคุ้มครองระบบคุณธรรม

มาตรา ๑๒๖ ในกรณีที่ ก.พ.ค. เห็นว่ากฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใดที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ และมุ่งหมายให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่สอดคล้องกับระบบคุณธรรมตามมาตรา ๔๒ ให้ ก.พ.ค. แจ้งให้หน่วยงานหรือผู้ออกกฎ ระเบียบ หรือคำสั่งดังกล่าวทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไข หรือยกเลิกตามควรแก่กรณี

ลักษณะ ๕

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

มาตรา ๑๒๗ การแต่งตั้งและการให้ข้าราชการพลเรือนในพระองค์พ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามพระราชอัชฌาศัย

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลจะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง การบรรจุ การแต่งตั้ง การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ การรักษาจรรยา การรักษาวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ และการอื่นตามที่จำเป็นของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบต่อพระราชอำนาจตามวรรคหนึ่ง

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคสองจะกำหนดให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมด หรือบางส่วน มาใช้บังคับหรือจะกำหนดให้แตกต่างจากที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๒๘ ให้ ก.พ. อ.ก.พ. วิสามัญ และ อ.ก.พ. สามัญ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ

แต่งตั้ง ก.พ. หรือจนกว่าจะได้แต่งตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญ หรืออนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินการแต่งตั้ง ก.พ. ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๘ ในระหว่างที่ยังมิได้ดำเนินการให้มี ก.พ.ค. ให้ ก.พ. ทำหน้าที่ ก.พ.ค. ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ก.พ.ค. ตามพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินการแต่งตั้ง ก.พ.ค. ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี ต่อไป

มาตรา ๑๓๑ ในระหว่างที่ ก.พ. ยังมิได้จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามมาตรา ๔๘ บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ยังไม่ใช้บังคับ โดยให้นำบทบัญญัติในลักษณะ ๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตลอดจนบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนและบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการพลเรือนท้ายพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญและข้าราชการพลเรือนในพระองค์ไปพลางก่อนจนกว่า ก.พ. จะจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งเสร็จ และจัดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญของทุกส่วนราชการ เข้าประเภทตำแหน่ง สายงาน และระดับตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง และประกาศให้ทราบ จึงให้นำบทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ก.พ. ประกาศเป็นต้นไป และให้ผู้บังคับบัญชา สั่งแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ. ประกาศ

ในการจัดตำแหน่งและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง หากมีเหตุผลและความจำเป็น ก.พ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญผู้มีคุณสมบัติต่างไปจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะตัวได้

ให้ ก.พ. ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๒ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือออกกฎ ก.พ. ข้อบังคับ หรือระเบียบหรือกำหนดกรณีใด เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ข้อบังคับ หรือระเบียบหรือกรณีที่กำหนดไว้แล้วซึ่งใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ไม้อาจนำพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ข้อบังคับ หรือระเบียบหรือกรณีที่กำหนดไว้แล้วมาใช้บังคับได้ตามวรรคหนึ่ง การจะดำเนินการประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๓๓ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้นหรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวน การพิจารณา และการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) กรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้ว ก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังไม่เสร็จก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนหรือพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้การสอบสวนหรือพิจารณา แล้วแต่กรณีนั้นเป็นอันใช้ได้

(๓) กรณีที่ได้มีการรายงานหรือส่งเรื่อง หรือนำสำนวนเสนอ หรือส่งให้ อ.ก.พ. สามัญไคพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้น และ อ.ก.พ. สามัญพิจารณาเรื่องนั้นยังไม่เสร็จก็ให้ อ.ก.พ. สามัญ พิจารณาตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๑๓๔ ข้าราชการพลเรือนซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการประเภทอื่นก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากงานหรือให้ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการนั้นอยู่ก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้น หรือดำเนินการสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๕ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ถ้ายังมีได้ยื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวและยังไม่พ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ในวันที่ยื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวและลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ยื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๖ เรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและอยู่ในอำนาจการพิจารณาของ อ.ก.พ. สามัญ หรือ ก.พ. ให้ อ.ก.พ. สามัญ หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

เรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้ยื่นต่อ อ.ก.พ. สามัญ หรือ ก.พ. ในวันหรือหลังวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและเป็นกรณีที่มีการลงโทษหรือสั่งการไว้ก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ

และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ ก.พ.ค. เป็นผู้พิจารณาดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๓๗ การใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือเคยดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือมีกรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ การดำเนินการต่อไปในเรื่องนั้นจะสมควรดำเนินการประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๓๘ การปรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญเข้าตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้รับเงินเดือนยังไม่ถึงขั้นต่ำของระดับตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำชั่วคราวตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และให้ได้รับการปรับเงินเดือนจนได้รับเงินเดือนในขั้นต่ำของระดับตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๓๙ ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทต่าง ๆ กำหนดให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับหรือใช้บังคับโดยอนุโลม ให้ยังคงนำพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาใช้บังคับหรือใช้บังคับโดยอนุโลมต่อไป การให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับกับข้าราชการประเภทดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน ให้กระทำได้โดยมติขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลหรือองค์กรที่ทำหน้าที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทนั้น ๆ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ บัญญัติให้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เพื่อกำหนดภารกิจของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ให้เหมาะสม ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้ใช้บังคับมานาน บทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับพัฒนาการด้านการบริหารราชการที่เปลี่ยนไป ดังนั้น เพื่อกำหนดภารกิจของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ให้เหมาะสม และเพื่อให้การบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสอดคล้องกับทิศทางการบริหารราชการสมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าว โดยปรับบทบาทของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน จากเดิมที่เป็นทั้งผู้จัดการงานบุคคลของฝ่ายบริหาร ผู้พิทักษ์ระบบคุณธรรม และผู้จัดโครงสร้างส่วนราชการ ให้เป็นเพียงผู้จัดการงานบุคคลของฝ่ายบริหาร โดยมีให้เข้าซ้อนกับบทบาทของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ส่วนบทบาทในการพิทักษ์ระบบคุณธรรมให้เป็นของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม ปรับบทบาทของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนจากเดิมที่เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ให้เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม และมีให้เข้าซ้อนกับบทบาทของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ปรับปรุงระบบตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญให้จำแนกตามกลุ่มลักษณะงาน ตลอดจนกระจายอำนาจการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดดำเนินการมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใด อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่ สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา ก่อนออกจากราชการว่า ในขณะที่รับราชการได้กระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกล่าวหา หรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา หลังจากที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการแล้ว ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ สำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง จะต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณาอุทธรณ์ คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ แล้วแต่กรณี

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๑๐๑”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๑๐๐/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิดข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ”

ผู้รับสนองพระราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันปรากฏปัญหาความไม่สอดคล้องกันระหว่างบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรม และไม่เสมอภาคในการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้ว นอกจากนี้ ยังมีปัญหาความแตกต่างระหว่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการฝ่ายพลเรือนกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต ซึ่งทำให้การดำเนินการทางวินัยเพื่อพิจารณาลงโทษแก่ข้าราชการที่ถูกองค์กรตรวจสอบการทุจริตชี้มูลความผิดหลังจากออกจากราชการไปแล้วในบางกรณีไม่อาจดำเนินการตามฐานความผิดที่ชี้มูลได้ ดังนั้น สมควรให้การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ซึ่งออกจากราชการเป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับกฎหมายขององค์กรตรวจสอบการทุจริต อันจะเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตสัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.
๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๘ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช

๒๕๒๐

(๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑

(๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑

- (๕) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๒
 (๖) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๓
 (๗) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๑
 (๘) ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๕ ลงวันที่ ๒๘

กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔

บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน และมีให้นำคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ที่ ๓๘/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือน มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน

“ข้าราชการฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามกฎหมายให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือน ในกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน

“กระทรวง” หมายความว่า รวมถึงส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงหรือมีฐานะเทียบเท่ากระทรวงด้วย

“รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการทบวงและหมายความรวมถึงนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงด้วย

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า รวมถึงปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและปลัดทบวงด้วย

“รองปลัดกระทรวง” หมายความว่า รวมถึงรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและรองปลัดทบวงด้วย

“กรม” หมายความว่า รวมถึงส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“อธิบดี” หมายความว่า รวมถึงหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“รองอธิบดี” หมายความว่า รวมถึงรองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“ผู้ช่วยอธิบดี” หมายความว่ารวมถึงผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมด้วย

“ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ซึ่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินบัญญัติให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ลักษณะ ๑

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและเลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านระบบราชการและการจัดส่วนราชการ ด้านการพัฒนางานราชการ ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน ทั้งนี้ ต้องเป็นผู้ที่ดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า แต่ถ้าจะแต่งตั้งผู้ที่ไม่เคยเป็นข้าราชการหรือเคยเป็นข้าราชการแต่ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าจะดำเนินการเพื่อแต่งตั้งได้ไม่เกินสามคน

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง หัวหน้าหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง หัวหน้าหรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี อธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวในกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน ซึ่งแต่ละคนสังกัดอยู่ต่างกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง

กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง และมีได้เป็นกรรมการโดยตำแหน่งอยู่แล้ว

กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๒) ผู้ใดออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปสังกัดกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงอื่นที่มีกรรมการตาม (๒) สังกัดอยู่แล้ว ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

มาตรา ๗ กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลง ก่อนกำหนดและยังมีกรรมการดังกล่าวเหลืออยู่อีกไม่น้อยกว่าห้าคน ให้กรรมการที่เหลือปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

เมื่อตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนภายในกำหนดสามสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นกรรมการอีกก็ได้ ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๘ ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน และการจัดระบบราชการพลเรือน

(๒) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายพลเรือน

(๓) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน การจัดและการพัฒนาส่วนราชการและวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการฝ่ายพลเรือน

(๔) พิจารณากำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวางแผนกำลังคนในราชการพลเรือน

(๕) ออกกฎ ก.พ. ข้อยกเว้น หรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎ ก.พ. เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

(๖) ดีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้
มติของ ก.พ. ตามข้อนี้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย

(๗) กำกับ ดูแล ตรวจสอบ แนะนำและชี้แจงเพื่อให้กระทรวง ทบวง กรม
ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ ให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องจาก
หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือให้ผู้แทน
หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วนบริษัท ข้าราชการหรือบุคคลใด ๆ มาให้
ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง และให้มีอำนาจออกระเบียบให้กระทรวง ทบวง กรมรายงานเกี่ยวกับการ
การสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ
ตลอดจนการรายงานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่ง
และของส่วนราชการ การเปลี่ยนแปลงการใช้ตำแหน่ง ทะเบียนประวัติของข้าราชการพลเรือน และ
การปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ไปยัง ก.พ.

(๘) รายงานนายกรัฐมนตรีในกรณีที่น่าปรากฏว่ากระทรวง ทบวง กรม ไม่ปฏิบัติ
การตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติการโดยไม่เหมาะสม เพื่อนายกรัฐมนตรีจะได้พิจารณาและ
สั่งการต่อไป

(๙) รายงานคณะรัฐมนตรีในกรณีที่ค่าครองชีพเปลี่ยนแปลงไปมาก หรือการ
จัดสวัสดิการหรือประโยชน์เกื้อกูลสำหรับข้าราชการยังไม่เหมาะสม เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาในอันที่
จะปรับปรุงเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มค่าครองชีพ สวัสดิการ หรือประโยชน์เกื้อกูล
สำหรับข้าราชการพลเรือนให้เหมาะสม

(๑๐) กำหนดนโยบายและออกระเบียบเกี่ยวกับทุนของรัฐบาลเพื่อสนองความ
ต้องการกำลังคนของกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน และทุนเล่าเรียนหลวง ตลอดจนการจัดสรร
ผู้รับทุนของรัฐบาลที่สำเร็จการศึกษาแล้วเข้ารับราชการในส่วนราชการต่าง ๆ

(๑๑) ออกข้อบังคับหรือระเบียบเพื่อควบคุมดูแลข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่ศึกษา
หรือฝึกอบรมในต่างประเทศ และเพื่อดูแลจัดการการศึกษาของนักเรียนฝ่ายพลเรือนในต่างประเทศ
รวมทั้งเพื่อควบคุมการศึกษา ความประพฤติ และการใช้จ่าย ตลอดจนการเก็บเงินชดเชยค่าใช้จ่ายใน
การดูแลจัดการการศึกษา การกำหนดวินัย และการลงโทษสำหรับนักเรียนดังกล่าว ทั้งนี้ ให้ถือว่า
เงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลจัดการการศึกษาเป็นเงินรายรับของส่วนราชการที่เป็นสถานอำนวยความสะดวก
อันเป็นสาธารณประโยชน์ตามความหมายในกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

(๑๒) พิจารณารับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือ

คุณวุฒಿಯ่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบรรจุและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน และกำหนดเงินเดือนที่ควรได้รับและระดับตำแหน่งที่ควรแต่งตั้ง

(๑๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๔) พิจารณาการแก้ไขทะเบียนประวัติเกี่ยวกับวันเดือนปีเกิด และการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน

(๑๕) ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตราอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

มาตรา ๘ เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับรายงานของ ก.พ. ตามมาตรา ๘ (๘) ให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาสั่งให้กระทรวง ทบวง กรม ปฏิบัติการให้ถูกต้องหรือเหมาะสมต่อไป และให้กระทรวง ทบวง กรม ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับมติของ ก.พ. ที่รายงานตามมาตรา ๘ (๘) ให้ส่งความเห็นของนายกรัฐมนตรีให้ ก.พ. พิจารณาและถ้า ก.พ. พิจารณาแล้วยังยืนยันตามมติเดิม ให้ ก.พ. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัยและเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติประการใดให้ ก.พ. และกระทรวง ทบวง กรม ปฏิบัติให้เป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐ การประชุม ก.พ. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ก.พ. ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธาน

ในการประชุม ก.พ. ถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตัวกรรมการผู้ใดโดยเฉพาะผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ ก.พ. มีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการวิสามัญ เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.พ. วิสามัญ” เพื่อทำการใด ๆ แทนได้

การตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์หรือการร้องทุกข์ ให้ตั้งจากกรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งอย่างน้อยสองคน และข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด

อนุกรรมการซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือน ถ้าออกจาก
ราชการพลเรือน ให้พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่กรรมการซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้
อ.ก.พ. วิสามัญที่ได้รับแต่งตั้งจาก ก.พ. ขณะนั้นพ้นจากตำแหน่งไปด้วย ในระหว่างที่ยังมิได้ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้ อ.ก.พ. วิสามัญปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้
มีการแต่งตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญใหม่

มาตรา ๑๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนเรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน
ก.พ.” โดยมีเลขาธิการ ก.พ. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบริหารราชการของสำนักงาน ก.พ.
ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

สำนักงาน ก.พ. มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในหน้าที่ของ ก.พ. และดำเนินการ
ตามที่ ก.พ. มอบหมาย
- (๒) วิเคราะห์วิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและการจัดระบบราชการพลเรือน
- (๓) ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่าย
พลเรือน
- (๔) ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน
การจัดและการพัฒนาส่วนราชการ และวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการฝ่ายพลเรือน
- (๕) พัฒนาระบบข้อมูลและจัดทำแผนกำลังคนในราชการพลเรือน
- (๖) ส่งเสริม ประสานงาน เผยแพร่ ให้คำปรึกษาแนะนำ และดำเนินการ
เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสำหรับข้าราชการพลเรือน
- (๗) ประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการพลเรือน
- (๘) ดำเนินการเกี่ยวกับทุนของรัฐบาลเพื่อสนองความต้องการกำลังคนของ
กระทรวง ทบวง กรมฝ่ายพลเรือน และทุนเล่าเรียนหลวง ตลอดจนการจัดสรรผู้รับทุนของรัฐบาลที่
สำเร็จการศึกษาแล้วเข้ารับราชการในส่วนราชการต่างๆ ตามนโยบายและระเบียบที่ ก.พ. กำหนด
- (๙) ดำเนินการเกี่ยวกับการดูแลข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่ศึกษาหรือฝึกอบรม
ในต่างประเทศ และการดูแลจัดการการศึกษาของนักเรียนฝ่ายพลเรือนในต่างประเทศ
- (๑๐) ดำเนินการเกี่ยวกับการรับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร

วิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน และการกำหนดเงินเดือนที่ควรได้รับและระดับตำแหน่งที่ควรแต่งตั้ง

(๑๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาทะเบียนประวัติและการควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือน

(๑๒) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน เสนอต่อ ก.พ.

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะอนุกรรมการสามัญเรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. สามัญดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. กระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวงโดยออกนามกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการนั้น ๆ

(๒) คณะอนุกรรมการสามัญประจำกรม หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. กรม หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม โดยออกนามกรมหรือส่วนราชการนั้น ๆ

(๓) คณะอนุกรรมการสามัญประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า อ.ก.พ. จังหวัด โดยออกนามจังหวัดนั้น ๆ

มาตรา ๑๔ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นประธาน ปลัดกระทรวงเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวง อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ขึ้นไปในกระทรวงนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทอื่นบัญญัติให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนไปใช้บังคับแก่ข้าราชการประเภทใด คำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ให้หมายถึงข้าราชการประเภทนั้น

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้า

ออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกกระทรวงเดิม ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๑๕ อ.ก.พ. กระทรวง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณากำหนดนโยบายและระบบการบริหารงานบุคคลตลอดจนระเบียบวิธีปฏิบัติราชการในกระทรวง
- (๒) พิจารณาการกำหนดและการเกลี้ยอัตรากำลังระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ภายในกระทรวง
- (๓) พิจารณาปรับปรุงโครงสร้าง การบริหารงาน การจัดและการพัฒนาส่วนราชการในกระทรวง
- (๔) พิจารณากำหนดนโยบาย กำกับดูแล และส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการภายในกระทรวง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทศนคติที่ดี คุณธรรมและจริยธรรม อันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (๕) พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการค้าเงินทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้
- (๖) พิจารณาให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดตามที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดปรึกษา
- (๗) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย
- (๘) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ อ.ก.พ. กระทรวง เสนอต่อ ก.พ.

มาตรา ๑๖ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรีประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการ ซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ขึ้นไปในสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน และให้ อ.ก.พ. นี้ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้าออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกสำนักนายกรัฐมนตรี ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๑๗ อ.ก.พ. ทบวง ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการทบวงเป็นประธาน ปลัดทบวงเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดทบวง อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ขึ้นไปในทบวงนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน และให้ อ.ก.พ. นี้ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้าออกจากราชการ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกทบวงเดิม ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๑๘ ให้ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง แต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการนั้นเป็นรองประธาน และผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการ ซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ ๕ ขึ้นไปในส่วนราชการนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือน ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนห้าคน ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ ประเภทอื่นบัญญัติให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนไปใช้บังคับแก่ข้าราชการประเภทใด คำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ให้หมายถึงข้าราชการประเภทนั้น

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้า ออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการ นอกส่วนราชการเดิม ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๑๕ ให้ราชบัณฑิตยสถาน มี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวงประกอบด้วยรัฐมนตรี เจ้าสังกัดเป็นประธาน นายราชบัณฑิตยสถานเป็นรองประธาน เลขานุการราชบัณฑิตยสถาน และ ผู้แทน ก.พ. ซึ่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนในสำนักงาน ก.พ. หนึ่งคน เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการ ซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ ในราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน กฎ ก.พ. จำนวนห้าคน

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้า ออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการ นอกราชบัณฑิตยสถาน ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๒๐ ให้นำความในมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่ อ.ก.พ. สำนักนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๖ อ.ก.พ. ทบวงตามมาตรา ๑๗ อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง ตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ โดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ อ.ก.พ. กรมและ อ.ก.พ. ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ประกอบด้วยอธิบดีเป็นประธาน รองอธิบดีที่อธิบดีมอบหมายหนึ่งคนเป็นรองประธานและอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

(๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีที่มีได้รับมอบหมายให้เป็นรองประธาน ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๕ ขึ้นไป ผู้ช่วยอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากอง หรือเลขานุการกรมในกรมนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนหกคน ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทอื่นบัญญัติให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนไปใช้บังคับแก่ข้าราชการประเภทใด คำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ให้หมายถึงข้าราชการประเภทนั้น

สำหรับสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการทบวง ให้ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวง หรือ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดทบวง แล้วแต่กรณี ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม

ส่วนราชบัณฑิตยสถานให้ อ.ก.พ. ตามมาตรา ๑๙ ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ถ้าออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) หรือโอนไปรับราชการนอกกรมเดิม ให้พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๒๒ อ.ก.พ. กรมและ อ.ก.พ. ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดนโยบายและระบบการบริหารงานบุคคลตลอดจนระเบียบวิธีการปฏิบัติราชการในกรม

- (๒) พิจารณาการกำหนดและการเกลี้ยอัตรากำลังระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ภายในกรม
- (๓) พิจารณาปรับปรุงโครงสร้าง การบริหารงาน การจัดและการพัฒนาส่วนราชการ ในกรม
- (๔) พิจารณากำหนดนโยบาย กำกับดูแล และส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการ ภายในกรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทักษะที่ดี คุณธรรมและจริยธรรม อันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (๕) พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การ อุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้
- (๖) พิจารณาให้ความเห็นแก่อธิบดีตามที่อธิบดีปรึกษา
- (๗) ปฏิบัติการตามที่ อ.ก.พ. กระทรวงมอบหมาย
- (๘) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย
- (๙) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ อ.ก.พ. กรม เสนอต่อกระทรวงเข้าสังกัด และ ก.พ.

มาตรา ๒๓ อ.ก.พ. จังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน รองผู้ว่าราชการ จังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายหนึ่งคนเป็นรองประธาน และอนุกรรมการซึ่งประธาน อ.ก.พ. แต่งตั้งจาก

- (๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกฎหมาย ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว และเป็นผู้ที่ได้รับการสรรหา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนสามคน ทั้งนี้ จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการ ซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า
- (๒) ข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีได้รับมอบหมาย ให้เป็นรองประธาน ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่ กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ แต่งตั้งไปประจำจังหวัดนั้น ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือนผู้ดำรง ตำแหน่งดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. จำนวนหกคน ซึ่งแต่ละคนสังกัด อยู่ต่างกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง

ให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อนุกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งและได้รับเลือกตาม (๒) ผู้ใดออกจากราชการพลเรือน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีใช้ตำแหน่งตาม (๒) ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในจังหวัดอื่น หรือโอนไปสังกัดกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงอื่นที่มีอนุกรรมการตาม (๒) สังกัดอยู่แล้ว ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งอนุกรรมการ

มาตรา ๒๔ อ.ก.พ. จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดนโยบายและระบบการบริหารงานบุคคลตลอดจนระเบียบวิธีปฏิบัติราชการในจังหวัด

(๒) พิจารณากำหนดนโยบาย และประสานการพัฒนาข้าราชการในจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวง ทบวง กรม ตลอดจนกำกับดูแลและส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการในจังหวัด เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทักษะที่ดี คุณธรรมและจริยธรรม อันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๔) พิจารณาให้ความเห็นแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดปรึกษา

(๕) ปฏิบัติการตามที่ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. ทบวง หรือ อ.ก.พ. กรมมอบหมาย

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย

(๗) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ อ.ก.พ. จังหวัด เสนอต่อกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และ ก.พ.

มาตรา ๒๕ อนุกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๖ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๗ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๘ (๑) และ (๒) มาตรา ๒๑ (๑) และ (๒) และมาตรา ๒๓ (๑) และ (๒) ให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี ถ้าตำแหน่งอนุกรรมการว่างลงก่อนกำหนดและยังมีอนุกรรมการเหลืออยู่อีกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของอนุกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๖ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๗ (๑) และ (๒) มาตรา ๑๘ (๑) และ (๒) มาตรา

๑๕ (๑) และ (๒) มาตรา ๒๑ (๑) และ (๒) หรือมาตรา ๒๓ (๑) และ (๒) แล้วแต่กรณี รวมกัน
ให้อนุกรรมการที่เหลือปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

เมื่อตำแหน่งอนุกรรมการว่างลงก่อนกำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งอนุกรรมการแทนภายใน
กำหนดสามสิบวัน เว้นแต่วาระของอนุกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งอนุกรรมการ
แทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของ
ผู้ซึ่งตนแทน

อนุกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง จะแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการอีกก็ได้

ในกรณีที่อนุกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งอนุกรรมการใหม่ให้อนุ
กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งอนุกรรมการใหม่

มาตรา ๒๖ กระทรวงหรือทบวงใดมีเหตุพิเศษ ก.พ. จะอนุมัติให้มีแต่ อ.ก.พ. กระทรวง
หรือ อ.ก.พ. ทบวง แล้วแต่กรณีก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. ทบวง
ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรมด้วย

มาตรา ๒๗ กระทรวง ทบวง กรมใดมีเหตุพิเศษ ก.พ. จะกำหนดจำนวนอนุกรรมการตาม
มาตรา ๑๔ (๒) มาตรา ๑๖ (๒) มาตรา ๑๗ (๒) มาตรา ๑๘ (๒) มาตรา ๑๙ (๒) มาตรา ๒๑ (๒)
หรือมาตรา ๒๓ (๒) แล้วแต่กรณี ให้น้อยกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตรานั้น ๆ ก็ได้

มาตรา ๒๘ ให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของ อ.ก.พ. วิสามัญ และ อ.ก.พ.
สามัญ โดยอนุโลม

ลักษณะ ๒

บททั่วไป

มาตรา ๒๙ ข้าราชการพลเรือนมี ๓ ประเภท

(๑) ข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งรับราชการโดยได้รับ
เงินเดือนในอัตราสามัญ และได้รับแต่งตั้งตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓

(๒) ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งในพระองค์พระมหากษัตริย์ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๓) ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนซึ่งได้รับแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งในต่างประเทศในกรณีพิเศษโดยเหตุผลทางการเมืองตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๕

มาตรา ๓๐ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนต้องมีคุณสมบัติทั่วไปดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี

(๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง

(๕) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

(๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

(๗) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม

(๘) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๙) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๑๒) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก หรือปลดออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

(๑๓) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น

(๑๔) ไม่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ

ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งขาดคุณสมบัติตาม (๗) (๘) (๑๐) หรือ (๑๔) ก.พ. อาจพิจารณายกเว้นให้เข้ารับราชการได้ ส่วนผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม (๑๑) หรือ (๑๒) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสองปีแล้วหรือผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม (๑๓) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว และมีใช้เป็นกรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะกระทำผิดในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ ก.พ. อาจพิจารณายกเว้นให้เข้ารับราชการได้ มติของ

ก.พ. ในการประชุมปรึกษายกเว้นเช่นนี้ต้องได้คะแนนเสียงสี่ในห้าของจำนวนกรรมการในที่ประชุม การลงมติให้กระทำโดยลับ

การขอยกเว้นและการพิจารณายกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติทั่วไป ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้

ผู้ที่เป็นข้าราชการพลเรือนต้องมีคุณสมบัติทั่วไปตามวรรคหนึ่งตลอดเวลาที่รับราชการ เว้นแต่คุณสมบัติตาม (๖) หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามวรรคสอง

มาตรา ๓๑ การให้ข้าราชการพลเรือนได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับข้าราชการพลเรือนแต่ละประเภท

อัตราเงินเดือนและอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๕ ให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๑ และบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕ เป็นต้นไป และให้เปลี่ยนไปใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๒ และบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๒ บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๓ และบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๓ บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๔ และบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๔ หรือบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๕ ตามความเหมาะสม โดยเปลี่ยนไปใช้บัญชีอัตราเงินเดือนและบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งในลำดับถัดไปลำดับใดก็ได้ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนให้เข้าอันดับและขั้นเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๑ และการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนให้เข้าอันดับและขั้นเงินเดือนของตำแหน่งประเภททั่วไป ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ และตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลาง ตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน หมายเลข ๕ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ในกรณีมีการเปลี่ยนการใช้บัญชีอัตราเงินเดือนตามวรรคสาม หรือมีการปรับอัตราเงินเดือนให้เข้าอันดับและขั้นเงินเดือนตามวรรคสี่ ให้มีผลเป็นการแก้ไขขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ข้อบังคับ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีและมติ ก.พ. ซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนตามไปด้วย

การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการนั้น

เงินประจำตำแหน่งตามมาตรานี้ไม่ถือเป็นเงินเดือนเพื่อเป็นเกณฑ์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการออมทรัพย์ของข้าราชการพลเรือน คณะรัฐมนตรีจะวางระเบียบและวิธีการให้กระทรวงการคลังหักเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนไว้เป็นเงินสะสมก็ได้ โดยคิดดอกเบี้ยจากเงินสะสมนั้นให้อัตราไม่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทประจำของธนาคารพาณิชย์

เงินสะสมและดอกเบี้ยนี้ให้จ่ายคืนหรือให้กู้ยืมเพื่อดำเนินการตามโครงการสวัสดิการสำหรับข้าราชการพลเรือนตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๓๓ ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่ประจำอยู่ในต่างประเทศหรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ตามระเบียบที่ ก.พ. และกระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๓๔ ข้าราชการพลเรือนอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๕ วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๖ เครื่องแบบของข้าราชการพลเรือนและระเบียบการแต่งเครื่องแบบ ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๓๗ บำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ลักษณะ ๓

ข้าราชการพลเรือนสามัญ

หมวด ๑

การกำหนดตำแหน่ง และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

มาตรา ๓๘ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญมีชื่อในการบริหารงานตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และอาจมีตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานตามที่กระทรวง ทบวง กรม ทำความตกลงกับ ก.พ. อื่นก็ได้

มาตรา ๓๕ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ๓ ประเภท

(๑) ตำแหน่งประเภททั่วไป

(๒) ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๓) ตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลาง ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔๐ ระดับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ๑๑ ระดับ คือ ระดับ ๑ ระดับ ๒ ระดับ ๓ ระดับ ๔ ระดับ ๕ ระดับ ๖ ระดับ ๗ ระดับ ๘ ระดับ ๙ ระดับ ๑๐ และระดับ ๑๑ โดยตำแหน่งระดับ ๑ เป็นระดับต่ำสุด เรียงสูงขึ้นไป เป็นลำดับตามความยากและคุณภาพของงานจนถึงตำแหน่งระดับ ๑๑ เป็นระดับสูงสุด

ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญจะมีตำแหน่งใด ระดับใด อยู่ในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ ก.พ. จะมอบหมายให้องค์กรหรือส่วนราชการใดเป็นผู้กำหนดแทนตามหลักเกณฑ์ มาตรฐานและวิธีการที่ ก.พ. กำหนดก็ได้

การกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใดเป็นตำแหน่งระดับใดให้ประเมินความยากและคุณภาพของงานในตำแหน่งนั้นแล้วเปรียบเทียบกับบรรทัดฐานในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. จัดทำไว้ตามมาตรา ๔๒ การปรับตำแหน่งเทียบกับบรรทัดฐานในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ให้จัดตำแหน่งที่มีลักษณะงานอย่างเดียวกันเข้าประเภทและสายงานเดียวกัน และจัดตำแหน่งในสายงานเดียวกัน ที่มีความยากและคุณภาพของงานอยู่ในระดับเดียวกันโดยประมาณเข้ากลุ่มตำแหน่งเดียวกันและระดับเดียวกัน

ในกรณีที่ส่วนราชการใดเห็นว่า ก.พ. กำหนดจำนวนตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการนั้นไม่เหมาะสม ส่วนราชการนั้นจะเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาก็ได้ ถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรแก้ไขการกำหนดจำนวนตำแหน่งนั้น ให้ส่งเรื่องให้ ก.พ. พิจารณาทบทวนใหม่

มาตรา ๔๑ เมื่อ ก.พ. กำหนดให้มีตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใด ระดับใด ในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด ตามมาตรา ๔๐ แล้ว ให้สำนักงาน ก.พ. ประสานกับสำนักงานประมาณเพื่อจัดสรรเงินงบประมาณในแต่ละปี สำหรับตั้งเป็นอัตราเงินเดือนของตำแหน่งดังกล่าวให้สอดคล้องกัน

มาตรา ๔๒ ให้ ก.พ. จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งไว้เป็นบรรทัดฐานในการกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญทุกตำแหน่ง โดยจำแนกตำแหน่งเป็นประเภทและสายงานตามลักษณะงาน และจัดตำแหน่งในประเภทเดียวกันและสายงานเดียวกันที่คุณภาพของงานอยู่ในระดับเดียวกันโดย

ประมาณเป็นกลุ่มเดียวกันและระดับเดียวกัน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบ และคุณภาพของงานตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งระดับ ๑ ได้แก่ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับต้น มีลักษณะงานที่ไม่ยาก ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือสอนงานอย่างใกล้ชิด หรือปฏิบัติงานตามคำสั่ง แบบอย่าง หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างแน่ชัด ละเอียดถี่ถ้วนซึ่งปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถระดับพื้นฐานขั้นต้น

(๒) ตำแหน่งระดับ ๒ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับต้น มีลักษณะงานที่ค่อนข้างยาก ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือสอนงานเป็นระยะ หรือปฏิบัติงานตามคำสั่ง แบบอย่าง หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างกว้าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ความสามารถระดับพื้นฐานขั้นสูง หรือ

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ค่อนข้างยาก ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือสอนงานเป็นระยะ หรือปฏิบัติงานตามคำสั่ง แบบอย่างหรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างกว้าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้ได้รับการอบรมหรือมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในงานที่ไม่ยากมาแล้ว

(๓) ตำแหน่งระดับ ๓ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับต้น มีลักษณะงานที่ยากพอสมควร ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบบ้าง หรือปฏิบัติงานตามคำสั่ง แบบอย่างหรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่บ้าง ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาที่ ก.พ. รับรองให้บรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งระดับนี้ หรือ

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ยากพอสมควร ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือแนะนำบ้าง หรือปฏิบัติงานตามคำสั่ง แบบอย่างหรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่บ้าง ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้ได้รับการอบรมหรือมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในงานที่ค่อนข้างยากมาแล้ว

(๔) ตำแหน่งระดับ ๔ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานระดับต้น มีลักษณะงานที่ยาก ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือแนะนำเฉพาะในบางกรณีที่เป็น ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาที่ ก.พ. รับรองให้บรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งระดับนี้

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ยาก ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับ ตรวจสอบ หรือแนะนำเฉพาะในบางกรณีที่จำเป็นในการปฏิบัติงานจำเป็นต้องแก้ปัญหาค่อนข้างบ่อย ต้องประยุกต์ประสบการณ์และความชำนาญงาน เพื่อปรับวิธีการและแนวดำเนินการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้ได้รับการอบรมหรือมีประสบการณ์ การปฏิบัติงานในงานที่ยากพอสมควรแล้ว หรือ

(ค) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานระดับต้นในงานสนับสนุนมีลักษณะงานต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และควบคุมผู้ปฏิบัติงานจำนวนหนึ่ง ซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงพอสมควร

(๕) ตำแหน่งระดับ ๕ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีลักษณะงานที่ค่อนข้างยากมาก ปฏิบัติงานโดยไม่จำเป็นต้องมีการกำกับ ตรวจสอบ หรือแนะนำ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาที่ ก.พ. รับรองให้บรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งระดับนี้

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ค่อนข้างยากมาก ปฏิบัติงานโดยไม่จำเป็นต้องมีการกำกับ ตรวจสอบ หรือแนะนำ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้ได้รับการอบรมหรือมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในงานที่ยากมาแล้ว หรือ

(ค) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานในงานเทคนิค งานสนับสนุน งานช่างฝีมือ หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ มีลักษณะงานต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และควบคุมผู้ปฏิบัติงานจำนวนหนึ่ง ซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูง

(๖) ตำแหน่งระดับ ๖ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ยากมาก ปฏิบัติงานโดยจำเป็นต้องมีการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบค่อนข้างมาก ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงานและประสบการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบด้วยตนเองได้

(ข) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานเทียบเท่ากองในงานสนับสนุนของส่วนราชการ หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ มีลักษณะงานต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และบังคับบัญชาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนหนึ่งซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่

ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานค่อนข้างสูงมากหรือตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน หรือ

(ก) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงาน และประสบการณ์สูงในงานวิชาชีพเฉพาะ

(๗) ตำแหน่งระดับ ๗ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานที่เป็นกอง มีลักษณะงานจัดการและต้องกำกับ ตรวจสอบ และบังคับบัญชาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนมากพอสมควร ซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงมาก หรือตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานเทียบเท่ากอง หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ หรือหัวหน้าหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงมากเทียบได้ระดับเดียวกัน

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ยากเป็นพิเศษ ปฏิบัติงานโดยจำเป็นต้องมีการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบมากซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงาน และประสบการณ์สูงมากหรือลักษณะงานตรวจและแนะนำการปฏิบัติราชการ หรือลักษณะงานตรวจการในงานเทคนิคเฉพาะด้าน หรือตรวจการในงานหลักตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการระดับกรม หรือ

(ค) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงาน และประสบการณ์สูงมากในงานวิชาชีพเฉพาะ

(๘) ตำแหน่งระดับ ๘ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานที่เป็นกอง มีลักษณะงานจัดการและต้องกำกับ ตรวจสอบ และบังคับบัญชาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนมากพอสมควร ซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงมากเป็นพิเศษ หรือตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานเทียบเท่ากอง หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หรือหัวหน้าหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงมากเป็นพิเศษเทียบได้ระดับเดียวกัน

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ มีลักษณะงานที่ยากมากเป็นพิเศษ ปฏิบัติงานโดยจำเป็นต้องมีการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบเป็นประจำหรือลักษณะงานช่วยหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือลักษณะงานตรวจและแนะนำการปฏิบัติราชการ หรือตรวจการในงานเทคนิคเฉพาะด้าน หรือตรวจการในงานหลักตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ

ระดับกรม ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงาน และประสบการณ์สูงมากเป็นพิเศษ หรือ

(ค) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญงาน และประสบการณ์สูงมากเป็นพิเศษในงานวิชาชีพเฉพาะ

(๘) ตำแหน่งระดับ ๘ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะรองหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือจังหวัด

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือทบวง ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

(ค) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะหรือลักษณะงานเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง และมีความเชี่ยวชาญและผลงานเป็นที่ยอมรับในวงการด้านนั้น

(ง) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าหน่วยงานที่สูงกว่ากอง ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบในงานหลักตามอำนาจหน้าที่ของกรม และเป็นงานที่มีความหลากหลาย ความยาก และมีคุณภาพของงานสูงมากกว่ากอง หรือ

(จ) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งมีลักษณะงานตรวจและแนะนำการปฏิบัติราชการ หรือลักษณะงานให้คำปรึกษาของส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง หรือลักษณะงานอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน

(๑๐) ตำแหน่งระดับ ๑๐ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือจังหวัด

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะรองหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือทบวง รองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือรองหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

(ค) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะหรือลักษณะงานเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงมาก และมีความเชี่ยวชาญและผลงานเป็นที่ยอมรับในวงการด้านนั้น

(ง) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้าส่วนราชการระดับสถานเอกอัครราชทูตหรือเทียบเท่า

(จ) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีลักษณะงานตรวจและแนะนำการปฏิบัติราชการ หรือลักษณะงานให้คำปรึกษาของส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องมาแล้ว หรือลักษณะงานอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานเทียบได้ระดับเดียวกัน

(๑๑) ตำแหน่งระดับ ๑๑ ได้แก่

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือทบวง

(ข) ตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

(ค) ตำแหน่งสำหรับลักษณะงานวิชาชีพเฉพาะหรือลักษณะงานเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ตามอำนาจหน้าที่หลักของกระทรวงหรือทบวง ซึ่งจำเป็นต้องปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นพิเศษ อีกทั้งทรงคุณวุฒิและมีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ หรือ

(ง) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่รายงานตรงต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยาก และคุณภาพของงานสูงมากเป็นพิเศษเทียบได้ระดับเดียวกับตำแหน่งอื่นในระดับนี้

ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งให้แสดงประเภทตำแหน่ง ชื่อของสายงาน ลักษณะงานโดยทั่วไปของสายงาน ชื่อของกลุ่มตำแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบของกลุ่มตำแหน่ง ลักษณะงานที่ปฏิบัติ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ผู้ดำรงตำแหน่งจะต้องมี และระดับของตำแหน่งในกลุ่มนั้นด้วย

มาตรา ๔๓ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินตำแหน่งใดบังคับ

บัญชาข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในฐานะใดให้เป็นไปตามที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๒ มอบหมายโดยทำเป็นหนังสือ

มาตรา ๔๔ ให้ ก.พ. ตรวจสอบการกำหนดตำแหน่งและการใช้ตำแหน่งข้าราชการพลเรือน สามัญให้เหมาะสม ในกรณีที่ปรากฏว่าการกำหนดตำแหน่งใดไม่เหมาะสมก็ดี การใช้ตำแหน่งใดไม่ เหมาะสมตามที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ ก็ดี หรือลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณ และคุณภาพของงานของตำแหน่งใดที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ เปลี่ยนแปลงไปก็ดี ให้ ก.พ. พิจารณาปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งนั้นเสียใหม่ให้เหมาะสม ทั้งนี้ ก.พ. จะมอบหมายให้องค์กร หรือส่วนราชการใดดำเนินการแทนก็ได้

ในการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.พ. หรือผู้ที่ ก.พ. มอบหมายมีอำนาจ ยุกเล็กตำแหน่งหรือตัดโอนตำแหน่งหรือตัดโอนข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือตัดโอนตำแหน่งและ ข้าราชการพลเรือนสามัญที่เกินอยู่ในส่วนราชการใดไปไว้ในส่วนราชการอื่นได้ตามความจำเป็น โดย ก.พ. หรือผู้ที่ ก.พ. มอบหมายอาจเปลี่ยนชื่อตำแหน่ง สายงาน หรือระดับตำแหน่งเป็นอย่างอื่นได้ตาม ความเหมาะสม

เมื่อ ก.พ. หรือผู้ที่ ก.พ. มอบหมายมีมติหรือสั่งตามวรรคสอง ให้ส่วนราชการฝ่ายรับโอนและ ส่วนราชการเดิมดำเนินการให้เป็นไปตามมติหรือคำสั่งนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การดำเนินการตามวรรคสาม หากจะต้องตัดโอนอัตราเงินเดือนของตำแหน่งไปด้วย ให้ ส่วนราชการฝ่ายรับโอนและส่วนราชการเดิมดำเนินการได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการ สำนักงานประมาณกำหนด และให้ถือว่าการตัดโอนอัตราเงินเดือนดังกล่าวเป็นการโอนงบประมาณ รายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๔๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญจะได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งใด ระดับใด จะได้รับเงินเดือนในอันดับใดตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนทำย พระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนดโดยให้ได้รับในขั้นต่ำของอันดับ ในกรณีที่ให้ได้รับ เงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าขั้นสูงของอันดับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้นอกจากจะได้รับเงินเดือนตามตำแหน่ง แล้ว ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งอีกส่วนหนึ่ง ดังนี้

(๑) ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามมาตรา ๓๕ ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งในอัตราเงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะตามบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือนท้ายพระราชบัญญัตินี้ นับตั้งแต่วันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ

(๒) ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลางตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งออกตามมาตรา ๓๕ ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งในอัตราเงินประจำตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลาง ตามบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือนท้ายพระราชบัญญัตินี้ นับตั้งแต่วันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลาง

การรับเงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ และตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงหรือบริหารระดับกลางตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

หมวด ๒

การบรรจุและการแต่งตั้ง

มาตรา ๔๖ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนั้น โดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับสำหรับการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖

มาตรา ๔๗ ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๕๖ ด้วย

สำหรับผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๔) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้ แต่จะมีสิทธิได้รับบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ต่อเมื่อพ้นจากตำแหน่งข้าราชการการเมืองแล้ว

มาตรา ๔๘ ให้ ก.พ. เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ในการนี้ ก.พ. จะมอบหมายให้องค์กรหรือส่วนราชการใดเป็นผู้ดำเนินการสอบแทนก็ได้ ทั้งนี้ ก.พ. จะกำหนดให้มีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุในกระทรวง ทบวง กรม เป็นการทั่วไปหรือในหน่วยราชการใด หรือในท้องที่ใดเป็นการเฉพาะแห่ง และจะกำหนดให้รับสมัครสอบแข่งขันเฉพาะผู้มีคุณสมบัติอย่างไรใด สำหรับการสอบแข่งขันครั้งใดก็ได้

หลักสูตร วิธีการสอบแข่งขัน และวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน ตลอดจนเกณฑ์ การตัดสินใจ การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ การนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งหนึ่งไปขึ้นบัญชี เป็นผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งอื่น และการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๔๙ ผู้สอบแข่งขันได้ซึ่งอยู่ในลำดับที่ที่จะได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ถ้าปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ หรือ ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๕๖ อยู่ก่อนหรือภายหลังการสอบแข่งขัน จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ ก.พ. เห็นว่าไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ อาจคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ทั้งนี้ ตามกรณี หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๑ กระทรวง ทบวง กรมใดมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แก่ราชการ ที่จะต้องบรรจุบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานสูง เข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ ให้กระทรวง ทบวง กรมนั้น ดำเนินการขออนุมัติ ก.พ. เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาอนุมัติให้บรรจุ และได้กำหนดระดับของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งและเงินเดือนที่จะให้ ได้รับแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ บรรจุและแต่งตั้งได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ หรือมาตรา ๖๖ แล้วแต่กรณี และให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเป็นผู้สั่งบรรจุและให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ยกเว้นการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ที่ระบุไว้ใน (๓) ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรี หรือในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้วให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๔) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง สำหรับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๙ ลงมาในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรี หรือในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๕) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งเมื่อได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๖) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมา ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๗) การบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๔๖ และการแต่งตั้งตามมาตรา ๕๗ ให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งมีใช้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ในการเสนอเพื่อแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งให้รายงานความสมควรพร้อมทั้งเหตุผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดไปด้วย

มาตรา ๕๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๐ ให้มีการสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้ายหรือโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๕ ระดับ ๑๐ และระดับ ๑๑ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะบริหารตามที่ ก.พ. กำหนด โดยมีควรให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่เดียวติดต่อกันเป็นเวลานานเกินกว่าสี่ปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ความในมาตรานี้ไม่ให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดว่าเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะงานเฉพาะอย่าง

มาตรา ๕๔ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๐ และข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนและเป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ พนักงานเทศบาล หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน ซึ่งโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๖๑ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นเวลาตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. โดยอยู่ในความดูแลของผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่พัฒนาตามมาตรา ๗๖ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย และให้มีการประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. เพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ พิจารณาว่า ผู้นั้นมีความเหมาะสมที่จะให้รับราชการต่อไปหรือไม่ ถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่าผู้นั้นมีผลการประเมินต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด ไม่ควรให้รับราชการต่อไป ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ไม่ว่าจะครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้วหรือไม่ก็ตาม ถ้าพ้นกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวแล้ว และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่าควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป ก็ให้รายงานต่อไปตามลำดับจนถึงผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง และ ก.พ.

ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๘ และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่งหรือตามมาตราอื่น ก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตราอื่นนั้น แล้วแต่กรณี มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกตามมาตรา ๑๑๘ เป็นให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่งหรือตามมาตราอื่นนั้นได้

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการผู้ใดมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕ และถ้าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามวรรคหนึ่งไปก่อน

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง และการนับเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ผู้นั้นอยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

มาตรา ๕๕ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. ยังมีได้กำหนดตามมาตรา ๔๐ จะกระทำมิได้

มาตรา ๕๖ ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใดต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.พ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณสมบัติต่างไปจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็ได้

ในกรณีที่ ก.พ. กำหนดให้ปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิใดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิที่ ก.พ. รับรอง

มาตรา ๕๗ การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งใดไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นในกรมเดียวกัน ต้องย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิม และการย้ายข้าราชการพลเรือนผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว

มาตรา ๕๘ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันหรือผู้สอบคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้นได้ หรือจากผู้ได้รับคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้น

กรณีใดจะเลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

การสอบแข่งขัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๔๘ ส่วนการสอบคัดเลือกและคัดเลือกให้กระทรวง ทบวง กรมเข้าสังกัดเป็นผู้ดำเนินการ หลักสูตรและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือก เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบคัดเลือกได้ ตลอดจนวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการคัดเลือก ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๙ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘ สำหรับผู้สอบแข่งขันได้ ให้แต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ สำหรับผู้สอบคัดเลือกได้หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้แต่งตั้งได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับราชการ ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้ว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๖๐ การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างกระทรวง ทบวง กรม อาจทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว โดยให้แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการโอนตามวรรคสอง วรรคสี่ วรรคหก และมาตรา ๔๔

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวงเดียวกัน ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม เว้นแต่เป็นการโอนตามวรรคสาม

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งระดับ ๕ และระดับ ๑๐ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งดังกล่าวซึ่งสังกัดส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายก

รัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกรม หรือต่างส่วนราชการที่มีฐานะเป็น กรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีในกระทรวง เดียวกัน อาจทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้น แล้ว ทั้งนี้ ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิมและรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างกระทรวง ให้โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม และต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญใน สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมหรือต่างสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี อาจทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว ทั้งนี้ ให้ โอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้ ผู้สอบคัดเลือกได้หรือผู้ได้รับคัดเลือก ให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การโอนข้าราชการพลเรือนผู้มีได้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ ไปแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๔๐ ในต่างกระทรวง ทบวง กรม หรือต่างสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีหรือโอนจากกรมไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานเลขาธิการ รัฐมนตรี หรือโอนจากสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรม จะทำได้ต่อเมื่อ ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว ในการนี้ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ และ ให้ ก.พ. กำหนดระดับของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งและเงินเดือนที่จะให้ได้รับด้วย

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิมต่างกระทรวง ทบวง กรม หรือต่างสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีหรือโอนจากกรมไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงาน เลขาธิการรัฐมนตรี หรือโอนจากสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในกรม จะ ทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว ในการนี้ ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงเหตุผลความจำเป็น และประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ และให้ ก.พ. กำหนดเงินเดือนที่จะให้ได้รับด้วย

มาตรา ๖๑ การโอนพนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่พนักงานเทศบาลวิสามัญและการโอนข้าราชการ ที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง หรือข้าราชการวิสามัญ

มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอาจทำได้ถ้าเจ้าตัวสมัครใจ โดยผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ของกระทรวง ทบวง กรมที่จะรับโอนทำความตกลงกับผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการหรือหน่วยงานสังกัดเดิม แล้วเสนอเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณานุมัติ ในการนี้ ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ส่วนจะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด และจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่จะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณวุฒิ ความสามารถ และความชำนาญงานในระดับเดียวกัน ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการโอนตามวรรคสาม

การโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้และไม่ใช่ข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการวิสามัญ มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมเดียวกันหรือในส่วนราชการใดที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการสังกัดเดิมด้วย ให้ทำได้ตามวรรคหนึ่ง โดยผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ไม่ต้องทำความตกลงในการโอน

การโอนพนักงานเทศบาลและข้าราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับคัดเลือก มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ระเบียบพนักงานนั้นบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และไม่ใช้พนักงานวิสามัญมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำได้เช่นเดียวกับการโอนพนักงานเทศบาล

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้ที่โอนมาตามมาตรานี้ในขณะที่เป็นข้าราชการ พนักงานเทศบาล หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นนั้นเป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๖๐ แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ แต่งตั้งผู้นั้นให้กลับไปดำรงตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกับตำแหน่งเดิมที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นตามวรรคหนึ่งให้รับเงินเดือน

ในชั้นที่พึงจะได้รับตามสถานภาพเดิม และให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีสถานภาพอย่างใดในการที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ตนมีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

มาตรา ๖๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหาร โดยมีได้กระทำการใด ๆ ในระหว่างรับราชการทหารอันเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และผู้นั้นไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ และไม่ได้ถูกสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งตามมาตรา ๑๑๘ วรรคสอง เป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่น หากประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวง ทบวง กรมเดิมภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง และรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งได้รับบรรจุเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิได้นับวันรับราชการก่อนถูกสั่งให้ออกจากราชการ รวมกับวันรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และวันรับราชการเมื่อได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการเป็นเวลาราชการติดต่อกันเพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเสมือนว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกสั่งให้ออกจากราชการ

มาตรา ๖๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ถ้าผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติแต่ไม่เกินสี่ปีนับแต่วันไปปฏิบัติงานดังกล่าวให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง และรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๖๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว และไม่ใช่ว่าเป็นกรณีออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าสมัครเข้ารับราชการและทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดได้

มาตรา ๖๖ พนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นซึ่งระเบียบพนักงานนั้นบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา ที่ไม่ใช่พนักงานวิสามัญ หรือพนักงานซึ่งออกจากงานในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน หรือข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่ใช่ว่าข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือข้าราชการซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติ

หน้าที่ราชการ ผู้ใดออกจากงานหรือออกจากราชการไปแล้ว ถ้าสมัครเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญและทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ของกระทรวง ทบวง กรมที่ต้องการจะรับเข้ารับราชการเสนอเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณานอมนัด ในการนี้ ให้ ก.พ. พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด และจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่จะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณวุฒิ ความสามารถและความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้เข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งในขณะที่เป็นข้าราชการ พนักงานเทศบาล หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นนั้นเป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖๗ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖ หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๕๖ อยู่ก่อนก็ดี มีกรณีต้องหายก่อนและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต่อนั้นก็ดี ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้นและถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้ว ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ และเป็นกรณีที่มิได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรรักษาการในตำแหน่งนั้นได้

ผู้รักษาการในตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาการนั้น ในกรณีที่มิได้กฎหมายอื่น กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการตามกฎหมายหรือคำสั่งผู้บังคับบัญชา แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นๆ เป็นกรรมการ หรือให้ มีอำนาจหน้าที่อย่างใดก็ให้ผู้รักษาการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างนั้นในระหว่างที่รักษาการในตำแหน่งแล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๕ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกองหรือประจำจังหวัดแล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราว โดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญพ้นจากตำแหน่งหน้าที่และขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิมโดยได้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนที่ ก.พ. กำหนดได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้พ้นจากตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

หมวด ๓

การเพิ่มพูนประสิทธิภาพ

และเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ

มาตรา ๗๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการและปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ ถือว่าผู้นั้นมีความชอบ จะได้รับบำเหน็จความชอบซึ่งอาจเป็นค่าชมเชย เครื่องเชิดชูเกียรติ รางวัล หรือการได้เลื่อนขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณี

มาตรา ๗๒ การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา ความสามารถและความอุตสาหะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการรักษาวินัยและการปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณา

ในกรณีที่ไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปีให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดให้ผู้บังคับบัญชาแจ้งให้ผู้นั้นทราบพร้อมทั้งเหตุผลที่ไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนให้

มาตรา ๗๓ การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๗๒ และให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) แล้วแต่กรณี เป็นผู้สั่งเลื่อน

การเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญในราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งข้อเท็จจริงและความเห็นเกี่ยวกับการควรเลื่อนหรือไม่ควรเลื่อนไปยังอธิบดีผู้บังคับบัญชาเพื่อประกอบการพิจารณา

สำหรับการเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งมีหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาสั่งเลื่อนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. ตามมาตรา ๗๒ ก็ได้

มาตรา ๗๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ได้

มาตรา ๗๕ ให้มีการพัฒนาผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๕๐ ก่อนมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติเพื่อให้รู้ระเบียบแบบแผนของทางราชการ หลักและวิธีปฏิบัติราชการ บทบาทและหน้าที่ของข้าราชการในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และแนวทางปฏิบัติตนเพื่อเป็นข้าราชการที่ดี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๗๖ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่พัฒนาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทักษะที่ดี คุณธรรมและจริยธรรม อันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๗๗ ให้มีการพัฒนาข้าราชการพลเรือนก่อนเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่ง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทักษะที่ดี คุณธรรมและจริยธรรมอันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๘ การพัฒนาข้าราชการพลเรือนโดยการให้ไปศึกษาเพิ่มเติมในประเทศ และการให้ไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในต่างประเทศให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะได้กำหนดเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๙ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง เลื่อนขั้นเงินเดือน พัฒนาข้าราชการพลเรือน เพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ และมีหน้าที่เสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการและปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

หมวด ๔

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๔๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติไว้ในหมวดนี้ โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

มาตรา ๔๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา ๔๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ

มาตรา ๔๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอดุสาหะ เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ และต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

การประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาลโดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติและต้องป้องกันภัยอันตรายซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

มาตรา ๔๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาความลับของทางราชการ

การเปิดเผยความลับของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้ และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

มาตรา ๕๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๕๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ และจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือนตามข้อบังคับที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๕๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

การละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลานานกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๕๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการก่อกวนแก่งัดกัน และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

มาตรา ๕๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย ห้ามมิให้ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๕๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

มาตรา ๕๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่เป็นการจัดการหรือผู้จัดการหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

มาตรา ๕๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และในการปฏิบัติภารกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน กับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย

มาตรา ๕๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๘ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ให้กระทำโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจหรือการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่มีวินัย

การป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ให้กระทำโดยการเอาใจใส่ สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารับดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ และตามหมวด ๕ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

มาตรา ๑๐๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย จักต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดขั้นเงินเดือน

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

มาตรา ๑๐๑ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำเป็นคำสั่ง วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้ ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และมีให้เป็นไปโดยพยานาต โดยอคติ หรือโดยโทสะจริตหรือลงโทษผู้ที่ไม่มีความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดตามมาตราใด

หมวด ๕

การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๑๐๒ การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้สอบสวนเพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรมโดยไม่ชักช้า

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามวิธีการที่ผู้บังคับบัญชาเห็นสมควร ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน และในการสอบสวนนี้ต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา เมื่อดำเนินการแล้วถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๓ หรือมาตรา ๑๐๕ แล้วแต่กรณี ถ้ายังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสอง ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามตรา ๕๒ เป็นผู้แต่งตั้ง

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งต่างระดับกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกัน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามตรา ๕๒ สำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่มีตำแหน่งในระดับสูงกว่าเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคสามได้

นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสอง สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญในทุกกระทรวง ทบวง กรม

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามวรรคสอง ในเรื่องที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตาม

มาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตราดังกล่าวได้สอบสวนไว้แล้ว คณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสองจะนำสำนวนการสอบสวนตามมาตราดังกล่าวมาใช้เป็นสำนวนการสอบสวน และทำความเข้าใจกับผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยถือว่าได้มีการสอบสวนตามวรรคสองแล้วก็ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณากรณีที่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่เป็นการตีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้

มาตรา ๑๐๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีที่กระทำผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้นั้นควรจะต้องได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นที่มีอำนาจเพื่อให้พิจารณาดำเนินการเพื่อลงโทษตามควรแก่กรณี

ในกรณีที่กระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรลดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามมาตรา ๑๐๓ ผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ในสถานโทษและอัตราโทษใดได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก ทั้งนี้ ภายใต้อำนาจวรรคสอง

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนที่แต่งตั้งตามมาตรา ๑๐๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า แล้วแต่กรณี เห็นว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๑ ลงมาถึงระดับ ๘ และสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมาที่กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกันกับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘

ขึ้นไป หรือที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ วรรคห้า ในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวงซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่พิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงมีมติเป็นประการใด ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดังกล่าว แล้วแต่กรณี สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

(๒) สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมา ในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กรมซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่พิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ. กรมมีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดังกล่าวสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ ภายใต้งบับ (๑)

(๓) สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งมีใช้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ (๕) ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัดซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่พิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ. จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดังกล่าวสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม หรือตามมาตรานี้ ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๕๒ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม หรือตามมาตรานี้ได้

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออกตามมาตรานี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

มาตรา ๑๐๕ ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วยคือ

(๑) เรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือห้างหุ้นส่วนบริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจง หรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๑๐๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่พึงเห็นได้ว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ

หรือเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการ หรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว เว้นแต่ออกจากราชการเพราะตาย ผู้มีอำนาจตาม มาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า หรือมาตรา ๑๐๔ วรรคสาม แล้วแต่กรณี มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๕๕ และดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติในหมวดนี้ต่อไปได้ เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ เว้นแต่กรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยที่จะต้องลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ก็ให้งดโทษเสียได้

มาตรา ๑๐๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมีได้กระทำผิด หรือกระทำความผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกัน ที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐๔ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนตามวรรคหนึ่งแล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า หรือมาตรา ๑๐๔ วรรคสาม แล้วแต่กรณี มีอำนาจดำเนินการสืบสวน หรือพิจารณาตามมาตรา ๕๕ และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสอง ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีใช่เป็นการลงโทษเพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตลอดระยะเวลาที่ถูกลงสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่นและการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการ และผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่า

ด้วยการนั้น สำหรับผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าไม่มีกฎหมายหรือระเบียบดังกล่าว ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๔ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีกฎหมายว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะ จะลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ หรือลงทัณฑ์หรือลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยวินัยนั้นอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามควรแก่กรณีและพฤติการณ์ก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๕ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการในส่วนราชการใดโดยเฉพาะ หรือดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด หรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว ให้รายงานการดำเนินการทางวินัยหรือการสอบสวนหรือการสั่งให้ออกจากราชการต่อผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นตามลำดับจนถึงอธิบดี ในกรณีที่เป็นการลงโทษหรือสั่งพักราชการในส่วนราชการใดโดยเฉพาะ ให้รายงานตามลำดับจนถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ทั้งนี้ ตามระเบียบว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยที่ ก.พ. วางไว้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๓ และมีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัยเห็นว่าการยุติเรื่องการลงโทษหรือการลงโทษที่มีโทษเป็นการลงโทษหรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการในส่วนราชการใดโดยเฉพาะ และมีโทษเป็นการดำเนินการตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด เป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้มีอำนาจสั่งลงโทษ เพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้นลดโทษลงเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง งดโทษโดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือน หรือยกโทษให้ถูกต้องหรือเหมาะสมตามควรแก่กรณี ตลอดจนแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในคำสั่งเดิมให้เป็นการถูกต้องเหมาะสมได้ด้วย และในกรณีที่เห็นว่าควรดำเนินการอย่างใดเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาให้ได้ความจริงและยุติธรรม ก็ให้มีอำนาจดำเนินการ หรือสั่งดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ การสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้น ต้องไม่เกินอำนาจของตนตามมาตรา ๑๐๓ และการเพิ่มอัตราโทษเมื่อรวมกับอัตราโทษเดิมต้องไม่เกินอำนาจนั้นด้วย ถ้าเกินอำนาจของตนก็ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นตามลำดับเพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษหรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการในส่วนราชการใดโดยเฉพาะหรือสั่งยุติเรื่อง งดโทษหรือสั่งลงโทษตามมาตรา ๑๐๓ หรือสั่งให้ออกจากราชการ ซึ่งมีใช่เป็นการดำเนินการตามมติของ อ.ก.พ. จังหวัด ตามมาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๑๔ (๔) มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ หรือมาตรา ๑๒๕ แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปแล้ว แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง เห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม และมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง แต่ถ้าเป็นกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม แล้ว ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง

ในกรณีที่อธิบดีที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง มีความเห็นขัดแย้งกับความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือความเห็นหรือมติของ อ.ก.พ. จังหวัด ตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง มาตรา ๑๑๔ (๔) มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ หรือมาตรา ๑๒๕ เกี่ยวกับการพิจารณาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะในทางเป็นโทษหรือเป็นคุณแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด ก็ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวงซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงมีมติเป็นประการใด ให้อธิบดีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น และในกรณีที่จะต้องสั่งให้ผู้ซึ่งออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวง ก็ให้นำมาตรา ๑๐๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อได้มีคำสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ถ้าเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้นหรือลดโทษเป็นสถานโทษที่เบาลง หรืองดโทษหรือยกโทษ คำสั่งลงโทษเดิมให้เป็นอันยกเลิก ถ้าลดโทษเป็นอัตราโทษที่เบาลง อัตราโทษส่วนที่เกินก็ให้เป็นอันยกเลิก ในกรณีที่คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือนเป็นอันยกเลิก หรืออัตราโทษส่วนที่เกินเป็นอันยกเลิก ให้คืนเงินเดือนที่ได้ตัดหรือลดไปแล้วตามคำสั่งที่เป็นอันยกเลิก หรืออัตราโทษส่วนเกินที่เป็นอันยกเลิกนั้นให้แก่ผู้ถูกลงโทษ แต่ถ้าคำสั่งที่เป็นอันยกเลิกเป็นคำสั่งลงโทษหรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการในส่วนราชการใดโดยเฉพาะ และผู้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ได้รับโทษหรือทัณฑ์นั้นไปแล้ว ก็ให้เป็นอันพับไป

เมื่ออธิบดีได้ดำเนินการทางวินัย หรือได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง และได้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้รายงานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา ทั้งนี้ ตามกรณีที่กำหนดในระเบียบว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยที่ ก.พ. วางไว้

ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวงที่ได้รับรายงานตามวรรคหก เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม และมีมติเป็นประการใด ให้อธิบดีสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

มาตรา ๑๑๐ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัย หรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.พ. พิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม หรือเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลให้กระทรวง ทบวง กรมปฏิบัติกรตามหมวด ๔ และหมวดนี้ โดยถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ก็ให้ ก.พ. มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเองหรือตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญหรือคณะกรรมการสอบสวน ให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมแทนก็ได้ หรือกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้ด้วย

ในกรณีที่ ก.พ. ตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัยหรือการออกจากราชการแทน ก.พ. ก็ให้ อ.ก.พ. วิสามัญนั้น มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม โดยจะสอบสวนเองหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมแทนก็ได้ และมีอำนาจกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการทราบส่งไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้ด้วย

ในการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม ถ้า ก.พ. หรือ อ.ก.พ. วิสามัญพิจารณาเห็นเป็นการสมควรส่งประเด็นหรือข้อสำคัญใดที่ต้องการทราบไปสอบสวนพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่ ก็ให้ ก.พ. และ อ.ก.พ. วิสามัญมีอำนาจกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญนั้นส่งไปเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานในท้องที่นั้นทำการสอบสวนแทนได้

ในกรณีที่ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. วิสามัญ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งประเด็นหรือข้อสำคัญไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวน หรือหัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าหน่วยงานดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคสาม ในเรื่องเกี่ยวกับกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสอง ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๑๐๒ วรรคเจ็ด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการดำเนินการตามมาตรานี้ ให้นำมาตรา ๑๐๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลมด้วย

มาตรา ๑๑๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งโอนมาจากพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการตามมาตรา ๖๑ ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นดำเนินการทางวินัยตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ใน

ระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของทางผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอน ก็ให้สืบสวนหรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องไปให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้โดยอนุโลม และในกรณีที่จะต้องส่งลงโทษทางวินัย ให้ปรับบทความผิดและลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการนั้นโดยอนุโลม

หมวด ๖

การออกจากราชการ

มาตรา ๑๑๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๓) ลาออกจากราชการและได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตาม

มาตรา ๑๑๓

(๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๖๗ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕

มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๘ หรือมาตรา ๑๒๓ หรือ

(๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้

การต่อเวลาราชการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ต้องออกจากราชการตาม (๒) รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๑๓ นอกจากกรณีตามวรรคสี่ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ พิจารณาเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันขอลาออกก็ได้ แต่ต้องแจ้งการยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอลาออกทราบ และเมื่อครบกำหนดเวลาที่ยับยั้งแล้วให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันถัดจากวันครบกำหนดเวลาที่ยับยั้ง

ถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ไม่ได้อนุญาตให้ลาออกตามวรรคหนึ่งและไม่ได้ยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกตามวรรคสอง ให้การลาออกนั้นมีผลตั้งแต่วันขอลาออก

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชา และให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการลาออก การพิจารณาอนุญาตให้ลาออกและการยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสี่ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้

มาตรา ๑๑๔ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวบัญญัติให้ผู้ถูกสั่งให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญแต่ในการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานจะต้องมีกรณีตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ด้วย และการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน นอกจากให้ทำได้ในกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตราอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้และกรณีที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการบัญญัติให้ผู้ถูกสั่งให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนแล้ว ให้ทำได้ในกรณีต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ ถ้าผู้มีอำนาจดังกล่าวเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้

(๒) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๓) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ (๑) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๔) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๓) และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่ากรณีมีมูล ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า และให้นำมาตรา ๑๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด มีมติว่าผู้นั้นเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ (๓) ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๕) เมื่อทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งใด ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญดำรงตำแหน่งนั้นออกจากราชการได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

(๖) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการได้ ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๑๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหา หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่ากรณีมีมูล ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป จะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่มีชกช้า ในการสอบสวนนี้จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุข้อพยานก็ได้และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐๒ วรรคสี่ วรรคห้า และวรรคแปด มาตรา ๑๐๔ วรรคสอง และมาตรา ๑๐๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัดมีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๐๒ ในเรื่องที่จะต้องสอบสวนตามวรรคหนึ่ง และคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ ได้สอบสวนไว้แล้ว ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งจะใช้สำนวนการสอบสวนนั้นพิจารณาดำเนินการโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่เป็นกรณีที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. จะดำเนินการตามวรรคหนึ่ง โดยไม่สอบสวนก็ได้

มาตรา ๑๑๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ และคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า หรือมาตรา ๑๐๕ วรรคสาม แล้วแต่กรณี เห็นว่ากรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะพึงลงโทษตามมาตรา ๑๐๔ วรรคหนึ่ง ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. จังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาให้ออกจากราชการ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ อ.ก.พ. ดังกล่าวมีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมีหมองใน

กรณีที่ถูกสอบสวน ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๑๑๗ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการก็ได้

มาตรา ๑๑๘ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นอยู่ก่อนไปรับราชการทหาร ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกตามวรรคหนึ่ง เป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นนั้นได้

มาตรา ๑๑๙ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๗ ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๕๒ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๗ แล้วแต่กรณีได้

มาตรา ๑๒๐ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการ

มาตรา ๑๒๑ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิบดี หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดที่ได้รับรายงานตามมาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง เห็นว่าสมควรให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดี หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามมาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ แต่ถ้าเป็นกรณีที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตราดังกล่าว หรือมาตรา ๑๐๒ แล้ว ก็ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง แล้วแต่กรณี พิจารณา

ในกรณีที่อธิบดีที่ได้รับรายงานตามมาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง มีความเห็นขัดแย้งกับความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือความเห็นหรือมติของ อ.ก.พ. จังหวัดตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง มาตรา ๑๐๕ วรรคสาม มาตรา ๑๑๔ (๔) มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ หรือมาตรา ๑๒๕ โดยเห็นสมควรให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๗ หรือเห็นสมควรให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการตามหมวดนี้ หรือ

มาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๗ หรือเห็นสมควรให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการผู้ใดกลับเข้ารับราชการ ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๕ วรรคสี่ โดยอนุโลม

ในกรณีที่จะต้องสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการกลับเข้ารับราชการให้นำมาตรา ๑๐๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่ออธิบดีได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการหรือดำเนินการตามมาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ หรือได้รับรายงานเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวตามมาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่งและได้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้รายงานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกดำเนินการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา ทั้งนี้ ตามกรณีที่กำหนดในระเบียบว่าด้วยการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการให้ออกจากราชการที่ ก.พ. วางไว้ และให้นำมาตรา ๑๐๕ วรรคเจ็ด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ถ้า ก.พ. พิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม หรือเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลให้กระทรวง ทบวง กรมปฏิบัติกรตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๗ โดยถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ก็ให้ ก.พ. มีอำนาจสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น และให้นำมาตรา ๑๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ ก.พ. หรือ อ.ก.พ. วิสามัญแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้สอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งประเด็นหรือข้อสำคัญไปเพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนที่ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติม หรือเพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานในต่างท้องที่ทำการสอบสวนแทนในเรื่องเกี่ยวกับกรณีตามมาตรา ๑๑๔ (๔) หรือมาตรา ๑๑๕ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๑๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งโอนมาจากพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการตามมาตรา ๖๑ ผู้ใดมีกรณีที่สมควรให้ออกจากงานหรือออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการนั้นอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นมีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๖๗ ได้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของทางผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอนก็ให้สืบสวนหรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้ หรือตามมาตรา ๖๗ แล้วแต่กรณี

โดยอนุโลมและในกรณีที่จะต้องสั่งให้ออกจากราชการ ให้ปรับบทกรณีให้ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการนั้นโดยอนุโลม

หมวด ๓

การอุทธรณ์

มาตรา ๑๒๔ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๑๒๕ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ให้อุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง โดยให้อุทธรณ์ดังนี้

(๑) การอุทธรณ์คำสั่งของผู้บังคับบัญชาในราชการบริหารส่วนภูมิภาคที่ต่ำกว่าผู้ว่าราชการจังหวัด ให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.พ. จังหวัด และให้ อ.ก.พ. จังหวัดเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์ เมื่อ อ.ก.พ. จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

(๒) การอุทธรณ์คำสั่งของผู้บังคับบัญชาในราชการบริหารส่วนกลางที่ต่ำกว่าอธิบดี ให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.พ. กรม และให้ อ.ก.พ. กรมเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์ เมื่อ อ.ก.พ. กรมมีมติเป็นประการใด ให้อธิบดีสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

(๓) การอุทธรณ์คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัด หรืออธิบดี ให้อุทธรณ์ต่อ อ.ก.พ. กระทรวงเข้าสังกัด และให้ อ.ก.พ. กระทรวงเป็นผู้พิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงมีมติเป็นประการใด ให้รัฐมนตรีเข้าสังกัดสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

(๔) การอุทธรณ์คำสั่งของนายกรัฐมนตรี้ รัฐมนตรีเข้าสังกัด หรือปลัดกระทรวง หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี้หรือตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวง ให้อุทธรณ์ต่อ ก.พ. และให้นำมาตรา ๑๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๒๖ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ให้อุทธรณ์ต่อ ก.พ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว ให้รายงานนายกรัฐมนตรี้เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป ในกรณีที่นายกรัฐมนตรี้ไม่เห็นด้วยกับมติของ ก.พ. และ ก.พ. พิจารณาความเห็นของนายกรัฐมนตรี้แล้วยืนยันตามมติเดิม ให้ ก.พ. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีสั่งการหรือคณะรัฐมนตรีมีมติตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ หรือให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือให้ดำเนินการประการใด ให้กระทรวง ทบวง กรมดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือมติคณะรัฐมนตรี และเมื่อนายกรัฐมนตรีสั่งการหรือคณะรัฐมนตรีมีมติตามวรรคหนึ่งเป็นประการใดแล้วจะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการให้นำมาตรา ๑๐๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๗ ในการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ ก.พ. มีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๐ และมาตรา ๑๒๒ และในกรณีที่ ก.พ. ตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการอุทธรณ์แทน ก.พ. ก็ให้ อ.ก.พ. วิสามัญนั้น มีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๐ วรรคสอง และวรรคสาม และมาตรา ๑๒๒ และให้นำมาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๑๐ วรรคสี่ และมาตรา ๑๒๒ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งโอนมาจากพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการตามมาตรา ๖๑ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษทางวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุและผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล ระเบียบพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือระเบียบข้าราชการที่โอนมา แต่ยังมีได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายดังกล่าว ก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๒๕ ได้ แต่ถ้าผู้นั้นได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล ระเบียบพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือระเบียบข้าราชการที่โอนมาไว้แล้ว และในวันที่ผู้นั้นได้โอนมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ยังไม่แล้วเสร็จ ก็ให้ส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๒๕ เป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์

หมวด ๘

การร้องทุกข์

มาตรา ๑๒๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยเหตุใด ๆ ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้

การร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่งให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง และให้นำมาตรา ๑๒๖ ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. และมาตรา ๑๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย หรือมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตนในกรณีตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชา อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. เพื่อขอให้แก้ไขหรือแก้ความคับข้องใจได้ ทั้งนี้ เว้นแต่กรณีที่มีสิทธิอุทธรณ์ตามหมวด ๙ ซึ่งต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ตามที่กำหนดไว้ในหมวดนั้น

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ลักษณะ ๔

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์

มาตรา ๑๓๑ ภายใต้บังคับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง การบรรจุ การแต่งตั้ง การเพิ่มพูนประสิทธิภาพ และเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ เว้นแต่จะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้เป็นพิเศษ

ลักษณะ ๕

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ

มาตรา ๑๓๒ ตำแหน่งเอกอัครราชทูต กงสุลใหญ่ กงสุล และตำแหน่งอื่นที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. อาจแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญหรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษก็ได้

เมื่อมีเหตุผลสมควรในทางการเมือง รัฐมนตรีเจ้าสังกัดจะบรรจุบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติทั่วไปหรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ เข้ารับราชการเป็นข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งเป็นกรณีพิเศษโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีก็ได้

สำหรับตำแหน่งเอกอัครราชทูตและตำแหน่งเทียบเท่าอธิบดีให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๑ ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษผู้ดำรงตำแหน่งใดจะได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

ให้นำมาตรา ๔๓ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ และหมวด ๔ แห่งลักษณะ ๓ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษโดยอนุโลม

ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษจะโอนไปหรือกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนประเภทอื่นมิได้

มาตรา ๑๓๓ ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษออกจากราชการเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัดให้ลาออก

(๔) รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีคำสั่งให้ออกโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ไม่ว่าจะเป็นการออกโดยมีความผิดหรือไม่มีความผิดก็ตาม ในกรณีที่เป็นการออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัย ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ โดยอนุโลม

(๕) คณะรัฐมนตรีที่อนุมัติให้แต่งตั้งออกจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดออกจากตำแหน่ง

(๖) ขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตาม

มาตรา ๓๐

การต่อเวลาราชการให้ข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษที่ต้องออกจากราชการตาม (๒) รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

ให้นำมาตรา ๑๒๐ มาใช้บังคับแก่การออกจากราชการของข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๓๔ ให้ ก.พ. อ.ก.พ. วิสามัญ และ อ.ก.พ. สามัญ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

แต่งตั้งกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือจนกว่าจะได้แต่งตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญ หรืออนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๕ ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ หรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ หรือข้าราชการประจำต่างประเทศพิเศษ ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ต่อไป

ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ต่อไป และให้นำมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาใช้บังคับแก่ผู้นั้น เว้นแต่ข้าราชการพลเรือนวิสามัญผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. พิจารณาเห็นว่าทำหน้าที่อย่างเดียวกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่ ทั้งนี้ เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) มีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐

(ข) เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาหรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบได้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษา และเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญในตำแหน่งที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญตามวรรคสอง แต่ไม่อยู่ในเกณฑ์ตาม (ข) ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญไปพลางก่อน เมื่อเข้าเกณฑ์ตาม (ข) ก็ให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

มาตรา ๑๓๖ ในระหว่างที่บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้ยังไม่มีผลใช้บังคับ ให้ข้าราชการพลเรือนได้รับเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๑

มาตรา ๑๓๗ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือออก กฏ ก.พ. ข้อบังคับ หรือระเบียบ หรือจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือกำหนดกรณีใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฏ ก.พ. ข้อบังคับ ระเบียบ มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือกรณีที่กำหนดไว้แล้วซึ่งใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๘ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้น หรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวน การพิจารณา และการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) กรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังไม่เสร็จ ก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนหรือพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้การสอบสวนหรือพิจารณา แล้วแต่กรณีนั้นเป็นอันใช้ได้

(๓) กรณีที่ได้มีการรายงานหรือส่งเรื่อง หรือนำสำนวนเสนอ หรือส่งให้ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้น และ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาเรื่องนั้นยังไม่เสร็จ ก็ให้ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

มาตรา ๑๓๙ ข้าราชการพลเรือนซึ่งโอนมาจากพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการประเภทอื่นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากงานหรือให้ออกจากราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล ระเบียบพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือระเบียบข้าราชการนั้นอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้น หรือดำเนินการสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ทั้งนี้ให้นำมาตรา ๑๑๑ และมาตรา ๑๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔๐ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือตามมาตรา ๑๓๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๑๒๕ หรือมาตรา ๑๒๖ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๑ ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ มาตรา ๑๐๐ หรือมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือตามมาตรา ๑๓๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้ตาม มาตรา ๑๒๕

มาตรา ๑๔๒ การใดอยู่ระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การดำเนินการต่อไป สำหรับการนั้น ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๔๓ การใดที่เคยดำเนินการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้ อยู่ก่อนวันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ จะดำเนินการได้ประการใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนดโดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบางส่วนไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เช่น ในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของ ก.พ. และ อ.ก.พ. สามัญ อำนาจหน้าที่ของ ก.พ. และ อ.ก.พ. สามัญ การกำหนดตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การบรรจุและแต่งตั้ง การบำเหน็จความชอบ วินัยและการรักษา วินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ การอุทธรณ์ สมควรแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สมควรที่จะให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการเพื่อให้การปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

Translation

Civil Service Act, B.E. 2551 (2008)

BHUMIBOL ADULYADEJ, REX;
Given on the 23rd Day of January B.E. 2551(2008);
Being the 63rd Year of the Present Reign.

His Majesty King Bhumibol Adulyadej is graciously pleased to proclaim that:

Whereas it is expedient to revise the law on civil service;

Whereas it is aware that this Act contains certain provisions in relation to the restriction of rights and liberties of persons, in respect of which section 29, in conjunction with section 31, section 33, section 43 and section 64 of the Constitution of the Kingdom of Thailand so permit by virtue of law;

Be it, therefore, enacted by the King, by and with the advice and consent of the National Legislative Assembly, as follows.

Section 1. This Act is called the “Civil Service Act, B.E. 2551 (2008)”.

Section 2. This Act shall come into force as from the day following the date of its publication in the Government Gazette.

Section 3. The following shall be repealed:

- (1) Civil Service Act B.E. 2535 (1992);
- (2) Civil Service Act (No. 2) B.E. 2537 (1994);
- (3) Civil Service Act (No. 3) B.E. 2538 (1995);
- (4) Civil Service Act (No. 4) B.E. 2544 (2001).

The Order of the Head of the Revolutionary Party No. 38/2519, dated 21st October B.E. 2519 (1976) shall not apply to civil officials.

Section 4. In this Act:

“civil official” means a person instated and appointed to government service under this Act and draws salaries from budgetary appropriations to civil ministries and departments;

“government official” means civil official and other official in a civil ministries and departments under the law on administration of such type of official;

“Ministry” includes the Office of the Prime Minister and sub-ministries;

“Minister in Charge” means a minister in charge of a ministry, minister in charge of a sub-ministry and includes the Prime Minister in the capacity of person in charge of the Office of the Prime Minister and the Prime Minister or Minister in the capacity of the person in charge of a departmental level government agency not attached to any ministry;

“Permanent Secretary” includes the Permanent Secretary of the Office of the Prime Minister and Permanent Secretary of a sub-ministry

“department” includes a government agency having the status of a department;

“Director-General” means head of a government agency having the status of a department or equivalent to a department;

“government agency” means government agencies under the law on reorganization of ministries, sub-ministries, departments and government agencies established under the law on national administration having a status not lower than a department.

Section 5. The Prime Minister shall have charge and control of the execution of this Act.

TITLE I CIVIL SERVICE COMMISSION

Section 6. There shall be a Civil Service Commission, abbreviated as “CSC”, comprising the Prime Minister or Deputy Prime Minister designated by the Prime Minister as Chairman, Permanent Secretary of the Ministry of Finance, Director of the Budget Bureau and Secretary-General of the Office of the National Economic and Social Development Board as *ex officio* commissioners, and no fewer than five but not more than seven commissioners appointed by the King from persons qualified in human resource management, administration and management and law whose works are renowned in the relevant fields and being persons recruited under the rules, procedures and conditions prescribed by CSC Regulation, and the Secretary-General of the Civil Service Commission shall be a commissioner and secretary.

A commissioner appointed by the King shall not be a holder of a political position, executive committee member or holder of a position responsible for the administration of a political party or an official of a political party, and not already being an *ex officio* commissioner.

Section 7. A commissioner appointed by the King shall hold office for a term of three years. If the office of a commissioner becomes vacant

prior to the expiration of term and there are no fewer than three commissioners remaining, the remaining commissioners shall continue to serve in office.

When the office of a commissioner becomes vacant prior to the expiration of term, the appointment of a replacing commissioner shall be carried out within thirty days, except where the term of remaining commissioners is less than one hundred and eighty days in which case the appointment of a replacing commissioner is not required. The person appointed as a replacing commissioner shall be in office only for the remaining term of the replaced commissioner.

A commissioner vacating office may be re-appointed by the King.

In the case where commissioners vacates office upon the expiration of term but new commissioners have not yet been appointed by the King, such commissioners shall continue to serve in office until new commissioners are appointed by the King.

Section 8. The CSC shall have the following powers and duties:

(1) to make proposals and advise the Council of Ministers on public human resource management policies and strategies with respect to standard for remuneration, management and development of human resource, as well as the manpower planning and other matters, which are to be adopted as operational guidelines for government agencies;

(2) to report to the Council of Ministers with respect to considerations for the appropriate revision of salaries, positional allowances, subsistence supplements, welfare or other fringe benefits for government officials;

(3) to prescribe rules, procedures and standards for the management and development of human resources of civil officials to be adopted as operational guidelines for government agencies;

(4) to approve the manpower framework of government agencies;

(5) to issue CSC Regulations and rules governing human resource management in pursuance of this Act, including to give advice or guidelines for the performance of functions under this Act; a CSC Regulation shall come into force upon approval by the Council of Ministers and publication in the Government Gazette;

(6) to give interpretations and rulings on problems arising from the application of this Act, including to lay down practice guidelines for problem cases; a resolution of the CSC under this subsection shall be enforceable under the law upon approval by the Council of Ministers;

(7) to supervise, oversee, monitor, inspect and evaluate the human resource management of civil officials in ministries and departments in order to maintain fairness and human resource management standards, including to inspect and monitor the performance of functions under this Act; in this regard, the CSC shall have the power to summon documents and evidence from government agencies, or to summon representatives of government agencies, officials or other persons to give statements of facts, and

the power to issue rules requiring ministries and departments to file reports on human resource management of civil officials within their scope of authority with the CSC;

(8) to formulate policies and issue rules concerning King's scholarships and government scholarships so as to correspond with human resource management policies with respect to government officials, as well as to assign scholarship recipients to government services in ministries and departments or State agencies upon completion of studies;

(9) to issue directives or rules pertaining to the provision of education, supervision and assistance to public personnel, King's scholars, government scholars and private students under care of the CSC, including to collect service fees for the supervision and administration of education; in this regard, services fees for the supervision and administration of education shall be deemed as revenues of a government agency providing publicly beneficial services under the law on budgetary procedures;

(10) to prescribe rules and procedures for accrediting the credentials of holders of degrees, vocational certificates or other credentials for the purpose of instatement and appointment as civil officials, and to determine the salary rates or remuneration as well as the position levels and categories for such credentials;

(11) to determine rates of fees for the performance of functions pertaining to human resource management under this Act;

(12) to consider the installment of a personnel record system and the alteration of personnel records with respect to the date of birth, and the control of retirement by age of civil officials;

(13) to carry out other duties as provided in this Act and other laws.

In issuing a CSC Regulation under (5), in the case where it is deemed appropriate, the Office of the Civil Service Commission shall also consult the relevant ministries in conjunction with the considerations of the CSC.

Section 9. In the case where the CSC passes a resolution that a ministry, department or person performing a function under this Act has not acted in accordance with this Act, or acted inconsistently or contrary to the guidelines laid down by this Act, the CSC shall notify such ministry, department or person to carry out remedies, rescind or terminate such acts within the prescribed period. In the case where such ministry, department or person fails to comply with the CSC resolution within the prescribed period without reasonable grounds, such Permanent Secretary, Director-General or person, as the case may be, shall be deemed to be in breach of discipline.

Disciplinary procedures under paragraph one and punishment orders shall be the powers and duties of the CSC pursuant to the rules, procedures and conditions prescribed by CSC Regulation.

In the case where the person in breach of CSC resolution under paragraph one is the Minister in Charge, the CSC shall report to the Prime Minister to consider to proceed further appropriate orders.

Section 10. In the case where the CSC is of the opinion that human resource management with respect to a matter which all or certain types of government officials should be subject to central standards or rules, the CSC shall hold a meeting for joint consultation among a representative of the CSC, representative of the Public Sector Development Commission and representatives of the relevant central personnel administration body for various types of government officials in order to prescribe central standards or rules for human resource management on such matters and make a proposal to the Council of Ministers. Upon approval of the Council of Ministers, such central standard or rules shall apply to all or such types of government officials, as the case may be.

The provisions of paragraph one shall also apply *mutatis mutandis* to problems relating to public human resource management procedures on any particular matter.

Section 11. The provisions on committees authorized to carry out administrative proceedings under the law on administrative procedures shall apply *mutatis mutandis* to the meetings of the CSC, except for the case of section 36 paragraph two.

Section 12. The CSC is empowered to appoint a special sub-commission, abbreviated “Special CSSC”, to act on its behalf.

The numbers, qualifications, rules and procedures for the appointment of the Special CSSC, including recruitment procedures, terms of office and retirement from office shall be as prescribed by CSC Regulation.

Section 13. There shall be an Office of the Civil Service Commission, abbreviated “OCSC” with the Secretary-General of the CSC as the superior official in charge of the officials and administration of the OCSC, directly accountable to the Prime Minister.

The OCSC shall have the following powers and duties:

(1) to act for the CSC and MSPC in the performance of their official functions and to perform other duties as assigned by the CSC or MSPC;

(2) to make proposals and give advice to ministries and departments in relation to the rules, procedures and guidelines for public human resource management;

(3) to develop, promote, analyze and conduct researches in relation to policies, strategies, systems, rules, procedures and standards on the human resource management of civil officials;

(4) to monitor and evaluate the human resource management of civil officials;

(5) to carry out acts in relation to manpower planning of civil officials;

(6) to be the center of database on public human resources;

(7) to prepare strategies, to coordinate and to carry out acts in relation to the human resources development of government officials;

(8) to promote, coordinate, disseminate, provide consultation and advice and carry out acts in relation to the provision of welfare and the enhancement of quality of life for public human resources;

(9) to carry out acts in relation to King's scholarships and government scholarships in accordance with policies or rules of the CSC under section 8(8);

(10) to carry out acts in relation to the care of public personnel and scholars in accordance with directives or rules of the CSC under section 8(9);

(11) to carry out acts in relation to the accreditation of degrees, vocational certificates or other credentials of persons for the purpose of instatement and appointment of civil officials and to determine the salary rates or remuneration as well as the position levels and position categories for such credentials;

(12) to carry out acts in relation to the maintenance of personnel records and to oversee the retirement by age of civil officials;

(13) to prepare an annual report on human resource management in the civil service for submission to the CSC and the Council of Ministers;

(14) to perform other duties as provided in this Act, other laws or as assigned by the Council of Ministers, Prime Minister or CSC.

Section 14. There shall be a Civil Service Sub-Commission, abbreviated "CSSC", to act as a human resource management body in various government agencies, as follows:

(1) a Ministerial Civil Service Sub-Commission, abbreviated "Ministry CSSC", identified by the ministry's name;

(2) a Departmental Civil Service Sub-Commission, abbreviated "Department CSSC", identified by the department's name;

(3) a Provincial Civil Service Sub-Commission, abbreviated "Province CSSC", identified by the province's name;

(4) Civil Service Sub-Commissions for other government agencies apart from (1), (2) and (3).

The names, composition and powers and duties of the CSSC's under (4) shall be as prescribed by CSC Regulation.

Section 15. The Ministry CSSC shall comprise the Minister in Charge as Chairman, the permanent secretary as Vice-Chairman, and one representative of the CSC appointed from civil officials in the OCSC as *ex officio* sub-commissioner, and the following sub-commissioners appointed by the CSSC Chairman:

(1) not more than three qualified persons in the fields of human resource management, administration and management and law, whose works are renowned in the relevant fields and who are not officials in such ministry;

(2) not more than five civil officials holding higher level executive positions in such ministry who are elected from civil officials holding such positions.

This CSSC shall appoint one person as secretary.

Section 16. The Ministry CSSC shall have the following powers and duties:

(1) to consider the formulation of policies, systems and rules and procedures for human resource management in the ministry, which must be consistent with the rules, procedures and standards prescribed by the CSC under section 8(3);

(2) to consider the redistribution of manpower among government agencies within the ministry;

(3) to consider matters pertaining to disciplinary proceedings and orders of discharge from government service as provided in this Act;

(4) to carry out other acts under this Act and assist the CSC in the performance of functions pursuant to this Act as assigned by the CSC.

Section 17. The Department CSSC shall comprise the director-general as Chairman, a deputy director-general designated by the director-general as Vice-Chairman, and the following sub-commissioners appointed by the CSSC Chairman:

(1) not more than three persons qualified in the field of human resource management, administration and management and law, whose works are renowned in the relevant fields and who are not officials in such department;

(2) not more than six civil officials holding executive positions or managerial positions in such department who are elected from civil officials holding such positions.

This CSSC shall appoint one person as secretary.

Section 18. The Department CSSC shall have the following powers and duties:

(1) to consider the formulation of policies, systems and rules and procedures for human resource management in the department, which must be consistent with the rules, procedures and standards prescribed by the CSC under section 8(3) and the policies and human resource management system prescribed by the Ministry CSSC under section 16(1);

(2) to consider the redistribution of manpower among government agencies within the department;

(3) to consider matters pertaining to disciplinary proceedings and orders of discharge from government service as provided in this Act;

(4) to carry out other acts under this Act and assist the CSC in the performance of functions pursuant to this Act as assigned by the CSC.

Section 19. The Province CSSC shall comprise the Provincial Governor as Chairman, a Provincial Deputy Governor designated by the Provincial Governor as Vice-Chairman, and the following sub-commissioners appointed by the CSSC Chairman:

(1) not more than three persons qualified in the field of human resource management, administration and management and law, whose works are renowned in the relevant fields and who are not civil officials in such province;

(2) not more than six civil officials holding executive or managerial positions, who have been appointed by ministries or departments to posts in such province, and are elected from civil officials holding such positions, whereby each person shall not be attached to the same ministry.

This CSSC shall appoint one person as secretary.

Section 20. The Province CSSC shall have the following powers and duties:

(1) to consider the formulation of guidelines and procedures for human resource management, which must be consistent with the rules, procedures and standards prescribed by the CSC under section 8(3);

(2) to consider matters pertaining to disciplinary proceedings and orders of discharge from government service as provided in this Act;

(3) to perform duties assigned by a Ministry CSSC or Department CSSC;

(4) to carry out other acts under this Act and assist the CSC in the performance of functions pursuant to this Act as assigned by the CSC.

Section 21. Rules and procedures for the recruitment and selection of persons for appointment as sub-commissioners under section 15(1) and (2), section 17(1) and (2) and section 19(1) and (2), terms of offices and the minimum number of such sub-commissioners shall be as prescribed by CSC Regulation.

Section 22. In the case where there are exceptional reasons for a ministry, the CSC may approve the establishment of only a Ministry CSSC to perform the duties of a Department CSSC.

In the case where a government agency having the status of a department and not being attached to a ministry, but being under the charge of the Prime Minister or Minister, or a government agency having the status of a department and the head of the government agency is directly accountable to the Prime Minister or Minister in the performance of functions, all the powers and duties of the Ministry CSSC shall also be the powers and duties of the Department CSSC. However, in the performance of such duties, the Minister in Charge shall be Chairman and the director-general shall be Vice-Chairman,

and a representative of the CSC appointed from civil officials in the OCSC shall be *ex officio* sub-commissioner.

In the case of the Office of the Minister, the Department CSSC of the Office of the Permanent Secretary shall perform the duties of the Department CSSC of the Office of the Minister.

Section 23. Section 11 shall apply *mutatis mutandis* to meetings of the Special CSSC and CSSC.

TITLE II MERIT SYSTEM PROTECTION COMMISSION

Section 24. There shall be a Merit System Protection Commission, abbreviated “MSPC”, consisting of seven commissioners appointed by the King in accordance with section 26.

MSPC commissioners must work full-time.

The Secretary-General of the CSC shall be the secretary of the MSPC.

Section 25. A person appointed as a MSPC commissioner must possess the following qualifications:

- (1) being of Thai nationality;
- (2) having attained not less than forty-five years of age;
- (3) having one of the following other qualifications:

(a) being or having been a qualified commissioner of the Civil Service Commission, Teachers Commission, Teachers and Educational Personnel Commission, University Officials Commission, Higher Education Institution Officials Commission or Police Commission;

(b) being or having been a Councilor of State;

(c) being or having been in government service in a position not lower than a judge of the Court of Appeals or its equivalent, or a chief judge of the Administrative Court of First Instance;

(d) being or having been in government service in a position not lower than a special district state attorney or its equivalent;

(e) being or having been in government service in a higher-level executive position or its equivalent as determined by the CSC;

(f) being or having been an instructor in the field of law, political science, public administration, economics, social sciences or a subject related to national administration in a higher education institution, and holding a position or having held a position not lower than associate professor, provided that in the case of holding the position of associate professor, such person shall hold the position or have held the position for not less than five years.

Section 26. There shall be a MSPC Selection Committee comprising the President of the Supreme Administrative Court as chairman, a Vice-President of the Supreme Court designated by the President of the Supreme Court, a qualified CSC commissioner elected by the CSC, and the Secretary-General of the CSC shall be a member and secretary.

The Selection Committee shall have the duty of selecting seven persons having the qualifications under section 25.

The persons selected under paragraph two shall meet and elect one amongst themselves to become Chairman of the MSPC and shall be presented by the Prime Minister to the King for appointment.

The rules and procedures for selection of MSPC commissioners shall as prescribed by the Selection Committee.

Section 27. A MSPC commissioner shall not be under the following prohibitions:

- (1) be an official;
- (2) be an employee or wage-earner of a State agency or any person;
- (3) be a holder of a political position, member or holder of an executive position in a political party, member of a political party or officer of a political party;
- (4) be a board member of a State enterprise;
- (5) be a commissioner in a central agency for personnel administration of State agencies;
- (6) engage in another occupation or profession or hold a position or undertake any activities or be a committee member in a State or private agency which conflicts with the performance of duties as prescribed by Royal Decree.

Section 28. A person selected to become a MSPC commissioner who is under a prohibition under section 27 shall resign from the state of having the prohibited qualities or present credible evidence that he/she has ceased to engage in the such occupation or profession or activity which is prohibited to the secretary of the MSPC within fifteen days as from the date of selection.

In the case where a person selected to become a MSPC commissioner does not resign or cease to engage in such occupation or profession or activity within the period specified in paragraph one, it shall be deemed that such person has never been selected to become a MSPC commissioner and proceedings shall be carried out to select a new MSPC commissioner.

Section 29. MSPC commissioners hold office for a term of six years as from the date of appointment by the King and shall hold office for only one term.

MSPC commissioners who retire from office upon the expiration of term shall remain in office to perform duties until new MSPC commissioners have been appointed by the King.

Section 30. Apart from retirement from office upon the expiration of term, a MSPC commissioner retires from office upon

- (1) death;
- (2) resignation;
- (3) attaining the age of seventy years;
- (4) lacking the qualifications or being under a prohibition under section 25 or section 27;
- (5) being subject to a final sentence of imprisonment, regardless of the sentence having been suspended, except for the suspension of a sentence for an offence committed negligently, a minor offence or a defamation offence;
- (6) not being able to perform duties full-time on a regular basis as prescribed by MSPC Regulations.

Upon the occurrence of an event under paragraph one, the remaining MSPC commissioners shall continue to perform duties and the MSPC shall be deemed as comprising the remaining MSPC commissioners, except where there are less than five MSPC commissioners remaining.

Upon the occurrence of an event under paragraph one or in the case of MSPC commissioners retiring at the expiration of term, the MSPC Selection Committee shall carry out the selection of MSPC commissioners to replace the retiring MSPC commissioners expeditiously.

Section 31. The MSPC shall have the following powers and duties:

- (1) to submit proposals to the CSC or other central personnel administration agencies in order for the CSC or other central personnel administration agency to undertake the provision of or to revise human resource management policies pertaining to the preservation of merit system;
- (2) to consider appeals under section 114;
- (3) to consider complaints under section 123;
- (4) to consider matters on the preservation of merit system under section 126;
- (5) to issue MSPC Regulations, rules, regulations and procedures for the performance of functions under this Act; a MSPC Regulation shall come into force upon its publication in the Government Gazette;
- (6) to appoint persons having the qualifications and not being under a prohibition prescribed by the MSPC to become members of an appeals commission or members of a complaints commission.

Section 32. MSPC commissioners, appeals commissioners and complaints commissioners shall receive position allowances and other benefits as prescribed by Royal Decree and shall have the right to receive the same

travel allowances under the Royal Decree on allowances for official travel as higher-level executive position holders.

Section 33. Meetings of the MSPC commission, appeals commission and complaints commission shall be as prescribed by MSPC Regulation.

TITLE III GENERAL PROVISIONS

Section 34. The organization of civil officials shall be undertaken with a view to the result-based outcome, efficiency and good value in the discharge of State functions, and to make officials perform their duties with quality and virtuously and have a good quality of life.

Section 35. There shall be 2 categories of civil officials, being:

(1) civil servants, namely civil officials who are in the government service by instatement and appointment under the provisions in TITLE IV CIVIL SERVANTS;

(2) royal household civil officials, namely civil officials who are in the government service by instatement and appointment to royal household posts as prescribed by Royal Decree.

Section 36. A person entering the civil service must have general qualifications and not be under a prohibition, as follows:

A. General Qualifications:

(1) being of Thai nationality;

(2) being at least 18 years of age;

(3) being a person with pure faith in the democratic form of government with the King as Head of State;

B. Prohibitions:

(1) being a holder of a political position;

(2) being an incompetent person, quasi-incompetent person, insane or mentally disabled person, or suffering from a disease prescribed by CSC Regulation;

(3) being a person suspended from government service or temporarily discharged from government service under this Act or other laws;

(4) being morally defective to the extent of being socially objectionable;

(5) being a committee member or holder of an executive position in a political party or an officer of a political party;

(6) being adjudged bankrupt;

(7) having been imprisoned by final sentence of imprisonment for a criminal offence, with the exception of sentences for offences committed negligently or minor offences;

(8) having been punished by discharge, dismissal or expulsion from a State enterprise or other State agencies;

(9) having been punished by discharge or dismissal for breach of discipline under this Act or other laws;

(10) having been punished by expulsion for a breach of discipline under this Act or other laws;

(11) having cheated in an entrance examination for the government service or for entry to work in other State agencies.

The CSC may consider a waiver and allow entry into the government service for persons entering the civil service who are under the prohibitions in B. (4), (6), (7), (8), (9), (10) or (11), provided that in the case of the prohibition under (8) or (9), such person must have already retired from work or retired from government service for more than two years, and in the case of the prohibition under (10), such person must have already retired from work or retired from government service for more than three years, and in no event shall the retirement from work or retirement from government service be on account of malfeasance in office. A resolution of the CSC on such waiver shall receive the votes of not less than four-fifths of the number of commissioners present at the meeting. Votes shall be cast by secret ballot.

An application for waiver under paragraph two shall be as prescribed by CSC Regulation.

In the case of paragraph two, the CSC may grant an individual waiver or may issue a notification granting a general waiver.

Section 37. Payment of salaries and position allowances to civil officials shall be as prescribed by CSC Regulation approved by the Ministry of Finance.

Section 38. Civil officials may receive supplemental allowances for foreign posts, posts in certain areas, positions in certain class series or positions entailing special grounds as prescribed by CSC Rule approved by the Ministry of Finance.

Civil officials may receive temporary subsistence allowances pursuant to economic conditions under the rules and procedures prescribed by the Council of Ministers.

When submitting a proposal to the Council of Ministers for action under paragraph two, the CSC shall also make a concurrent submission of proposals for other categories of officials.

Section 39. Working hours, traditional public holidays, annual public holidays and official leaves for civil officials shall be as prescribed by the Council of Ministers.

Section 40. Uniforms of civil officials and rules on wearing uniforms shall be governed by the laws and rules pertaining thereto.

Section 41. Gratuities and pensions for civil officials shall be governed by the laws pertaining thereto.

TITLE IV CIVIL SERVANTS

Chapter 1 Organization of Civil Servants

Section 42. The organization of civil servants under this Act shall take into account the following merit system:

(1) the admission of a person for instatement to the government service and appointment to a position shall take into account the knowledge and competence of persons, equality, fairness and interests of the government service;

(2) the human resource management must take into account the end-result and efficiency of the organization and the nature of work without unfair discrimination;

(3) the consideration of merit, promotions and conferment of other benefits to officials must be carried out fairly through considerations of work products, capacities and behaviors, and political views or political party affiliations shall not be taken into consideration;

(4) disciplinary proceedings must be carried out justly and without prejudice;

(5) the human resource management must be politically impartial.

Section 43. Civil servants have the liberty to assemble as a group as provided in the Constitution, provided that such assembly does not affect the efficiency of national administration and continuity of public services and must not have a political objective.

The rules, procedures and conditions for assembly under paragraph one shall be as prescribed by Royal Decree.

Chapter 2 Position Classification and Payment of Salaries and Position Allowances

Section 44. Apart from the positions prescribed by the law on national administration, the Ministry CSSC may prescribe positions with other titles for the benefit of work administration, which such prescription shall be notified to the CSC.

Section 45. There are 4 categories of civil servant positions, as follows:

(1) executive positions, namely heads of government agencies and deputy heads of government agencies at ministerial and departmental levels and other positions prescribed by the CSC as executive positions;

(2) managerial positions, namely heads of government agencies at levels lower than departments and other positions prescribed by the CSC as managerial positions;

(3) knowledge worker positions, namely positions which require holders of bachelor degrees as prescribed by the CSC for performing duties in such positions;

(4) general positions, namely positions which are not executive positions, managerial positions and knowledge worker positions, as prescribed by the CSC.

Section 46. There shall be the following levels for civil servant positions:

(1) executive positions shall have the following levels:

(a) primary level;

(b) higher level;

(2) managerial positions shall have the following levels:

(a) primary level;

(b) higher level;

(3) knowledge worker positions shall have the following levels:

(a) practitioner level;

(b) professional level;

(c) senior professional level;

(d) expert level;

(e) advisory level;

(4) general positions shall have the following levels:

(a) operational level;

(b) experienced level;

(c) senior level;

(d) highly skilled level.

The determination of position categories and position levels shall be made pursuant to rules prescribed by CSC Regulation.

Section 47. The determination of civil servant positions in specific government agencies, the numbers and categories of civil servant positions, as well as the class series and levels thereof shall be as prescribed by the Ministry CSSC, which prescription must take into account efficiency,

effectiveness, non-overlap and economy as primary considerations, in accordance with rules and procedures prescribed by the CSC and which must comply with the class specifications prescribed under section 48.

Section 48. The CSC shall draw up class specifications by classifying positions into categories and class series according to the nature of work, and placing positions of the same category and class series requiring approximately the same quality of work into the same level. In this regard, account must be taken of the characteristics of the duties, responsibilities and qualities of works.

In the class specifications, the titles of positions in the class series, primary duties and responsibilities and qualification requirements shall also be specified.

Section 49. Subject to the law on national administration, a position in charge of civil officials in any government agency or agency, in any capacity, shall be as prescribed by the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 by means of a letter pursuant to rules prescribed by the CSC.

Section 50. Civil servants shall receive salaries pursuant to each position category as stipulated in the schedule of salary scale for civil servants annexed to this Act.

The amount of salary payable to a holder of any position category, class series and level under the schedule of salary scale for civil servants shall be as prescribed by CSC Regulation.

Civil servants may receive position allowances in accordance with the schedule of position allowances for civil servants annexed to this Act pursuant to the rules and conditions prescribed by the CSC.

The rate of position allowance payable to a holder of any position category, class series and level under the schedule of position allowances for civil servants annexed to this Act shall be as prescribed by CSC Regulation.

Position allowances under this section shall not be regarded as salaries for the purpose of calculating gratuities and pensions under the law on official gratuities and pensions.

Section 51. The Council of Ministers may consider the adjustment of salary rate or position allowances for civil servants for greater appropriateness as required. Adjustments of salary rate or position allowances by not more than ten percent of the applicable salaries or position allowances shall be effected by enactment of a Royal Decree, and the salary rate and position allowances annexed to such Royal Decree shall be deemed as salary rate and position allowances annexed to this Act.

Upon the adjustment of salaries or position allowances under paragraph one, the adjustment of salaries or position allowances of existing

civil servants to the rates in the newly adjusted schedule shall be in accordance with the rules and procedures prescribed by the Council of Ministers.

Chapter 3

Recruitment, Instatement and Appointment

Section 52. The recruitment of persons for instatement to the government service as a civil servant and appointment to a position shall be carried out in accordance with the merit system and account for the ethical behavior of such person as well as the benefits to the government service, as prescribed in this Chapter.

Section 53. The instatement of a person to the government service as a civil servant for appointment to a particular position shall be made from candidates passing competitive examination for such position and according to the order in the list of the passing candidates.

Competitive examinations, lists of the passing candidates and details on examinations shall be in accordance with rules, procedures and conditions prescribed by the CSC.

The provisions of paragraph one shall not apply to the instatement of persons to the government service under section 55, section 56, section 63, section 64 and section 65.

Section 54. An applicant for competitive examinations for a particular position must have the general qualifications and not be under a prohibition, or has been granted a waiver in the case of a prohibition under section 36, and must also have the qualification requirements or received the approval of the CSC under section 62.

A person under a prohibition under section 36 B. (1) shall be eligible to apply for examinations, but shall be entitled for instatement as a civil servant having been passing examination only upon ceasing to be a holder of a political position.

Section 55. In special circumstances, a supervising official authorized to make an instatement order under section 57 may select persons for instatement to the government service and appoint to positions without conducting competitive examinations under section 53, pursuant to the rules, procedures and conditions prescribed by the CSC.

Section 56. A ministry or department which has exceptional reasons and necessities may instate persons possessing high levels of knowledge, competence and expertise to the government service and appoint to knowledge worker positions at professional, senior professional, expert or

advisory levels, or to general positions at highly skilled level, pursuant to rules, procedures and conditions prescribed by the CSC.

Section 57. For instatements to the government service as civil servants and appointments to positions under section 53, section 55, section 56, section 63, section 64, section 65 and section 66, the following authorized persons shall make the instatement and appointment orders:

(1) for the instatement and appointment of a higher level executive position that is the head of a ministerial level government agency and head of a departmental level government agency under the charge of or directly accountable in the performance of functions to the Prime Minister or Minister, as the case may be, the Minister in Charge shall submit a nomination to the Council of Ministers for approval; upon approval by the Council of Ministers, the Minister in Charge shall order the instatement and the Prime Minister shall present the matter to the King for appointment;

(2) for the instatement and appointment of a higher level executive position that is the deputy head of a ministerial level government agency, head of a departmental level government agency, deputy head of a departmental government agency under the charge of or directly accountable in the performance of functions to the Prime Minister or Minister, as the case may be, or other positions prescribed by the CSC as higher level executive positions, the supervising permanent secretary or head of departmental level government agency under the charge of or directly accountable in the performance of functions to the Prime Minister or Minister, as the case may be, shall submit a nomination to the Minister in Charge for proposal to the Council of Ministers for approval; upon approval by the Council of Ministers, such supervising permanent secretary or head of departmental level government agency shall order the instatement and the Prime Minister shall present the matter to the King for appointment;

(3) for the instatement and appointment of a primary level executive position, the supervising permanent secretary or head of departmental level government agency under the charge of or directly accountable in the performance of functions to the Prime Minister or Minister, as the case may be, shall order the instatement and appointment;

(4) for the instatement and appointment of an managerial position, knowledge worker position at practitioner, professional, senior professional and expert levels, and general positions in the Office of the Minister, the Minister in Charge shall order the instatement and appointment;

(5) for the instatement and appointment of higher level managerial positions, the supervising permanent secretary or head of departmental level government agency under the charge of or directly accountable in the performance of functions to the Prime Minister or Minister, as the case may be, shall order the instatement and appointment;

(6) for the instatement and appointment of primary level managerial positions, the supervising director-general shall order the instatement and appointment upon the approval of the permanent secretary; as

for the instatement and appointment of primary level managerial positions in departmental level government agencies under the charge of or directly accountable in the performance of functions to the Prime Minister or Minister, as the case may be, the supervising director-general shall order the instatement and appointment;

(7) for the instatement and appointment of advisory level knowledge worker positions, the Minister in Charge shall submit a nomination to the Council of Ministers for approval; upon the approval of the Council of Ministers, the Minister in Charge shall order the instatement, and the Prime Minister shall present the matter to the King for appointment;

(8) for the instatement and appointment of expert level knowledge worker positions, the permanent secretary or head of departmental level government agency under the charge of or directly accountable in the performance of functions to the Prime Minister or Minister, as the case may be, shall order the instatement and appointment;

(9) for the instatement and appointment of senior professional level knowledge worker positions and highly skilled level general positions, the supervising director-general shall order the instatement and appointment upon the approval of the permanent secretary; as for the instatement and appointment of senior professional level knowledge worker positions and highly skilled level general positions in departmental level government agencies under the charge of or directly accountable in the performance of functions to the Prime Minister or Minister, as the case may be, the supervising director-general shall order the instatement and appointment;

(10) for the instatement and appointment of practitioner and professional level knowledge worker positions and operational, experienced and senior level general positions, the supervising director-general or person designated by the director-general shall order the instatement and appointment;

(11) for the instatement and appointment under section 53 and relocation under section 63 to a position under (9) which is not a highly skilled level general position and the instatement and appointment of positions under (10) in the regional administration, the supervising provincial governor shall order the instatement and appointment.

The nomination for appointment of a civil servant to a position shall be accompanied by a report on suitability as well as reasons in accordance with the rules and procedures prescribed by the CSC.

Section 58. Where any civil servant holding an executive position has performed the same duties for four consecutive years, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall undertake proceedings to effect an exchange of duties, relocation or transfer to perform other duties, except where it is necessary for the benefit of the government service, in which case the approval of the Council of Ministers may be requested for such person to continue performing the same duties for not more than two years, in accordance with the rules and procedures prescribed by the CSC.

The provisions of paragraph one does not apply to holders of positions prescribed by the CSC as positions having specific nature of work.

Section 59. A person instated and appointed under section 53 paragraph one or section 55 shall perform official duties on a probationary basis and shall be developed to learn on the regulations and arrangements of the government service and the good conduct of officials, as prescribed by CSC Regulation.

Where a person performing official duties on a probationary basis under paragraph one has achieved an evaluation result on the probationary performance of official duties as prescribed by CSC Regulation which is not lower than the prescribed standards, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall order such person to continue serving in the government service. If such person addresses an evaluation result on the probationary performance of official duties which is lower than the prescribed standards, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 may discharge such person from government service regardless of whether or not the probation period has expired.

A person discharged from government service under paragraph two shall be regarded as if such person has never been a civil servant. However, there shall be no prejudice to any acts of such person in the performance of official duties or the receipt of salaries or other benefits received or entitled to receive from the government service while such person remained in the probation period.

Where a person in the probation period is subject to reasonable grounds to allege a breach of discipline, the supervising official shall undertake disciplinary proceedings as provided in Chapter 7 Disciplinary Proceedings, and if such person is also subject to a cause for discharge from government service under paragraph two, the supervising official shall preliminarily proceed under paragraph two.

The provisions of paragraph one, paragraph two and paragraph three shall apply *mutatis mutandis* to officials or employees in the local administration transferred under section 64 during the probationary performance of official duties.

Section 60. Where a civil servants serving in the probation period is discharged from government services under section 111 and it subsequently appears that such person is subject to a cause for discharge from government service under section 59 or other sections, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 or an authority under other sections, as the case may be, shall have the power to modify the order as a discharge from government service under section 59 or under such other section.

Section 61. The appointment of a civil servant to a position in a class series not provided in the class specifications shall not be made.

Section 62. A person appointed to any civil servant position must possess the qualification requirement for such position as provided under the class specifications.

In the case where there are reasons and necessity, the CSC may approve the appointment of a civil servant possessing qualifications different from the qualification requirements as provided under the class specifications.

In the case where the CSC stipulates a degree, vocational certificate or any credential as a qualification requirement, it shall mean degrees, vocational certificates or credentials recognized by the CSC.

Section 63. The relocation, transfer or promotion of a civil servant to a civil servant position within the same or other ministry or department, as the case may be, shall be as prescribed by CSC Regulation.

The temporary transfer and reappointment of a civil servant from a ministry or department to a civil servant position in a foreign country under another ministry or department for a specified period may be effected under the rules and procedures prescribed by the CSC.

The relocation or transfer and reappointment of a civil servant to a position at a lower level may not be effected, except where the consent of such civil servant has been obtained.

The instatement of a civil servant who has retired due to being discharged from government service for entry to the military service under the law on military service, or who has received the approval of the Council of Ministers to perform any work whereby such period shall be fully included in the calculation of gratuities and pensions as official working period, or a retirement from government service which was not a retirement during the probation period, back to government service in the ministry or department, including the instatement and appointment of such person to position categories, class series, levels, and the determination of salary amount of such person, may be effected under the rules and procedures prescribed by the CSC.

For the purposes of government service period determination under this Act and under the law on official gratuities and pensions, a civil servant who has retired due to being discharged from government service for entry military service under the law on military service, or who has received the approval of the Council of Ministers to perform any work whereby such period shall be fully included in the calculation of gratuities and pensions as government service period, upon reinstatement to the government service, shall be entitled to aggregate the days in government service prior to the discharge from government service with the days in military service under the law on military service or days of performing any work as approved by the Council of Ministers, as the case may be, and days in government service upon reinstatement to the government service as a consecutive government service period as if such person was never discharged from the government service. A

person discharged from government service which was not a discharge during the probation period, and reinstated to the government service under paragraph four, shall be entitled to include government service time prior to the discharge from government service for the purpose of counting government service periods under this Act.

Section 64. The transfer of local officials, transfer of officials who are not civil servants under this Act and not political officials, and the transfer of personnel from other State agencies prescribed by the CSC, to instatement as civil servants, as well as the appointment to any position category, class series, level, and the determination of salary amount, may be effected under the rules and procedures prescribed by the CSC.

For the purposes of government service period determination, the government service period or working period of the person transferred to government service under paragraph one shall also be deemed as government service period of civil servants under this Act.

Section 65. In the event that a local official who has not retired from work during the probation period or an official who is not a civil servant under this Act, and not a political official, extraordinary official, or official who has retired from government service during the probationary performance of official duties, who has already retired from work or the government service, applies for entry to the government service as a civil servant and the official authorities intends to admit such person to the government service, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall undertake considerations on such application by taking into account the interests of the official authorities. The instatement and appointment to a particular position category, class series, level and the determination of salary amount of such person shall be in accordance with the rules and procedures prescribed by the CSC.

For the purposes of government service period determination, the government service period or working period of the person entering the government service under paragraph one whilst being an official or local official shall also be the government service period of civil servant under this Act.

Section 66. If it subsequently appears that any civil servant who has already been appointed to a position under section 62 does not meet the qualification requirement for such position, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall forthwith re-appoint such person to the original position or other position in the same category and level. However, there shall be no prejudice to any act of such person performed pursuant to powers and duties and the receipt of salaries or other benefits received or entitled to receive prior to the receipt of re-appointment order to the original position or other position in the same category and level.

The salaries payable, rights and benefits of persons re-appointed to the original position or other position in the same category and level under paragraph one shall be in accordance with the rules and procedures prescribed by the CSC.

In the case where it is not possible for any reason to make a re-appointment to the original position or other position in the same category and level under paragraph one, the CSC shall make an individual consideration.

Section 67. If it subsequently appears that a person instated to the government service as a civil servant and appointed to a position under section 53 paragraph one, section 55, section 56, section 63, section 64 and section 65 lacks general qualifications or is under a prohibition without a waiver under section 36, or lacks the qualification requirements for such position without an approval of the CSC under section 62 before the instatement or there being an existing allegation and subsequently such person lacks qualifications due to such allegation after the instatement, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall forthwith order the discharge of such person from the government service. However, there shall be no prejudice to the acts performed by such person pursuant to the powers and duties and the receipt of salaries or other benefits received or entitled to receive from the official authorities prior to such discharge order, and if entry to the government service was made in good faith, the discharge shall be deemed as having been made for the purpose of granting compensatory gratuities and pension under the law on official gratuities and pensions.

Section 68. In the case where a civil servant position becomes vacant, or the holder of a position is unable to perform official duties, and the case is not provided for in the law on national administration, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall have the power to order a civil official considered appropriate to temporarily act in such position.

The acting official under paragraph one shall have the powers and duties of the position he/she is temporarily assuming. In the case where other laws, regulations, rules, directives, Council of Ministers resolutions, resolutions of committees established under law, or order of a supervising official appoint such position holder to become a committee member or to have any power or duty, the acting official shall perform the duties of the committee member or other such powers and duties while acting in that position, as the case may be.

Section 69. In the case where there are reasons of necessity, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 has the power to order a civil servant to be temporarily attached to a government agency and be relieved from the original position as provided by CSC Regulation.

Salary payments, appointments, salary increases, disciplinary proceedings and retirements from government service of the civil servant under paragraph one shall be as provided by CSC Regulation.

Section 70. In the case where there are reasons of necessity, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall have the power to remove a civil servant from a position as well as the rate of salary in the original position, and to be paid salaries as reserves workforce for a period prescribed by the CSC. The foregoing shall be in accordance with rules and procedures prescribed by CSC Regulation.

The removal from position, salary payments, appointments, salary increases, disciplinary proceedings and retirements from government service of the civil servant under paragraph one shall be as provided by CSC Regulation.

In the case where there is no longer a necessity or the period of salary payments as reserves workforce has expired, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall remove such civil servant from payment of salaries as reserves workforce and appoint such person to the original position or other position in the same category and level.

Section 71. In the case where the Administrative Courts has a final judgment revoking an order appointing a civil servant, it shall be the duties of the CSC upon approval of the Council of Ministers to proceed the appropriate orders to effect remedies and modifications or take actions as deemed appropriate.

Chapter 4

Efficiency Enhancement and Motivation-Building in the Performance of Official Functions

Section 72. A government agency shall be under a duty to implement actions to enhance the efficiency and build motivation amongst civil servants in order to obtain civil servants that possess quality, virtue, ethics, and have good morale and quality of life, inspiration and enthusiasm in performing official functions to achieve the desired result-based outcome of the State's tasks. The foregoing shall be in accordance with the rules and procedures prescribed by the CSC.

In the case where it is considered appropriate and economical, the OCSC may provide for efficiency enhancement and motivation-building on behalf of a government agency under paragraph one.

Section 73. A supervising official must conduct oneself towards persons under his/her charge with virtue and fairness, and build motivation amongst those under his/her charge to conduct themselves as good officials.

Section 74. Where a civil servant who has conducted himself/herself ethically and adhered to disciplinary rules, and has performed official functions efficiently and achieved the desired result-based outcome in State's tasks, the supervising official may consider a salary increase as appropriate in such case as provided by CSC Regulation, and may also grant other rewards which may be a commendation, mark of distinction or prize.

Section 75. Further studies, training, work visits or research activities carried out domestically or in a foreign country of a civil servant shall be in accordance with the rules, procedures and conditions prescribed by the CSC.

Section 76. A supervising official shall be under a duty to evaluate the performance of official functions of those under his/her charge as part of the considerations for appointment and salary increase, in accordance with the rules and procedures prescribed by the CSC.

Evaluation results under paragraph one shall also be applied for the purpose of developing and enhancing efficiencies in the performance of official functions.

Section 77. Where a civil servant dies as a result of performing official functions, the supervising official shall consider the salary increase of such person as a special case for the benefit of gratuity and pension calculations, or to grant other benefits as provided by rules prescribed by the Council of Ministers.

Chapter 5

Upholding the Ethics of Officials

Section 78. A civil servant must uphold the ethics of officials as prescribed by the government agency with the objective of achieving good officials who exhibit honor and dignity as officials, in particular with respect to the following matters:

- (1) adherence and relentless insistence on taking the correct action;
- (2) honesty and responsibility;
- (3) transparent and accountable performance of duties;
- (4) performance of duties without any unfair discrimination;
- (5) result-based determination.

A government agency shall prescribe rules on ethics of officials in accordance with the work descriptions in such government agency pursuant to technical principles and professional ethics.

When prescribing rules on ethics of officials under paragraph two, a hearing shall be held for officials and the rules shall be published for public notice.

Section 79. Where a civil servant fails to comply with the ethics of officials which does not constitute a breach of discipline, the supervising official shall issue a warning, apply the matter to considerations for appointment, salary increase or to order such official to take development.

Chapter 6

Discipline and Maintenance of Discipline

Section 80. A civil servant must at all times strictly maintain discipline by carrying out acts and refraining from acts as provided in this Chapter.

A civil servant performing official functions in a foreign country, in addition to maintaining discipline as provided in this Chapter, must also maintain discipline by carrying out acts and refraining from acts as prescribed by CSC Regulation.

Section 81. A civil servant must in good faith support the democratic form of government with the King as Head of State.

Section 82. A civil servant must act in accordance with the following directives:

- (1) to perform official duties faithfully, honestly and fairly;
- (2) to perform official duties in accordance with laws, regulations, rules of official authorities, Council of Ministers resolutions, government policies and act in accordance with the regulatory framework of official authorities;
- (3) to perform official duties with a view to obtaining desirable results and in advancement of the government service with determination, diligence, attention and an awareness to preserve the interests of official authorities;
- (4) to act in compliance with orders of supervising officials made in the course of official duties in accordance with the law and regulations of official authorities, and to not disobey or avoid compliance with such orders; however, if the civil servant finds that compliance with such order will cause detriment to the government service, or will not be a preservation of the interests of official authorities, a written opinion must be immediately submitted to the supervising official to review such an order; upon submission of the opinion, if the supervising official confirms that the original order should be complied with, the subordinate official must comply;
- (5) to devote one's time to the government service, and not leave or neglect official duties;
- (6) to preserve official secrets;
- (7) to be courteous, preserve harmony and cooperate with other officials and colleagues in the performance of official functions;

(8) to be hospitable, accommodating, fair and supportive to members of the public who comes into contact with respect to one's duties;

(9) to be politically impartial in the performance of official duties and in other undertakings which involve the public, as well as to act in accordance with regulations of official authorities on political conduct of officials;

(10) to preserve one's reputation and to preserve the dignity of one's official position from any discredit;

(11) to perform other acts prescribed by CSC Regulation.

Section 83. A civil servant must not commit any of the following prohibitions:

(1) to not make false reports to the supervising official; the concealment of facts that should be disclosed shall also be deemed as a false report;

(2) to not perform official functions which amounts to bypassing one's superior official, except where one's superior official has ordered the act or special permission has been given on a case-by-case basis;

(3) to not use or consent to other's use of one's official position for the exploitation of gains for oneself or others;

(4) to not act negligently in the discharge of official duties;

(5) to not commit acts or consent to other's commission of acts in seeking gains which may prejudice fairness or be detrimental to the honour of one's official position;

(6) to not be a managing director or manager or hold any other position entailing a similar nature of work in a partnership or a company;

(7) to not commit any act which amounts to an abuse, oppression or intimidation of others in the performance of official functions;

(8) to not commit acts which amount to a sexual violation or harassment as prescribed by CSC Regulation;

(9) to not insult, disparage, oppress or intimidate members of the public in contact with officials,

(10) to not commit any other act as prescribed by CSC Regulation.

Section 84. A civil servant who does not comply with the directives under section 81 and section 82 or violates a prohibition under section 83 is in breach of discipline.

Section 85. Disciplinary breaches of the following description are gross breaches of discipline:

(1) wrongfully performing or refraining to perform official duties in order to cause severe detriment to any person, or malfeasantly performing or refraining to perform official duties;

(2) leaving or neglecting of official duties without reasonable cause which results in severe detriment to the government service;

(3) leaving official duties for more than fifteen consecutive days on the same occasion without reasonable cause, or where circumstances indicate an intention to not comply with regulations of official authorities;

(4) committing an act which is attributable as a gross misconduct;

(5) severely insulting, disparaging, oppressing, intimidating or harming members of the public contacting officials;

(6) committing a criminal offence which results in a term of imprisonment or a heavier penalty than imprisonment by a final sentence of imprisonment or a heavier penalty than imprisonment, with the exception of an offence committed negligently or a minor offence;

(7) refraining from or committing any act not in compliance with section 82 or in violation of a prohibition under section 83 causing severe detriment to the government service;

(8) refraining from or committing any act not in compliance with section 80 paragraph two and section 82(11), or in violation of a prohibition under section 83(10), which has been prescribed by CSC Regulation as a gross breach of discipline.

Section 86. The CSC Regulations under section 80 paragraph two, section 82(11), section 83(8) and (10) and section 85(8) shall apply to acts occurring subsequent to such CSC Regulations coming into force.

Section 87. A supervising official shall have a duty of promoting and developing the discipline of subordinates and preventing breaches of discipline by subordinates, in accordance with the rules and procedures prescribed by the CSC.

Section 88. A civil servant who commits a breach of discipline must receive a disciplinary punishment, unless there is reasonable cause for exempting punishment as provided in Chapter 7 Disciplinary Proceedings.

There are 5 modes of disciplinary punishment, as follows:

- (1) written reprimand;
- (2) deduction of salary;
- (3) reduction of salary;
- (4) dismissal;
- (5) expulsion.

Section 89. Punishment of a civil servant shall be effected by an order. The person ordering the punishment must impose a punishment which is appropriate to the offence and must be made justly and without prejudice. The punishment order shall indicate the particular disciplinary breaches committed by the person receiving the punishment and the sections relied upon.

Chapter 7

Disciplinary Proceedings

Section 90. When there is an allegation or a case of suspicion that a civil servant has committed a breach of discipline, the supervising official is under a duty to quickly report to the supervising official authorized to make an instatement order under section 57, and the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall expeditiously carry out proceedings under this Act with justice and without any prejudice.

The supervising official or supervising official authorized to make an instatement order under section 57 who neglects the duty under paragraph one, or performs the duty in bad faith, shall be deemed as having committed a breach of discipline.

The powers and duties of the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 under this Chapter may be delegated by the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 to a lower level supervising official under the rules prescribed by the CSC.

Section 91. Upon receipt of a report under section 90, or such matter becomes apparent to the supervising official authorized to make an instatement order under section 57, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall expedite proceedings or order investigations or take preliminary considerations as to whether or not the case has sufficient merit to allege that such person has committed a disciplinary breach. If it is found that the case did not contain sufficient merit to allege a disciplinary breach, the matter may be terminated.

In the case where it is found that there is sufficient merit to allege that a civil servant has committed a disciplinary breach whereby preliminary evidence is already available, further proceedings may be taken under section 92 or section 93, as the case may be.

Section 92. In the case where the investigation result or consideration under section 91 finds that the case has merit, if such alleged offence does not constitute a gross disciplinary breach, and notice of the allegations and summary of evidence has been given to the alleged person, as well as after having heard the alleged person's reply, and the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 finds that the alleged person has committed the alleged breach, the supervising official shall order punishment as appropriate to the case without having to appoint a commission of inquiry.

In the case under paragraph one, if the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 finds that the alleged person has not committed the alleged breach, such supervising official shall order the termination of the matter.

Section 93. In the case where the investigation result or consideration under section 91 finds that the case has merit to constitute a gross

disciplinary breach, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall appoint a commission of inquiry. In conducting the inquiry, notice of the allegations and summary of evidence shall be given to the alleged person and the alleged person's reply shall be heard. Upon conclusion of proceedings by the commission of inquiry, the inquiry results and opinions shall be reported to the supervising official authorized to make an investigation order under section 57.

If the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 finds that the alleged person has not committed the alleged breach, the matter shall be terminated. However, if it is found that the alleged person has committed the alleged breach, further proceedings shall be taken under section 96 or section 97, as the case may be.

Section 94. For the appointment of a commission of inquiry in the case of civil servants of different positions, or different departments or different ministries, being alleged to have jointly committed a disciplinary breach, the following proceedings shall be taken:

(1) for civil servants in the same department, where the director-general or permanent secretary is alleged to have jointly committed a disciplinary breach with a subordinate, the permanent secretary or Minister in Charge, as the case may be, shall be the appointer of a commission of inquiry;

(2) for civil servants in different departments of the same ministry who are alleged to have jointly committed a disciplinary breach, the permanent secretary shall be the appointer of a commission of inquiry, except in the case where the permanent secretary is also jointly alleged, the Minister in Charge shall be the appointer of a commission of inquiry;

(3) for civil servants in different ministries being alleged to have jointly committed a disciplinary breach, the supervising officials authorized to make an instatement order under section 57 shall jointly appoint a commission of inquiry, except in the case where the alleged persons also includes a holder of a higher level executive position, the Prime Minister shall be the appointer of a commission of inquiry;

(4) other cases shall be as prescribed by CSC Regulation.

Section 95. The rules, procedures and time periods pertaining to disciplinary proceedings shall be as prescribed by CSC Regulation.

In the case of an apparent breach as prescribed by CSC Regulation, disciplinary proceedings may be taken without inquiry.

Section 96. Where a civil servant who commits a non-gross disciplinary breach, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall order punishment in the form of a written reprimand, salary deduction or salary reduction as appropriate to the case and commensurate with the breach.

In the case where there are extenuating circumstances, such circumstances may be taken into consideration as mitigating factors, provided

that a written reprimand shall only be imposed in the case of a minor disciplinary breach.

In the case of a minor disciplinary breach and existence of a cause for refraining punishment, punishment may be refrained and a written parole or admonishment may be issued instead.

When imposing a punishment under this section, the extent of powers of the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 to impose a punishment upon a subordinate for a particular offence and scale of punishment shall be as provided by CSC Regulation.

Section 97. Subject to paragraph two, a civil servant who commits a gross disciplinary breach shall be punished by dismissal or expulsion according to the severity of the case. Extenuating circumstances may be taken into consideration as mitigating factors, but in no event shall punishment be reduced to less than a dismissal.

In the case where the commission of inquiry or the appointer of a commission of inquiry under section 93 paragraph one, or an authorized person under section 94, finds that a civil servant has committed a gross disciplinary breach, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall refer the matter to the Province CSSC, Department CSSC or Ministry CSSC, to which the alleged person is attached, for consideration, as the case may be. Upon a resolution of such CSSC, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall issue an order or comply with such resolution. The foregoing shall be in accordance with rules and procedures prescribed by CSC Regulation.

In the case where the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 does not exercise powers under section 93 paragraph one, section 94 or this section, the supervising official under section 57 at a higher level shall have the power to take proceedings under section 93 paragraph one, section 94 or this section.

A person punished by dismissal shall have the right to receive gratuities and pensions as if such person resigned from government service.

Section 98. Where a civil servant provides information to the supervising official, or gives a statement as a witness to the person carrying out the investigation, inquiry or inspection pursuant to the law or regulations of official authorities, which is greatly beneficial and helpful to the official authorities, the supervising official may consider granting a reward as a special case.

Where a civil servant in a position of potentially being alleged of jointly committing a disciplinary breach with another official, provides information to the supervising official, or gives a statement to a person or group of persons under the provisions of paragraph one with respect to the disciplinary breach that has been committed, thereby being a cause for a disciplinary inquiry to be taken on the instigator of the breach, the supervising

official may exercise a discretion to designate such person as a witness or consider the reduction of disciplinary punishment as appropriate to the case.

A civil servant who provides false information or statement as a witness under paragraph one or paragraph two shall be deemed as having committed a disciplinary breach.

The rules and procedures for granting rewards, witness designation, reduction of punishment and protection of witnesses shall be as prescribed by CSC Regulation.

The CSC Regulation on witness protection under paragraph four may provide rules and procedures for the OCSC or supervising official authorized to make an instatement order under section 57 to effect the relocation, transfer or take any other action without the consent or approval of the supervising official of such person, and without having to comply with the steps or processes provided in this Act.

Section 99. The members of the commission of inquiry under section 93 paragraph one shall be competent officials under the Penal Code and shall have the same powers as inquiry officials under the Criminal Procedure Code in so far as they relate to the powers and duties of the commission of inquiry, and in particular, shall also have the following powers:

(1) to summon a ministry, department, government agency, State enterprise, other State agency or partnership or company to give facts, submit the relevant documents and evidence, send a representative or person attached thereto to give a statement or account in relation to the matter under inquiry;

(2) to summon the alleged person or any person to give a statement or account or submit documents and evidence in relation to the matter under inquiry.

Section 100. Where a civil servant is subject to a written allegation for having acted or neglected to act which constituted a gross disciplinary breach, if the allegation was made towards the supervising official of such person, or towards a person carrying out investigations and inquiries or inspections pursuant to the law or regulations of official authorities, or the allegation was made by the supervising official of such person, or is subject to a criminal prosecution or is suspected of having committed a criminal offence which is not an offence committed through negligence unconnected to the government service or a minor offence, even if subsequently such person retires from government service for reasons other than death, the person authorized to undertake disciplinary proceedings shall have the power to undertake investigations or considerations and continue with disciplinary proceedings as provided in this Chapter as if such person has not yet retired from the government service, provided that the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 must carry out the inquiry under section 93 paragraph one within one hundred and eighty days as from the date of such person's retirement from the government service.

In the case of paragraph one, if the result of inquiry and consideration finds such person to have committed a non-gross disciplinary breach, punishment shall be refrained.

Section 101. Where a civil servant is subject to an allegation of having committed a gross disciplinary breach thereby resulting in the appointment of a commission of inquiry or a criminal prosecution or becoming a suspect for the commission of a criminal offence, except for offences committed through negligence or a minor offence, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall have the power to order a suspension from government service or a provisional discharge from government service pending the result of the inquiry or consideration or case outcome.

If subsequently the inquiry or consideration finds that such person did not commit a breach or the breach did not call for punishment by dismissal or expulsion, and there are no other causes for discharge from government service, such authorized person shall order such person to resume performance of official functions or resume government service in the original position or other position in the same category and level, or in a position category and level prescribed by the CSC, provided that such person meets the qualification requirements for such position.

Where a civil servant is subject to an order of suspension or provisional discharge from government service, if it subsequently appears that such person is subject to another allegation of having committed a gross disciplinary breach, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall have the power to conduct investigations or consideration and appointment of a commission of inquiry under section 93, including the power to continue with disciplinary proceedings as provided in this Chapter.

In the case where a person provisionally discharged from government service is ordered to resume government service, or is ordered to discharged from government service for reasons other than a punishment for commission of a gross disciplinary breach, such person shall retain the status of a civil servant throughout the period of provisional discharge from government service as if such person was suspended from government service.

Salaries, other monthly payments and other allowances, and the payment of such monies to the person suspended from government service and person provisionally discharged from government service, shall be in accordance with laws or regulations governing such matters.

A suspension from government service shall remain effective throughout the period of inquiry or consideration, except where the person suspended from government service files a petition under section 122 and the authorized person to consider the petition finds that it is appropriate to order such person to resume official duties prior to the completion of the inquiry or consideration because the conduct of the person suspended from government service does not pose an obstacle to the inquiry or consideration, and does not

cause further disorder, or because the disciplinary proceedings have lasted for one year from the date of suspension from government service and not yet completed and the person suspended from government service no longer exhibits such conducts, in which case the person authorized to order the suspension from government service shall order such person to resume official duties prior to the completion of the inquiry or consideration.

The provisions of paragraph six shall also apply to the case of an order of provisional discharge from government service.

The rules and procedures relating to suspension from government service, provisional discharge from government service, period of suspension from government service and provisional discharge from government service, resumption of official duties, or resumption of government service and proceedings consequential of results of inquiries and considerations shall be as prescribed by CSC Regulation.

Section 102. Punishment of a civil servant in a government agency governed by a specific law on official discipline, in the case of a non-gross disciplinary breach under this Act, may be imposed as provided in this Act or an admonishment or punishment under such law on official discipline may be imposed as appropriate to the case and circumstances. However, in the case of a gross disciplinary breach under this Act, regardless of whether an admonishment was administered or punishment already imposed under such law, the supervising official shall undertake proceedings as provided in this Act.

Section 103. After a supervising official has ordered punishment under this Act or admonishment under a specific law on official discipline, or ordered the termination of the matter, or refrained punishment, a report shall be submitted to the Ministry CSSC to which the person subject to disciplinary proceedings is attached for consideration, except for the case of disciplinary proceedings on officials from different ministries or the case of a disciplinary proceeding pursuant to a resolution of the Ministry CSSC under section 97 paragraph two where a report shall be submitted to the CSC. The foregoing shall be as prescribed by CSC Rule.

In the case where a Ministry CSSC or CSC finds that a disciplinary proceeding is incorrect or inappropriate, if there is a resolution, the supervising official shall order or implement the resolution of the Ministry CSSC or CSC.

In the case under paragraph two and in proceedings under section 104, the CSC shall have the power to instigate a new inquiry or a supplemental inquiry under the rules and procedures prescribed by the CSC under section 95.

Section 104. In proceedings of the Ministry CSSC under section 97 paragraph two or section 103 paragraph two, if a representative of the CSC who is a sub-commissioner in such Ministry CSSC finds that the proceedings of the supervising official or Ministry CSSC resolution constitutes a non-

compliance of this Act or an inappropriate application, a report shall be submitted to the CSC for further action to be taken as appropriate to the case, and upon a resolution of the CSC, the supervising official shall order or implement the CSC resolution. The foregoing is subject to an exception where the punished person has appealed the punishment order of the supervising official to the MSPC, in which case the CSC shall inform the MSPC of its resolution as part of the appeals consideration.

Section 105. When there is a cause for imposing a heavier punishment, reducing punishment, refraining punishment or pardon, the ordering official shall issue a new order, and such order shall order the repeal of the original order along with a specification of proceedings to be taken with respect to the punishment already served, as prescribed by CSC Regulation.

Section 106. Where a civil servant transferred under section 64 was involved in a disciplinary breach prior to the date of transfer instatement, the supervising official of such civil servant shall *mutatis mutandis* undertake disciplinary proceedings under this Chapter. However, if the matter is pending investigation or consideration or inquiry by the previous supervising official prior to the date of transfer, the investigation or consideration or inquiry shall continue until completion and the matter shall be referred to the supervising official of such civil servant for further proceedings under this Chapter *mutatis mutandis*, provided that a disciplinary punishment order shall be in accordance with the breach and punishments under the law on local personnel administration or law on administration of the transferred official, as the case may be.

Chapter 8

Retirement from Government Service

Section 107. A civil servant retires from government service upon:

- (1) death;
- (2) retirement from government service under the law on official gratuities and pensions;
- (3) resignation from government service with grant to resign, or a resignation which becomes effective under section 109;
- (4) discharge under section 59, section 67, section 101, section 110 or section 111; or
- (5) dismissal or expulsion.

The date of retirement from government service under (4) and (5) shall be as prescribed by CSC Rule.

Section 108. A civil servant who attains the age of sixty years at the end of the budget year and the government service necessarily requires the

continued performance of technical duties or duties requiring individual skills in a position under section 46(3)(d) or (e) or (4)(c) or (d) may continue in government service for no more than ten years as prescribed by CSC Regulation.

Section 109. A civil servant who wishes to resign from government service shall submit a letter of resignation to the immediate supervising official, which submission shall be made at least thirty days in advance of the resignation date, in order to enable the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 to make a consideration prior to the resignation date.

In the case that the person wishing to resign submits a letter of resignation less than thirty days in advance, and the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 finds that there are sufficient reasons and necessity, leave may be granted to resign on the requested date of resignation.

In the case where the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 finds it necessary in the interests of the government service, the resignation may be withheld for no longer than ninety days as from the requested date of resignation. In such case, if the person requesting resignation does not withdraw the resignation prior to the expiration of the withholding period, it shall be deemed that the resignation takes effect upon the expiration of the withholding period.

In the case where the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 does not withhold under paragraph three, the resignation shall take effect as from the requested date of resignation.

In the case where a civil servant wishes to resign from government service in order to assume a position in an independent agency under the Constitution, political position, or other position prescribed by CSC, or to apply for candidacy in an election of members of the National Assembly, members of local assemblies or local administrators, a letter of resignation shall be submitted to the supervising official under paragraph one, and the resignation shall become effective as from the date of resignation requested by such person.

Rules and procedures pertaining to resignation, consideration of leave for resignation, and the withholding of resignation from government service shall be as prescribed by CSC Rule.

Section 110. A supervising official authorized to make an instatement order under section 57 has the power to discharge a civil servant from government service to receive compensatory gratuities and pensions under the law on official gratuities and pensions in the following cases:

(1) when a civil servant suffers from an illness and is unable to perform official duties with regularity;

(2) when a civil servant applies for an assignment as desired by official authorities;

(3) when a civil servant lacks the general qualifications under section 36A.(1) or (3), or is under a prohibition under section 36B.(1), (3), (6) or (7);

(4) when the official authorities terminate or dissolve an agency or position which is assumed or held by the civil servant, whereby a person retiring from government service in this case shall also receive compensation under the rules, procedures and conditions prescribed by the Ministry of Finance;

(5) when a civil servant is unable to perform official functions efficiently and at a level of effectiveness satisfactory to the official authorities;

(6) when a civil servant is reduced in competence with respect to the performance of official duties, defective in official duties, or conducts oneself inappropriately to the official responsibilities, where the continued service of such person would be detrimental to the government service;

(7) when a civil servant is subject to an inquiry on a gross disciplinary breach under section 93 and the inquiry results does not make a sufficiently clear finding for the imposition of a punishment under section 97 paragraph one, but there is such dishonour or skepticisms in the case under inquiry that allowing continued service will be detrimental to the government service;

(8) when a civil servant serves a term of imprisonment pursuant to a final sentence of imprisonment for an offence committed negligently or a minor offence or serve a term of imprisonment by court order which does not call for a dismissal or expulsion.

An order of discharge from government service under paragraph one shall be as prescribed by CSC Regulation, whereby section 97 paragraph two shall apply *mutatis mutandis* to a discharge from government service under the case of lacking the general qualification under section 36 A.(3) of (3), the case of (6) and the case of (7).

Upon a supervising official authorized to make an instatement order under section 57 discharges a civil servant from government service under this section, a report shall be submitted to the Ministry CSSC or CSC, as the case may be, and section 103 shall apply *mutatis mutandis*.

Section 111. When a civil servant enters the military service under the law on military service, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall discharge such person from government service.

Where a person is discharged from government service under paragraph one, and it subsequently appears that such person is subject to a case which calls for a discharge from government service under another section prior to entry to the military service, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall have the power to modify the discharge order under paragraph one to a discharge from government service under such other section.

Section 112. In the case where a supervising official authorized to make an instatement order under section 57 does not exercise powers under section 110 without reasonable grounds, a higher level supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall have the power to take proceedings under section 110.

Section 113. A retirement from government service of a civil servant holding a position appointed by the King shall be presented to the King for a Royal Command of removal from the position as from the date of retirement from government service, except where the retirement was as a result of death, in which case the matter shall be presented to the King for acknowledgement.

Chapter 9

Appeals

Section 114. A person subject to a punishment order under this Act or discharged from government service under section 110(1), (3), (5), (6), (7) and (8) has the right to appeal to the MSPC within thirty days of knowledge or imputed knowledge of the order.

Appeals and considerations of appeals under paragraph one shall be as prescribed by CSC Regulation.

Section 115. The MSPC may carry out an appeals consideration by itself, or may appoint an appeals commission to carry out consideration of the appeal, as prescribed by MSPC Regulation.

Section 116. Upon a ruling of an appeal by the MSPC, the supervising official authorized to make an instatement order under section 57 shall carry out the implementation of the ruling within thirty days as from the date of MSPC ruling.

In the case where the appellant disagrees with the ruling of the MSPC, a plaint shall be filed at the Supreme Administrative Court within ninety days as from the date of knowledge or imputed date of knowledge of the MSPC ruling.

A supervising official who does not comply with paragraph one shall be deemed to have intentionally committed a wrongful neglect to perform official duties in order to cause detriment to another person.

Section 117. In the performance of duties under this Act, members of the MSPC and appeals commission shall be competent officials under the Penal Code and shall have the following powers:

(1) to order the supervising official making the punishment order or order of discharge from government service which was the cause of the

appeal to send the files on inquiry and punishment to the MSPC within the prescribed time;

(2) to order a ministry, department, State enterprise and other State agency, including relevant local administrative organizations to undertake a new inquiry or supplemental inquiry or send an official or officer attached thereto to give a statement, in which case a time period may also be prescribed for the new inquiry or supplemental inquiry;

(3) to issue a summons to an official, employee or wage earner of a ministry, department, government agency, State enterprise and other State agency or local administrative organization or any relevant person to give a statement or submit relevant documents or evidence;

(4) to enter buildings or any premises related to the performance of duties by the MSPC, at a time between dawn and dusk, or during the operational hours of such premises;

(5) to carry out a new inquiry or supplemental inquiry.

Section 118. An appeals consideration under section 114 shall be completed within one hundred and twenty days as from the receipt date of the appeal, except where there is a difficulty preventing the completion of the consideration within such time period, the time period may be extended for no more than twice, each extension not exceeding sixty days, and the difficulties shall be recorded and made apparent.

Section 119. A civil servant transferred under section 64 who was subject of a disciplinary punishment prior to the date of transfer instatement, and such person has the right of appeal under the law on local personnel administration or law on administration of the transferred official, but has not yet exercised the right of appeal under such law, shall have the right of appeal under section 114. However, if such person has already exercised the right of appeal under the law on local personnel administration or law on administration of the transferred official, and, on the date which such person transferred for instatement as a civil servant, the appeals consideration is still pending, the matter shall be referred to the MSPC for consideration of the appeal.

Section 120. In an appeals consideration, the MSPC shall have the power to refuse to hear the appeal, dismiss the appeal or make a ruling to amend or repeal the punishment order and award remedies for damages to the appellant, or require other actions in the interest of justice, as prescribed by MSPC Regulation.

In ruling requiring an amendment or other actions under paragraph one, the MSPC may not impose a heavier punishment, except where it is notified by the CSC under section 104 that a heavier punishment is appropriate, in which case the MSPC has the power to make a ruling for a heavier punishment.

Section 121. In the following cases, an appeals commissioner may be objected:

- (1) being aware of the events in the disciplinary breach for which the appellant was punished or discharged from government service;
- (2) having an interest in the disciplinary breach for which the appellant was punished or discharged from government service;
- (3) having a cause for resentment against the appellant;
- (4) being an alleging party, or being or having been a supervising official making the punishment order or order of discharge from government service;
- (5) having an involvement in the disciplinary proceedings or the discharge from government service which the appellant was punished or discharged from government service;
- (6) having a connection through relative or marital relationship with a person under (1), (2), (3) or (4) which may cause unfairness to the appellant.

An appeals commissioner having a case under paragraph one shall notify the Chairman of the MSPC and withdraw from the appeals consideration.

The submission of an objection and consideration of an objection shall be as prescribed by MSPC Regulation.

Chapter 10

Complaints

Section 122. A civil servant who has a cause for grievance caused by the treatment or non-treatment of oneself by the supervising official, and an appeal on the case is not available under Chapter 9 Appeals, has the right to lodge a complaint under the rules and procedures prescribed in this Chapter.

Section 123. A complaint due to a cause originating from a supervising official shall be lodged with the respective higher level of supervising official.

A complaint due to a cause originating from a head of departmental level government agency under the charge and control, or directly accountable in the performance of official functions to the Prime Minister or Minister, permanent secretary, Minister in Charge or Prime Minister, shall be lodged with the MSPC.

Upon a MSPC ruling on the complaint, the head of departmental level government agency under the charge and control, or directly accountable in the performance of official functions to the Prime Minister or Minister, permanent secretary, Minister in Charge or Prime Minister, as the case may be, shall undertake proceedings to implement the MSPC ruling.

Complaints and consideration of complaints under paragraph one and paragraph two shall be as prescribed by MSPC Regulation.

Section 124. In a complaint consideration, the MSPC has the power to refuse to hear the complaint, dismiss the complaint, or make a ruling to amend or repeal an order, and to award remedies for damages to the complainant, or to require other actions in the interest of justice as prescribed by MSPC Rule.

The MSPC may carry out a complaint consideration by itself, or may appoint a MSPC commissioner or appoint a complaints commission to perform the duties of considering complaints, in accordance with MSPC Regulation, and in the performance of duties under this Act, members of the complaints commission shall be competent officials under the Penal Code and shall have the powers under section 117 *mutatis mutandis*.

Section 125. In the following cases, a member of the complaints commission may be objected:

(1) being a supervising official of the who was the cause for concern, or being a person under the charge and control of such supervising official;

(2) having an interest in the complaint matter;

(3) having a cause for resentment against the complainant;

(4) being in a relative or marital relationship with a person under (1), (2) or (3) which may cause unfairness to the complainant;

A member of the complaints commission subject to a case under paragraph one shall notify the Chairman of the MSPC and withdraw from the complaint consideration.

The submission of an objection and consideration of an objection shall be as prescribed by MSPC Regulation.

Chapter 11

Protection of the Merit System

Section 126. In the case where the MSPC finds that a regulation, rule or order issued under this Act and intended for general application is inconsistent with the merit system under section 42, the MSPC shall notify the agency or person issuing such regulation, rule or order for an amendment or a repeal to be made as appropriate to the case.

TITLE V

ROYAL HOUSEHOLD CIVIL OFFICIALS

Section 127. The appointment and discharge of royal household civil officials shall be at the King's pleasure.

In the interest of personnel administration for royal household civil officials, a Royal Decree prescribing rules and procedures on the position classification, payment of salaries and position allowances, instatement, appointment, efficiency enhancement and motivation building in the performance of official functions, upholding ethics, maintenance of discipline, retirement from government service, appeals, complaints and other matters may be enacted as necessary, provided that there shall be no prejudice to the Royal Prerogative under paragraph one.

The Royal Decree under paragraph two may provide for the application of all or part of the provisions of this Act, or may contain different provisions from this Act.

Transitory Provisions

Section 128. The CSC, CSSC and Special CSSC performing duties on the date prior to the day which this Act comes into force shall continue to perform duties until the CSC is appointed by the King, or until a Special CSSC or subcommittee of a CSSC is appointed, as the case may be, under this Act.

Proceedings for the appointment of the CSC shall be completed within one hundred and twenty days as from the date which this Act comes into force.

Section 129. While proceedings have not yet been undertaken to establish the MSPC, the CSC shall provisionally assume the duties of the MSPC under this Act until the King appoints the MSPC under this Act.

Proceedings for the appointment of the MSPC shall be completed within one hundred and eighty days as from the date which this Act comes into force.

Section 130. A civil servant or royal household civil official under the Civil Service Act B.E. 2535 (1992) on the date prior to the date which this Act comes into force shall continue to be a civil servant or royal household civil official under this Act, as the case may be.

Section 131. While the CSC has not yet laid down class specifications under section 48, the provisions in TITLE IV CIVIL SERVANTS and TITLE V ROYAL HOUSEHOLD OFFICIALS shall not yet apply. The provisions in TITLE III CIVIL SERVANTS and TITLE IV ROYAL HOUSEHOLD CIVIL OFFICIALS under the Civil Service Act B.E. 2535 (1992), as amended, including the schedule of civil official salary rates and schedule of civil official position allowance rates annexed to the Salaries and Position Allowances Act B.E. 2538 (1995), as amended, shall provisionally apply to civil servants and royal household civil officials until the CSC has completed laying down class specifications and designated civil servant

positions in all government agencies to position categories, class series and position levels in accordance with the class specifications, and published a notice thereof, whereby the provisions in TITLE IV CIVIL SERVANTS and TITLE V ROYAL HOUSEHOLD CIVIL OFFICIALS under this Act shall apply as from the date of notice by the CSC, and the supervising official shall appoint officials to the new positions within thirty days as from the date of CSC notice.

In the designation of positions and appointment of civil servants under paragraph one, if there are reasons and necessities, the CSC may, in individual cases, approve the appointment of civil servants possessing qualifications different from the qualification requirements as prescribed by law.

The CSC shall proceed to issue the notice under paragraph one within one year from the date which this Act comes into force.

Section 132. While Royal Decrees have not yet been enacted, or a CSC Regulations or rules have not yet been issued, or directives or prescriptions have not yet been made, in any case, in order to carry out performance under this Act, the Royal Decrees, CSC Regulations, rules or directives, or cases that have been prescribed, that were previously in force, shall be applied in so far as are not inconsistent or contrary to this Act.

In the case where the Royal Decrees, CSC Regulations, rules or directives, or cases that have been prescribed, are inapplicable under paragraph one, proceedings shall be as prescribed by the CSC.

Section 133. A civil official who is subject to a case of disciplinary breach or a case which calls for a discharge from government service existing prior to the date which the provisions in TITLE IV CIVIL SERVANTS and TITLE V ROYAL HOUSEHOLD CIVIL OFFICIALS of this Act come into force, the supervising official under this Act shall have the power to order the punishment of such person or order the discharge of such person from government service pursuant to the law on civil service in force at such time. Inquiries, considerations and proceedings for imposing punishment or discharge from government service shall be as provided for in this Act, except:

(1) in the case where the supervising official has already duly ordered an inquiry under the law in force at such time prior to the date which the provisions in TITLE IV CIVIL SERVANTS and TITLE V ROYAL HOUSEHOLD CIVIL OFFICIALS of this Act come into force, and the inquiry is still pending, the inquiry under such law shall continue until its completion;

(2) in the case where an inquiry or consideration duly undertaken under the law in force at such time was already completed prior to the date which the provisions in TITLE IV CIVIL SERVANTS and TITLE V ROYAL HOUSEHOLD CIVIL OFFICIALS of this Act come into force, the inquiry or consideration, as the case may be, shall be effective;

(3) in the case where a report or a reference on a matter or presentation or submission of a file to any CSSC for consideration was duly made under the law in force at such time, and the CSSC has not yet completed its consideration of the matter, the CSSC shall continue its consideration under such law until completion.

Section 134. Where a civil official is transferred from a local official or other types of official prior to the date which the provisions in TITLE IV CIVIL SERVANTS and TITLE V ROYAL HOUSEHOLD CIVIL OFFICIALS of this Act comes into force, a person subject to a case of disciplinary breach or case which calls for a discharge from work, or discharge from government service under the law on local personnel administration or law on administration of such official prior to the date which the provisions in TITLE IV CIVIL SERVANTS and TITLE V ROYAL HOUSEHOLD CIVIL OFFICIALS of this Act come into force, the supervising official under this Act shall have the power to carry out disciplinary proceedings against such person or proceedings to discharge such person from government service. Section 106 shall apply *mutatis mutandis* to the foregoing.

Section 135. Where a person is punished or discharged from government service under the Civil Service Act B.E. 2535 (1992), if an appeal or complaint has not yet been filed under such Act, and the period of appeal or complaint has not yet expired on the date which the provisions in TITLE IV CIVIL SERVANTS and TITLE V ROYAL HOUSEHOLD CIVIL OFFICIALS of this Act come into force, there shall be a right of appeal or complaint under this Act within thirty days as from the date which the provisions in TITLE IV CIVIL SRVANTS and TITLE V ROYAL HOUSEHOLD CIVIL OFFICIALS of this Act come into force.

Section 136. Appeals and complaints under the Civil Service Act B.E. 2535 (1992) filed prior to the date which the provisions in TITLE IV CIVIL SRVANTS and TITLE V ROYAL HOUSEHOLD OFFICIALS of this Act come into force, and falling within the scope of authority of the CSSC or CSC, shall continue to be considered by the CSSC or CSC, as the case may be, until completion.

Appeals and complaints under the Civil Service Act B.E. 2535 (1992) filed with the CSSC or CSC on or subsequent to the date which the provisions in TITLE IV CIVIL SERVANTS and TITLE V ROYAL HOUSEHOLD CIVIL OFFICIALS of this Act come into force, and which are cases where a punishment has been imposed or ordered prior to the date which the provisions in TITLE IV CIVIL SERVANTS and TITLE V ROYAL HOUSEHOLD CIVIL OFFICIALS of this Act come into force, shall be considered by the MSPC.

Section 137. For any matter pending proceedings or previously actionable under the Civil Service Act B.E. 2535 (1992), and not provided for

in this Act, or there is a case which is not actionable under this Act, appropriate further proceedings on such matter shall be as prescribed by CSC.

Section 138. Adjustments of salaries and position allowances of civil servants pursuant to the schedule annexed to this Act shall be in accordance with the rules and procedures prescribed by the Council of Ministers.

In the interest of proceedings under paragraph one, a civil servant who receives a salary lower than the salary rate for the level pursuant to the schedule of salary scale annexed to this Act shall receive a salary not less than the provisional salary rate pursuant to the schedule of salary scale annexed to this Act, and shall receive a salary adjustment up to the salary rate for the level pursuant to the schedule of salary scale annexed to this Act, in accordance with the rules and procedures prescribed by the Council of Ministers.

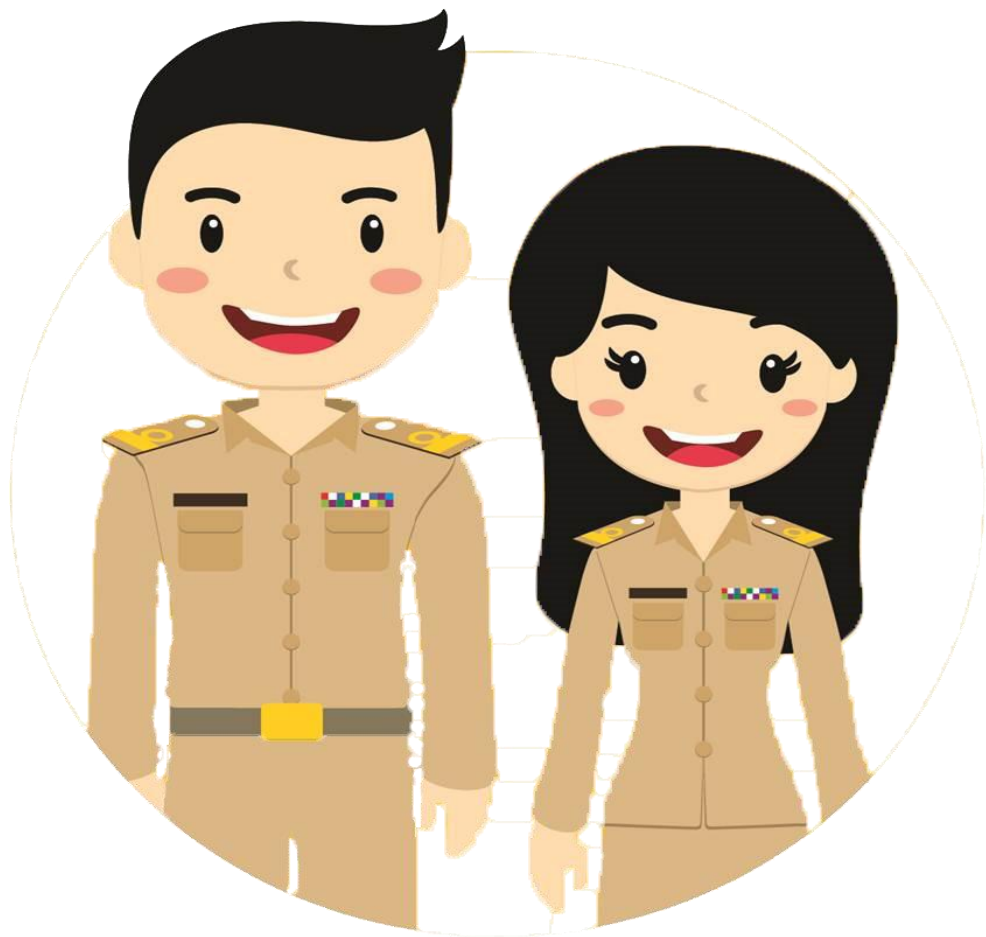
Section 139. In the case where the law on administration of various types of officials provides for the application or *mutatis mutandis* application of the law on civil service in the parts relating to civil servants, the Civil Service Act B.E. 2535 (1992), as amended, shall continue to apply or *mutatis mutandis* apply. The whole or partial application of this Act to such type of official may be effected by a resolution of the central personnel administration agency, or agency which performs the duties of a central personnel administration agency, for such official type, with the approval of the Council of Ministers.

Countersigned by:

General Surayud Chulanont
Prime Minister

Note:- The reasons for the promulgation of this Act are as follows. The National Administration Act (No. 5) B.E. 2545 (2002) has provided for the revision of the law on civil service in order to assign appropriate tasks to the Civil Service Commission and the Office of the Civil Service Commission. Also, the Civil Service Act B.E. 2535 (1992) has already been in force for a long time resulting in certain provisions which are inconsistent with development changes in the administration of government service. Therefore, in order to assign the appropriate tasks to the Civil Service Commission and the Office of the Civil Service Commission, and in order to align public human resource management with government service trends, it is expedient to revise such law by adjusting the roles of the Civil Service Commission, from being the executive's personnel management agency, the protector of merit system and organizer of government agency structure, to being merely the executive's personnel management agency. Overlap is avoided with the roles of the Public Sector Development Commission. The roles of merit protection system has been assigned to the Merit System Protection Commission. The roles of the

Office of the Civil Service Commission has been adjusted from being officials involved in the operations of the Civil Service Commission, to being officials involved in the operations of the Civil Service Commission and the Merit System Protection Commission, without overlap with the roles of the Office of the Public Sector Development Commission. Positions of civil servants are categorized into groups based on nature of work, and there is a greater decentralization of public human resource management to the responsible government agency. It is therefore necessary to enact this Act.

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๑
สำหรับหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ชื่อหน่วยงาน : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข

วัน/เดือน/ปี : ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๔

หัวข้อ: รวมกฎหมายเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน และอธิบายบทวินัยรายมาตรา รวบรวมโดย นายเสมอ กาฬภักดิ์

รายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ)

รวมกฎหมายเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน และอธิบายบทวินัยรายมาตรา รวบรวมโดย นายเสมอ กาฬภักดิ์

Link ภายนอก: ไม่มี

หมายเหตุ:

.....
.....

ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

วันที่ ๑๐ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ผู้อนุมัติรับรอง

สุชาภา วรินทร์เวช

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (หัวหน้า)

วันที่ ๑๐ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่

พศวีร์ วัชรบุตร

(นายพศวีร์ วัชรบุตร)

นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

วันที่ ๑๐ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔